

POETINIS DRUSKININKŲ RUDUO 2003 DRUSKININKAI POETIC FALL 2003

Sudarytojas ir redaktorius/ Compiler and editor
KORNELIJUS PLATELIS

English texts edited by Kerry Shawn Keys and Jonas Zdanys

TURINYS / CONTENTS

Poetinis Druskininkų ruduo 2003/ Druskininkai Poetic Fall 2003

Sudarytojo žodis/ A Word from the Editor

Vladimir Tarasov (Lietuva/Lithuania)

Vitalij Paciukov/ Vitaly/ Patsyukov. Garso mitologija/ The Mythology of Sound

Sebastian Barker (Great Britain/ Didžioji Britanija)

Dirk Van Bastelaere (Belgium/ Belgija)

Mark Boog (The Netherlands/ Nyderlandai)

Vladas Braziūnas (Lietuva/ Lituania)

Andrej Brvar (Slovenia/ Slovėnija)

Daiva Čepauskaitė (Lietuva/ Lithuania)

Hilary Davies (Great Britain/ Didžioji Britanija)

Agita Draguna (Latvia/ Latvija)

Erika Drungytė (Lietuva/ Lithuania)

Roy Eales (France, Brittany/ Prancūzija, Bretanė)

Menna Elfyn (Wales/ Velsas)

Laurynas Katkus (Lietuva/ Lithuania)

Mindaugas Kvietauskas (Lietuva/ Lithuania)

Anthony McCann (USA/ JAV)

Dmitry Prigov (Russia/ Rusija)

Willem M. Roggeman (Belgium/ Belgija)

Lutz Seiler (Germany/ Vokietija)

Alvydas Šlepikas (Lietuva/ Lithuania)

Eva Ström (Sweden/ Švedija)

Bernež Tangi (France, Brittany/ Prancūzija, Bretanė)

Sigurbjorg Thrastardottir (Iceland/ Islandija)

Inese Zandere (Latvia/ Latvija)

Bibliografija/ Bibliography

2002-ųjų Poetinio Druskininkų rudens aidai

Echoes of Druskininkai Poetic Fall 2002

Sean O'Brien. October in Druskininkai/ Spalis Druskininkuose

Kronika/ Chronicle

Jotvingių premijos laureatas/ Jotvingiai Prize Winner. Jonas Zdanys

Premija už poetinį debiutą/ Prize for Poetic Debut. Gytis Norvilas

Vieno anoniminio eilėraščio konkursas/ Competition of One Anonymous Poem

Donatas Petrošius

Eglė Juodvalkė

Viktoras Rudžianskas

J.C.Todd

Jurgita Butkytė

Vieno anoniminio eilėraščio ugnies tema konkursas/

Competition of One Anonymous Poem on Fire

Krystyna Rodowska

Kornelijus Platelis

Dostena Anguelova-Lavergne

Nerimto eilėraščio tema „Ugnis vandenyje” konkursas/

Mock Competition “Fire in the Water”

Liudvikas Jakimavičius

J.C.Todd. Fire on the Lake: Live from Druskininkai

Renga

Anonimai ir mimai

Kornelijus Jazbutis. Žiūrim

Perdagas

Nuotraukų autoriai/ Authors of photos

Metrika/ Metrics

POETINIS DRUSKININKŲ RUDUO 2003

Sudarytojo žodis

Šio almanacho sudarymo principai nepasikeitė: jį tradiciškai sudaro dvi dalys – šiemetinio festivalio poetiniai tekstai bei pernykščio aidai. Siekdami geresnio įvairių šalių poetų susikalbėjimo ir puoselėdami vertimo meną, visų dalyvių tekstus pateikiame originalo kalba su lietuvišku jų vertimu. Lietuvių poetų eilėraščius taip pat pateikiame su jų vertimu į anglų ar prancūzų kalbas.

Šiomet tęsiame su stichijomis susijusių keturių festivalių ciklą, antrąjį skirdami vandeniui. Konferencijos tema: „Poezija ir stichijos: vanduo“. PDR svečias – menai, kaip nors susiję su vandeniu. Pradėti festivalį numatome amerikiečių poetų Anthony McCann ir Kerry Shawn Keys bei vokiečių poeto Lutz Seiler kūrybos vakaru Rašytojų klube spalio 1 dieną, trečiadienį. Jaunųjų poetų skaitymai Rašytojų klube vyks ketvirtadienį, juos pradės Dmitrijaus Prigovo (Rusija) ir Vladimiro Tarasovo muzikinė-poetinė programa „Kantatos“.

Šių metų PDR rengiamas bendradarbiaujant su Vladimiru Tarasovu. Be jau minėtos programos „Kantatos“, pristatysime dar du jo muzikinius-poetinius projektus. Po tradicinių penktadienio poezijos skaitymų, planuojama poezijos ir džiazų naktis ПАНТА ПЕИ. Pakartosime Vladimiro Tarasovo „Sonatiną keturiems poetų balsams, obojui, kontrabosui ir mušamiesiems“, dalyvaujant Gerardo Beltránui, Kerry Shawn Keysui, Dmitrijui Prigovui bei Artūrai Valioniui ir pristatysime naują Vladimiro Tarasovo bei Gerardo Beltráno projektą „Tango Té“. Poezijos skaitymų, kuriuos rengia Laurynas Katkus bei Ričardas Šileika, tema: kelionė.

Šeštadienio rytą numatome surengti poetišką rytmetį baseine: „Baltija ir kitos jūros“. Šeštadienio popietę vyks tradicinis per metus išėjusių knygų pristatymas ir kameriniai poezijos skaitymai, o vakare – premijų laureatų bei konkursų nugalėtojų apdovanojimas ir baigiamieji naktiniai vandeningos poezijos skaitymai. Sekmadienio vakarą numatome surengti svečių iš užsienio skaitymus „Brodvėjaus Pub’e“. Neformalių skaitymų Užupio kavinėje pirmadienį taip pat nebus atsisakyta.

Vieno anoniminio eilėraščių konkursas vyks tokia pat tvarka, kaip visada. Teminis anoniminio eilėraščių konkursas vandens tema – taip pat. Nerimtojo (anoniminio) konkurso tema: „Undinės ir undinai“ (Tarpukariu Druskininkuose buvo leidžiamas laikraštukas *Ondyna wód Druskienkiskich*).

Kornelijus Platelis

DRUSKININKAI POETIC FALL 2003

A Word from the Editor

The organizing principle for this almanac has not changed: it is traditionally composed of two parts – poetic texts from this year's festival and echoes of last year. Seeking better

understanding among poets from various lands and fostering the art of translation, we present the original texts of all participants together with their translation into Lithuanian. Poems by Lithuanian poets are also presented with their translation into English or French.

This year we will continue the cycle of four festivals linked to the elements, dedicating this second one to water. The theme of the conference is “Poetry and the Elements: Water.” The guests at the Druskininkai Poetic Fall are arts that are linked somehow to water. We plan to begin the festival with an evening of poetry featuring American poets Anthony McCann and Kerry Shawn Keys and German poet Lutz Seiler. That will be held at the Writers’ Club on Wednesday, October 1. Readings by young poets will take place on Thursday; they will begin with the musical-poetic program “Kantatos” with Dmitri Prigov (Russia) and Vladimir Tarasov.

This year’s DPF has been organized in collaboration with Vladimir Tarasov. In addition to the program “Kantatos,” we will also present two of his other musical-poetic projects. After the traditional Friday poetry readings, we plan a night of poetry and jazz, IIANTA PEI. We will present again Vladimir Tarasov’s “Sonatina for Four Poets’ Voices, Oboe, Contrabass and Percussion,” in which will participate Gerardo Beltrán, Kerry Shawn Keys, Dmitri Prigov and Artūras Valionis, and we will present a new project by Vladimir Tarasov and Gerardo Beltrán, “Tango Té.” The theme of the poetry readings, which are being organized by Laurynas Katkus and Ričardas Šileika, is “journey.”

On Saturday we plan to organize a poetic morning in the pool: “The Baltic and Other Seas.” On Saturday afternoon the traditional presentation of books published during the year will take place together with chamber readings of poetry, and in the evening will be presentations of awards to laureates and competition winners and the concluding readings of poetry filled with water. Sunday evening we plan to organize readings by guests from abroad at the “Broadway Pub”. Informal readings at the *Užupis Café* will not be refused on Monday.

The competition for one anonymous poem will follow the usual order. The theme for the anonymous poem competition is also the theme of water. The humorous (anonymous) contest’s theme is “Mermaids and Mermen” (between the wars a newspaper was published in Druskininkai under the title *Ondyna wód Druskienkiskich – The Mermaid of Druskininkai*).

Vladimir Tarasov
(Lietuva)

Vladimiras Tarasovas gimė Archangelske, nuo 1968 metų gyvena Lietuvoje. 1971 metais kartu su Viačeslavu Ganelinu ir Vladimiru Čekasinu įkūrė garsųjį šiuolaikinio džiaz *Ganelino trio*. Daug metų dirbo su Lietuvos simfoniniu ir kitais orkestrais. Kuria muziką mušamiesiems, orkestrui, kinui ir teatrui, atlieka solines programas, leidžia kompaktinius diskus, koncertuoja ir dėsto visame pasaulyje. Nuo 1991 metų rengia personalines ir dalyvauja grupinėse šiuolaikinio vaizduojamojo meno parodose. Yra išleidęs autobiografinę knygą *Trio (Baltos lankos, 1998)*.

Garso mitologija

Vitalij Paciukov

Atrodo, jie transformavosi į ženklus, bet iš tikrųjų jų vaizdiniai amžinai skambės mūsų erdvėse.

Jorge Luis Borges

Šiuolaikinėje kultūroje natūraliai persipina garsas, žodis ir vaizdas, susiliedami ir susidurdami, taip suformuodami naujus genetinius meno kodus, sukeldami netikėtus vienovės ir paradokso dialogus. Tokios polifonijos tradicija kyla iš žmogaus istorijos gelmių, iš jo sąmonės prigimties, įgaudama naujų reikšmių integralių meninių gestų kontekstuose ir atskleisdama platų kūrybinių galių spektrą.

Vladimiro Tarasovo projektas *Sonatina keturiems balsams ir mušamiesiems* – tai viena tokių integralių šiuolaikinės meninės elgsenos formų. Jo radikalizmas kyla iš akustinių Dada ir Fluxus srovių erdvių ir susišaukia su Nam June Pike'o, Jurgio Mačiūno bei Josepho Boyce'o akcijomis. Išlaisvindamas meną iš asmeninio monologo diktatūros, jis atkuria avangardo vaizdinijos „prarastą laiką“ ir „kovojančių menų“ dvasią.

Vladimiro Tarasovo mušamųjų ritmai primena rytietiško vandenyno pulsavimą, susiliejančią su ne-linearinėmis vakarietiškomis harmonijomis. Galinga kerinti jo būgnų energija šiame projekte plūsta drauge su žmonių balsais, nuolat keičiantis išoriniams kūrinio pavidalams. Balsai būna tai neaiškūs, tai staiga akcentuojami ir sudaro teksto srautus, plūstančius šia kompozicija. Komponuodamas savo blyksninius garsinius tekstus, atsirandančius dar gerokai prieš gimstant pačiam Tekstui, Vladimiras Tarasovas, atlikėjas, kompozitorius ir menininkas, tampa atgijusių kalbų vertėju, lygias teises suteikiančiu vaizdams, garsams ir žodžiams.

Pagal šią multi-media strategiją besirandantis kūrinys panašiai, kaip *satori*, mus nukelia už mūsų pačių sąmonės ribų, įveikdamas sveiko proto hipnozę ir paviršinį kultūros ženklo snūdą. Poetų akustiniai gestai, jų banguojanti ir pavienė poetinė kalba su skirtinga fonetine topografija, įgauna milžiniškos įtaigumo jėgos, sukelia asociacijų bei kontekstų srautus. Asmeninės poetų mitologijos atskleidžiamos tuose kontekstuose, idant ištirptų beasmeniškumo, kurį Vladimiras Nabokovas laikė aukščiausią meno vertybe, oazėse. Poetų balsai Tarasovo *Sonatinoje* skamba tarytum graikų tragedijos choras, komentuojantis slėpingas mūsų civilizacijos dramas. Jie perteikia ne tik pamirštus „vaizdinius-garsus-ženklus“, bet ir dar neartikuluotus, potencialiai įmanomus simbolius.

Vertė KORNELIJUS PLATELIS

Vladimir Tarasov
(Lithuania)

Vladimir Tarasov was born in Archangelsk (Russia). He has lived in Lithuania since 1968. Together with Viatcheslav Ganelin and Vladimir Chekasin, he established the famous *The Ganelin Trio* of contemporary jazz in 1971. Tarasov worked with the Lithuanian Symphony and other orchestras for many years. He composes music for percussion, orchestra, film and theatre, performs in solo programs, releases CDs, plays

and teaches all over the world. He has taken part in personal and group exhibitions of contemporary visual arts since 1991. He has published a book of memoirs, *Trio (Baltos lankos)*, 1998).

The Mythology of Sound*

By Vitaly Patsyukov

It seems that they have transformed into signs, but in reality their images will sound for ever in our spaces.
Jorge Luis Borges

In contemporary culture, sound, word and image naturally flow into one another, merging and crossing, and thus forming new genetic codes in art as well as unexpected dialogues between paradox and unity. The tradition of this polyphony is rooted in the depths of human history, in the origins of human consciousness, acquiring new meanings in the context of integral artistic gestures and revealing the full range of creative will.

Vladimir Tarasov's project *Sonatina for Four Voices and Percussion* belongs to such integral forms of modern artistic behavior. His radicalism derives from the acoustic spaces of the Dada and Fluxus movements and the resonance of the actions of Nam June Pike, George Maciunas, and Joseph Boyce. Relieving art from the dictatorship of the personal monologue he recreates "the lost time" of avant-garde imagery and the fundamental "battle arts".

The drum rhythms in Vladimir Tarasov's hands bring to mind the oceanic pulsing of the East meeting with the non-linear harmonies of the West. His drums' powerful incantational energy exists in his Project side by side with human voices, in the sequence of its many guises. They are alternatively blurred and brought into focus, creating textual flows, which course through his composition. Composing his shimmering sound texts, born long before the birth of Text as such, Vladimir Tarasov, musician, composer and artist, is transformed into a translator of revived languages, affording equal rights to images, sounds and words.

In this multi-media strategy, the emerging artifact takes one outside the boundaries of one's own consciousness, in the manner of *satori*, overcoming the hypnotism of the common sense and the slumber of the culture's sign surface. The poets' acoustic gestures, their undulating and discrete poetic speech with its uneven phonetic topography, acquire enormous power of persuasion, and thus creating the flows of associations and contexts. The personal mythologies of poets are revealed within these contexts and then dissolved in the oases of selflessness, which Vladimir Nabokov described as the highest value in art. The poets' voices sound in Tarasov's *Sonatina* as a chorus in an ancient tragedy, as a commentary on the mystery dramas of our civilization. They convey not only forgotten "images-sounds-signs" but also yet unarticulated but potentially possible symbols.

Translated by NATASHA PEROVA

* From *Sonatina for Four Poets' Voices, Oboe, Double-bass and Percussion*, International Malevich Foundation, Moscow – Frankfurt-am-Main, 2002.

Sebastian Barker
(Great Britain)

Sebastian Barker has Master's degrees in natural science and English literature. He was Chairman of The Poetry Society from 1988 to 1992. Before that he worked as a Sotheby's book cataloguer, a fireman, and a carpenter. He has been a writer in residence at various arts centers. He published *Guarding the Border: Selected Poems* (Enitharmon) and his long poem about Nietzsche *The Dream Of Intelligence* (Littlewood Arc) in 1992, and *The Hand in the Well* (Enitharmon) in 1996. In 1997, he was made a Fellow of the Royal Society of Literature and, in 2002, he was appointed Editor of *The London Magazine*. His latest work of poetry, *Damnatio Memoriae*, will be published by Enitharmon in Spring 2004.

Damnatio Memoriae: Erasure From Memory

I

The arrows of the Almighty are in me;
 my spirit drinks their poison;
The terrors of God are pitched against me.
 Truly, God is a God
Who hides himself
 in the wadi of the willows
Under every green tree
 lost in loss itself.
As deep as Sheol, as high as heaven,
 I have searched for you, O God,
And found nothing. Yet I will praise you
 from the depths of my being
Eulogizing the abyss of divine charity,
 moaning with breaking heart and bitter grief.

II

I believe the notion of God essential to the mind.
 I believe divine power lifts a hand
Working visible things invisibly.
 Who dares calumniate the duty of holy love?

Love draws us closer than knowledge.
I see its force, which cannot be made
But makes. I see its force, which causes
wine to gladden the heart.
We are the wedding guests made beautiful
by the indwelling of God in our reason.
But our ignorance of ourselves necessitates
his incomprehensibility.
The wine-halls crumble; their builders lie
bereft of bliss. Alas, bright cup!

III

I watch my friends, whose eyes are piercing,
whose foreheads speak thought.
They know the experience of God
indents the mind like a hallmark.
Does it remind them of the homeland of wanderers
and the end of exile?
They say it is better for the scandal of God
to erupt
Than the truth of it to be suppressed.
The consecrated senses of the holy ones
Know empires collapse; the truth of God endures.
Who will unlock the mystery of God?
Their speech is like a burning fire
penetrating the secrets of my heart.

IV

Take this pain from me, I cry, for I cannot bear it.
Your prayers are burning me.
The life of the solitary is the glory in the desert.
Monks are the sinews of the church.
But money is the sinews of war;
and the world is all that is the case,
Augustine's greatest miracle.
But it, too, will be shaken
By sorrow and anguish,
like a cloth shaken in the wind.
I read the history of Europe, the lectio divina,
like the living Devil rewriting the Book of God.
A cockle-fish will cram the ocean into its shell
sooner than the conceited will understand the divine.

V

Steeped in the depravity of conceit
the language of men
Cannot comprehend
heaven or hell.
The world is lit by the sunlight of the word,
the holy word,
But the word moulders in dust and mildew.
Men are the temple of the living God,
Said Paul. And of the living Devil, we add.
For churches never made anyone holy,
But men make churches holy,
cities hell. What could be more simple?
The glory of God is a living man;
and the life of man is the vision of God.

VI

I feel the touch of a saint's intelligence,
a drop of water melting into sponge.
What bestial nature is as ferocious
as human nature? he asks.
His sanctity shows itself, shorn of its rays,
in the black fog of the Black Forest:
The Basque beggar saint
with a furnace under his arm.
The unshakeable champion of true belief
dictates to me. And as I write,
I wipe away my tears;
tears roll down my face;
And though I steel my courage,
I cannot hide the pain I feel.

VII

The discipline of silence is the nurse of speech.
Reason compels the understanding to see.
The sons of wisdom are the church of the just,
but the madness of the godless is more bitter than death.
The mind, like a drunkard, cannot find its home.
The flesh is a wind that passes;

It does not come again.

We are water spilled on the ground
Which cannot be gathered up.

Shall we forget our misery
Like water that has passed away?

Reason compels the understanding to see.
Wine is bottled poetry. Wheat is holy speech.
The bread of charity is holy bread.

VIII

Generosity returns to its source.

Reason in man is like God in the world.
No man has joy unless he lives in love;
and we cannot love and not pity.
No one who loves Christ lost him in the torture.
For God is the mind's true wealth;
He makes us rich
in a superabundance
Beyond all question,
the *prima philosophia*.
Philosophers are the lovers of God
because God is another word for wisdom.
Aristotle called the study of truth
philosophia or the love of wisdom.

IX

That is why Maimonides said,
"The thorough understanding of Aristotle
Is the highest achievement to which man
can attain, with the sole exception
Of the understanding of the prophets."
Do the philosophers and the prophets,
In the torrential flow of their eloquence,
annul the full misery of our degradation?
And what is the truth about holiness?
Is it that the more holy
A man is, the more his prayers plumb
the bottomless convulsions of his weeping?
From all unbegun eternity, I see
the indestructible rock of Christ abducting me.

X

Holy are those whom nature has not formed.
Blest is the man whose woman comes from God.
God speaks the word and the word is clothed in flesh
like a candle flame is cupped in wax.
Who will unlock the mystery of God?
Each of us is to God
As the air to the sun that lights it.
The poltroons, the popeholy, and the proud
Are like those who carry dust in the wind.
The consecrated senses of the holy ones,
Those who close their eyes that they may see,
know the land of the living, to which they go,
Is cut off by a deep divide
from the land of the dying, in which we live.

Sebastian BARKER
(Didžioji Britanija)

Sebastianas Barkeris, gamtos mokslų ir anglų literatūros magistras, Poetų draugijos pirmininkas 1988-1992 metais, dirbo Sotheby'io knygų kataloguotoju, gaisrininku ir dailide, gaudamas stipendiją rašė įvairiuose menų centruose. Išleido *Guarding the Border: Selected Poems (Ginant sieną: eilėraščių rinkinys)*, *Enitharmon* ir poemą apie Nietzsche *The Dream Of Intelligence (Proto sapnas)*, *Littlewood Arc*, 1992, *The Hand in the Well (Ranka šuliny)*, *Enitharmon*, 1996. 1997 metais tapo Karališkosios literatūros draugijos narys. 2002 metais buvo paskirtas žurnalo *The London Magazine* vyriausiuoju redaktoriumi. Ateinantį pavasari leidykla *Enitharmon* ruošiasi išleisti jo naujų eilėraščių rinkinį *Damnatio Memoriae*.

Damnatio Memoriae: ištrynimasis iš atminties

I

Viešpaties Visagalio strėlės į mane pataikė;
mano dvasia jų nuodus ragauja;
Visa Dievo baisybė prieš mane kyla.
Tikrai Viešpats yra Dievas,
kuris slepiasi gluosnių slėnyje
pro kiekvienu žaliu medžiu
išnykęs pačiam nieke.
Giliai iki pat Šeolo ir iki aukšto dangaus
aš ieškojau Tavęs, o Dieve,
ir nieko nesuradau. Tačiau aš Tau giedosiu
ir šlovinsiu Tavo malonės bedugnę

su palaužta širdim ir karčiu skausmu.

II

Aš tikiu Dievo sampratą esant būtiną protui.

Tikiu, kad dieviškoji galia pakelia savo ranką
ir nematomais būdais padaro matomus daiktus.

Kas gi drįstų atmesti šventos meilės pareigą?
Meilė priartina mus labiau, nei žinojimas.

Jaučiu jos jėgą, kuri niekieno nesukurta,
bet pati kuria. Jaučiu jos jėgą, kurios dėka
vyno saldumas džiugina mano širdį.

Mes esam vestuvių svečiai, tampantys gražūs
dėl Dievo buvojimo mūsų protuose.

Tačiau savęs pačių nepažinimas lemia
ir Jo nesuvokiamumą.

Vyninių skliautai trupa, jų statytojai guli
praradę palaimą. Deja, o spindinti taure!

III

Stebiu savus draugus, jų akys veriančios,
iš jų kaktų kalba vien išmintis.

Jie įsitikinę, kad Dievo patirtis
įrėžia protuose neištrinamą prabą.

Tačiau ar jie prisimena apie klajoklių tėvynę
arba apie egzilio pabaigą?

Jie sako, kad geriau, kai Dievo skandalingumas
išsiveržia,

negu kai jo tiesa laikoma užgniaužus.

Palaiminti šventųjų pojūčiai liudija,
kad imperijos griūva; tik Dievo tiesa išlieka.

Kas gi atskleis Dievo slėpinį?

Jų kalbos yra tarsi deginančios liepsnos
įsiskverbiančios iki mano širdies paslapčių.

IV

Išvaduok mane nuo to skausmo, šaukiu, nes aš negaliu jo išverti.

Maldos Tau mane degina.

Atsiskyrėlio gyvenimas yra triumfas dykumoje.

Vienuoliai yra bažnyčios sausgyslės.

Bet pinigai yra karo sausgyslės;

pasaulis yra didžiausia visa ko priežastis,
Augustino didysis stebuklas.
Bet ir jis bus supurtytas
sielvarto ir nusiminimo
kaip audeklas, purtomas vėjo.
Skaitau Europos istoriją, lectio divina,
kaip gyvasis Velnias, perrašinėjantis Dievo knygą.
Moliuskas susiurbs į savo kiautą jūrą
greičiau, negu pasipūtėlis supras dieviškumą.

V

Panirusi išpuikimo purve
kalba žmogaus
nei apims, nei sugaus
pragaro nei dangaus.
Pasaulį nušviečia žodžio spindesys,
šventojo žodžio,
bet žodis trūna dulkėse ir pelėsiuose.
Žmogus yra gyvojo Dievo bažnyčia,
taip sakė Paulius. Ir gyvojo Velnio, mes sakome.
Nes bažnyčios niekad nieko šventuoju nepavertė.
Tai žmonės paverčia bažnyčias šventovėmis,
miestus pragaru. Kas gali būti dar paprasčiau?
Dievo šlovė yra gyvasis žmogus,
o žmogaus gyvenimas yra Dievo vizija.

VI

Šventojo mintis nukrenta į mane,
lašas vandens, ištirpstantis kempinėje.
Kuris gi gyvulys iš prigimties toksai nuožmus,
kaip pats žmogus? – jis klausia.
Jo šventumas iškyla nukarpytais spinduliais,
apgautas Juodosios Girios juodo rūko:
elgetaujančio baskų šventojo ranka
virš deginančio žaizdro.
Nepalaužiamas tikėjimo gynėjas
diktuoja man. Ir aš rašau,
ir šluostaus ašaras;
jos teka mano veidu;
ir nors mano drąsa užgrūdinta,
bet negaliu paslėpti skausmo.

VII

Tylos disciplina yra kalbos slaugytoja.

Mąstymas priverčia sąmonę matyti.

Išminties sūnūs yra teisuolių bažnyčia,
tačiau bedievių beprotybė kartesnė nei mirtis.

Protas yra tarsi girtuoklis, neberandantis namų.

Kūnas – tai pralekiantis vėjas;
jis niekada negrįžta.

Mes esame ant žemės išlaistytas vanduo,
kurio jau nieks nebesusems.

Ar turime užmiršti savo niekingumą
kaip pratekanti srautą?

Mąstymas priverčia sąmonę matyti.

Vynas – tai pilstoma poezija. Kviečiai – tai šventas žodis.

Gailesčio duona – tai šventoji duona.

VIII

Dosnumas sugrįžta į savo paties šaltinį.

Mąstymas žmogui yra tartum Dievas pasaulyje.

Niekas nepatiria džiaugsmo, jei negyvena meilėje;
tačiau meilė be gailesčio neįmanoma.

Niekas, mylėjęs Kristų, kankinamas neatsižadėjo.

Nes Dievas – tai didysis sąmonės turtas;

Jis mus padaro turtingais,

Jis mus apipila perteklium
be jokių abejonių,

tai *prima philosophia*.

Filosofai – tai Dievą mylintieji,

nes Dievas yra tik kitas išminties vardas.

Aristotelis pavadino tiesos tyrinėjimą

philosophia arba meile išminčiai.

IX

Štai todėl Maimonidas ir teigė:

„Nuodugnus Aristotelio pažinimas
yra aukščiausia viršūnė, kurią

žmogus gali pasiekti, išskyrus tik
pranašams suteiktą pažinimą“.

Tačiau ar dėl pranašų ir filosofų
sūkuringų iškalbos srautų

prapuola mūsų niekinga menkystė?
Ir kas gi toji šventumo tiesa?
Ar tai, kad kuo šventesnis tampa
žmogus, tuo giliau nusileidžia maldos
į jo konvulsiškų raudų bedugnę?
Regiu, kaip amžinybė pirmaprade jėga
kaip Kristaus uola mane užgriūva.

X

Palaiminti tie, kurių prigimtis nenulipdė.
Palaimintas vyras, kurio moteris skirta Dievo.
Dievas taria žodį, o žodis aprengtas kūnu,
kaip žvakės liepsna panardinta į vašką.
Kas gi atskleis Dievo slėpinį?
Kiekvienas iš mūsų esame Dievui
kaip oras, kurį kiaurai peršviečia saulė.
Bailiai, šventeivos ir pasipūtėliai
yra tie, kas nešioja vėjyje dulkes.
Palaiminti šventųjų pojūčiai,
tų, kurie užsimerkia, kad galėtų matyti,
jie pažįsta gyvųjų kraštą, ir ten keliauja,
jis atskirtas gilios prarajos
nuo mirčių krašto, kur mes gyvename.

Vertė MINDAUGAS KVIETKAUSKAS

DIRK VAN BASTELAERE
(Belgium)

Dirk van Bastelaere, poet, essayist, translator, was born in 1960 in Sint-Niklaas. He studied English, German and literary theory at the Katholieke Universiteit Leuven and the University of Antwerp. He has worked as a librarian, press officer for the Minister of Telecommunications, has written articles for various magazines, edited *Reader's Digest* magazine, Belgium, and taught at various universities. He has published six books of poetry and numerous essays and articles on literature, cultural politics, media and photography. Since 1998, he has worked as a freelance writer and translator, served as curator of exhibitions of contemporary art, and taught literature, semiotics and cultural theory at the Hogeschool, Antwerp.

Het bloemencorso

Terwijl zich, diep in het lichaam,
het bloemencorso

door ons heengrijpt als het sterven
dat opkomt als wind uit het keldergat en niet meer
gaat liggen, bewegen haar lippen.

Haar lippen bewegen alsof ze zegt
wat ze pas later zal zeggen
over het ontspringen der bloemen uit woorden als bloemen
gestameld
in een taal vreemd aan de bloemen,
ook al zegt ze helemaal niks.

Te midden van dat alles
slaan drie kleine meisjes
in zomerjurken als door een vuurspuwer gespuwd
hard in op een trom, met verdonkerde blik,
zodat het licht in de stad aanzwelt, aanzwelt
en het rammen
toeneemt in het toenemende donker.

DIRK VAN BASTELAERE
(Belgija)

Dirk van Bastelaere, poetas, eseistas, vertėjas, gimė 1960 metais Sint-Niklaase, studijavo anglų, vokiečių kalbas bei literatūros teoriją Leuveno katalikiškame ir Antverpeno universitetuose, dirbo bibliotekininku, Telekomunikacijos ministro spaudos atstovu, rašė įvairiems žurnalams, redagavo Belgijos *Reader's Digest*, dėstė universitetuose. Jis yra išleidęs šešis poezijos rinkinius, paskelbęs daugybę esė ir straipsnių apie literatūrą, kultūros politiką, žiniasklaidą ir fotografiją. Nuo 1998 metų jis – laisvas rašytojas, šiuolaikinio meno parodų kuratorius, Antverpeno Hogeschool literatūros, semiotikos ir kultūros teorijos dėstytojas.

Žiedų paradas

Žiedų paradui, pačioj kūno gelmėj,
persmelkiant mus
tarytumei mirčiai, padvelkusiai
lyg vėjas iš rūsio angos, kuris
nebenurimsta pakilęs, juda jos lūpos.

Jos lūpos juda, lyg ji
sakytų tai, ką tik vėliau pasakys
apie žiedo kilmę iš žodžio, kaip žiedas
lalenamo

svetima žiedui kalba,
nors ji ničnieko nesako.

O pačiam vidury šio vyksmo
trys mažos mergytės
vasarinėm suknelėm, lyg išspjautos liepsnosvaidžio,
būgną taip tranko aptemusiais žvilgsniais,
kad šviesa mieste tiktai tvenkiasi, tvenkiasi,
ir dundesys
vis tirštėja tirštėjančioj prieblandoj.

* * *

Ze komt in de buurt
van de spiegel en denkt dat de omstandigheid van een tennisbal
in de ochtend
een aanwijzing is over de onnadrukkelijkheid van de dood.

Een kam legt later het haar links in een scheiding
en dan weer rechts en kan, als hand, niet beslissen.
Tot,
van dag,
haar bed zowat vergaat.

Het ijzer in de zon kent zijn bal dan niet meer.
Het ijzer dat zich hierna ontrolt tot het kofferdeksel van een Buick die wordt
opgewarmd bij het zwembad.

Maar voor die tijd raast slaap over de vrouw zonder bed heen
met het haar, geeuwend tegen de zon, in de war.

* * *

Priartėjus prie veidrodžio,
mano ji, kad teniso kamuoliuko būseną rytmetį
ženklas yra, jog mirtis primygtinai nesibeldžia.

Šukos tada jos plaukus verčia į kairę nuo sklastymo,
paskui – vėl į dešinę, o ranka vis neapsisprendžia,

kol,
dienai stojus,
jos patalas ima ir dingsta.

Geležis tada įsaulį savojo kamuoliuko nebeatpažįsta –
geležis, vėliau virstanti palei baseiną šildomo
Buicko bagažinės dangčiu.

Tačiau tuo metu snaudulys, įsaulį žiovaudamas, užpuola netekusią patalo moterį ir
plaukus jai suvelia.

* * *

In een ander hoofd wordt de bal
een andere bal
dan deze hier in de kofferbak.

Iemand slaapt zich in in een lichaam
en droomt dat het een lust wordt om zien.

Later ontkomt aan de plek door hem opge_ist
ook de zichzelf naderende ochtend niet
en wordt, door de bal,
nooit de ochtend die hij zijn kan.

De planten zijn van een groen dat zich door niets laat overtreffen
of het moet door een ochtend zijn die werd wat hij kon.

Dan zit iemand, verkleumd
en met dunne striemen in de wang geslapen,
iemand dun te zijn op de rand van het bed
en heft een schreeuw aan want het licht maakt een keer
in de overgordijnen.

* * *

Kitoje galvoje kamuoliukas
virsta kitu kamuoliuku
nei tas štai, kuris bagažinėj.

Kažkas, per miegus įsisukęs į kūną,
taip ima sapnuoti, kad net smagu pažiūrėti.

Vėliau iš jo užimtosios vietos
ištrūkt neįstengia nė artėjantis rytas, kuris
dėl to kamuoliuko jau niekad
netampa toks rytas, koks tapti galėjo.

Žali augalai, tokie, kad žalesnių negalėtų nė būti,
o gal tai dėl ryto, kuris tapo toks, koks tapti įstengė.

Paskui tas kažkas, sužvarbęs, su plonytėmis
raukšlelėmis nugulėtame skruoste,
toks liesutis štai sėdi ant patalo krašto,
apsivilkęs riksmu, nes šviesa
atgalios ima gręžtis nuo naktinių užuolaidų.

Ariël en Jezabel

Nog voor zich
zacht knarsetandend de slaap in haar uitstrekt
zit daar, gehurkt bij ons voeteneind,
haar persoonlijke demon
in de kou die hij voortbrengt.
De lach die uit het bed opstijgt mag zijn naam
zijn : dit was wellicht ook eerder
aan de gang : door haar verschijning benomen
bleek de aandacht der zonnebloemen
en eindigden zwart op het veld.

Zoals iemand een wond aanraakt
dat is hoe Ariël kijkt : met haar samengebracht

in het niet algeheel hier behorende

gaan zij vingervlug te werk :
open hangt nu
de gesp
die tot de kou der vertrekkende dingen behoort
van haar riem.

Arielis ir Jezabelė

Dar pirmiau, nei, dantim
tyliai grieždamas, miegas joje išsitiesia,
įsitaisęs kiūto mūsų kojūgaly
jos asmeninis demonas,
gaubiamas savo atsinešto šalčio.
Juokas, kylas iš patalo, galbūt
yra jo vardas: galimas daiktas
būta taip ir anksčiau: jų pasirodymo priblokštas
domesys regėjos saulėgrąžų,
baigiančių juosti lauke.

Tarytumei žaizdą liesdamas
taip Arielis žvelgia: draugėn susidėję

ne visai čia deramoj sferoj

jiedu mikliai griebiasi triūso:
dabar atsegta jau karo
daiktų iškeliaujančių šalčiui priklausanti
jos diržo
sagtis.

Lynxtijd

Vanuit zijn groot geel kijkt de zonnebloem neer op je zachte voorbijrijden. Wat zich gedacht had af te spelen naast het voorhanden zijnde, komt nu, als was het niets, zomaar te voorschijn. Neuriënd denk je : het is iets wat zich toevoegt, maar daar al was. Voor Wera die heftig de rode haren schudt voor het bedekte gezicht, en die steeds langer over haar zwarte pak stromen, is het zover. Ook voor die te midden van de tuin een zinken emmer rondzwaait en het water behoudt.

Dat zijn momenten van lynxtijd. Zeer ontijdig is lynx, zij het niet buitenissig. Zijn wonderlijke, flitsende oren richten onze aandacht tussen twee keer ademen in. Pas gekend is het ongekende wanneer het als ongekend wordt gekend.

Althans, zo praat het ons aan de orde der woorden, in zo iets als het denkwolkje dat ons verlaat als het spreekt in ons.

Lūšies metas

Iš savo didžio geltonio žvelgia žemyn saulėgraža, tau tykiai važiuojant pro šalį. Tai, kas ketino klostytis greta esamosios būties, dabar lyg niekur nieko išsyk pasirodo. Mąstai sau niūniuodamas: tai priedas, lig šiolei buvęs. Rudaplaukei Vėrai, smarkiai purtančiai plaukus nuo uždengto veido, kurie, vis ilgėdami, srūva jos juodu apdaru, tas laikas atėjęs. Ir tai, kuri sodo viduryje, vandens neišliedama, suka aplink save cinkuotą kibirą.

Tai lūšies meto mirksniai. Labai ne laiku lūšis, nors nėra ji kažkas neregėta. Įstabios, miklios jos ausys domesį mūsų įterpia tarp dviejų įkvėpimų. Vos pažinta tai, kas nepažįstama buvo, pažinus, kad tai nepažįstama.

Bent jau taip byloja mums žodžių tvarka, kaip minties debesėlis paliekąs mus, prašnekdamas mumyse.

Iš knygos *Deep in Amerika (Amerikos gilumoje)*, Amsterdam, Atlas, 1994

VANUIT HET VOORBIJE

Hart, ik kan je bedenken

met beeldspraak om je overdrachtelijkheid

te bewijzen, je bruikbaarheid, generator,
voor de ontginning van onontgonnen
terrein; reservoir voor het gevoelde

of wat in voeling met onze sterfelijkheid
signalen afgeeft in de biochemie.

Stortbak voor de emoties,
het ons bewegende, kon ik je inlijven
in de retoriek
van het voorafgaande, maar dat
heeft, als retoriek, het voorafgaande al gedaan
en als dusdanig mij ingelijfd, zodat ik
mij toespreek vanuit het voorbij in jou
dat mij heruitvindt in wat je mij aandoet.

Iš būtųjų laiku

Širdie, galiu tave apkaišyti

vaizdų kalba, tavąjį metaforiškumą

įrodinėdamas, tavąjį naudingumą, generatoriau,
neįdirbtiems laukams įdirbti;
rezervuare pajautusių dalykų

ar to, kas, jausdamas mūs mirtingumą,
signalus biochemijon siunčia.

Jausmų talpykle,
mus jaudinanti, galėčiau tave
praeities
įterpti retorikon, tačiau – kaip retoriką –
praeitis tatau jau padarė
ir kaip tokią man įdiegė, tad dabar aš kalbu
su savimi iš tavų tveriančių būtyjų laikų,
mane iš naujo atrandančių per tavo poveikį man.

TEGEN DE AFGROND

Dat ik je aanspreek,
stom hart,
is natuurlijk complete waanzin, je bent
een generiek gegeven uit de cultuurgeschiedenis.

Dat betekent: een sterrennevel,
drijvende paddesnoeren, een *parcours d'accidents*
een zon die in het zwart verkeert,
napalm, *Reihung*, een nevengeschiedte wereld
en we schrijven *entropie*.

Het is een woord,
hart,
tegen de wereld.

Net zo goed kan ik tegen
de afgrond staan schreeuwen, een canyon waarlangs
op zorgvuldige plaatsen
een houten framepje werd opgesteld
met de vermelding *Take Pictures Here. KODAK*

Šauksmas bedugnėn

Kad kreipiuos į tave,
kvaila, nebyli širdie,

be abejo, tai kvailystė, juk tu
tik kultūros istorijos bendrinė duotybė.

Kitaip pasakius: vien žvaigždžių ūkas,
rupūžės kurkulų gijos, *parcours d'accidents*,
saulė, į juodumą virstanti,
napalmas, *Reihung*, gretutinis pasaulis,
o mes rašom: entropija.

Tai žodis,
širdie,
pasaulin surinkamas.

Lygiai taip pat galiu
šaukti bedugnėn, kanjonan, palei kurį
rūpestingose vietose
pristatyta medinių lentelių
su užrašais: *Take Pictures Here. KODAK*

BOOGIE MAN

Hart, door hagel
gestriemd is het marktplaats, met *floodlight* overspoeld.
In de *Commerce*
lopen de obers verweesd
in iemands toneelstuk of bellen,
nu het jou link te moede wordt, met hun dealers
en de hele stad wordt ziek.

Even gebeurt het dat je,
als door de wringer gehaald,
uit ogen naar buiten puilt,
bonkend als een cartoon, loeiend
in de sirenes van Dresden,
unverfroren, een volleerd pleiter,
oneetbaar bij de communie

Want daar zit zij onder haar rode haar
wezenloos als de wereld te roken in het joods van haar voornaam,
en in aanvang is elk gebaar
een gebeurtenis die je doet klepperen als een ooievaar
in een documentaire of reservaat

Maar daar zit ze

en ze kan je *boogie* niet horen.

Het is geen bed van rozen.
Wanneer ze
kust kust
de geheime geschiedenis van het hart
de slapstick van alledag

Boogie man

Širdie, krušos
nuplakta rinkos aikštė, užlieta *floodlight*.
Commerce rūmuos
kažkieno vaidinime likę našlaičiais
kelneriai laksto arba dabar pajutę, kad su tavim susidėti
darosi rizikinga, skambina savo makleriams,
ir visas miestas kraustos iš proto.

Ir šit nutinka, kad tu,
lyg skryščiais užtraukta,
pro akis imi virsti laukan,
tvaksėdama lyg komikso piešinėlyje, kaukdama
lyg sirenos Drezdene,
unverfroren, kaip šaunus advokatas,
nevalgoma per komunią.

Mat štai sėdi ji sau ir rūko, rudais plaukais apsiklėtus,
pamėkliška lyg pasaulis, žydišku vardu apsirengus,
ir iš pradžių kiekvienas gestas
jau yra nutikimas, dėl kurio tu imi kleketuoti lyg gandras
dokumentiniam filme ar rezervate.

Tačiau ji štai sėdi
ir negali tavo *boogie* klausytis.

Nėra rožių guolio.
Jai bučiuojant
slaptoji širdies istorija
kasdienybės farsą bučiuoja.

Iš knygos *Hartswedervaren (Širdies nutikimai)*, Amsterdam, Atlas, 2000

Vertė ANTANAS GAILIUS

Mark Boog
(The Netherlands)

Mark Boog was born in 1970 in Utrecht (the Netherlands). He works as a poet and author. He made his debut as a poet in 2000, with the volume of poetry *Alsof er iets gebeurt* (*As If Something Happens*), for which he was awarded the C. Buddingh' Prize for best poetry debut at the Poetry International Festival Rotterdam in 2001. In 2001 his first novel *De vuistslag* (*The Punch*) appeared; 2002 saw the publication of a second volume of poetry, *Zo helder zagen we het zelden* (*Rarely Did We See It So Bright*) and a second novel, *De warmte van het zelfbedrog* (*The Warmth Of Self-Deceit*). More information (in Dutch) can be found on www.markboog.nl He currently lives in Houten, close to Utrecht, with his wife and children.

Klein huis

Klein huis, maar gooi er eens een bal doorheen
en het wordt groot. Zie al die meters,
zijn ze niet van ons? En slenter eens alsof
je niet weet waar je heen gaat: ruimte rekt
zich geeuwend uit tussen de muren. Zie:
het dwalen dat de kamers met elkaar
verbindt is witgeverfd. Er is een trap,
een kapstok in een kast, wat deuren. Als
een landweg zo toevallig ligt het, doel
en startpunt bij de weg gezocht in plaats
van omgekeerd, zo lijkt het. Als je brood
haalt en weer terugkomt zul je zien dat we
een picknick kunnen houden. Snel, ga nu!
Het krimpen kan onmogelijk ver weg zijn.

Mark Boog
(Nyderlandai)

Markas Boogas, poetas ir prozininkas, gimė 1970 metais Utrechte. Jis debiutavo poezijos rinkiniu: *Alsof er iets gebeurt* (*Tartum kas atsitiko*), už kurį gavo 2001 metų Tarptautinio Roterdamo festivalio C.Buddingh'o premiją už debiutą. Išleido du romanus ir dar vieną eilėraščių rinkinį: *Zo helder zagen we het zelden* (*Retai tai mums atrodė taip šviesu*), 2002. Daugiau apie autorių informacijos olandų kalba galima rasti tinklapyje: www.markboog.nl . Dabar jis su žmona ir vaikais gyvena Houtene, netoli Utrechto.

Maži namai

Maži namai, bet kamuoliuką svieski
per juos, ir jie didėja. Ar ne mūsų
visi tie metrai? Jeigu vaikštinėsi
lyg nežinotum kur: erdvė ims plėstis
tarp sienų žiovaudama. Štai, žiūrėk:
tas klaidžiojimas, kambarius jungiąs,
baltai juk nudažytas. Laiptai, sienoj
drabužių kabykla, kelerios durys.
Lyg palei kelią, kuriame ir tikslo,
ir jo pradžios keliaudamas ieškotum,
taip viskas regis išsibarstę. Duonos
nuėjus, grįžus pamatysi: mudu
čia galim rengti pikniką. Skubėk!
Juk viskas tuoj ir vėlei susitrauks.

Je maakt licht

Je maakt licht en laat de dag beginnen.
IJzingwekkend jong is de koelte,
hoog en warm de belofte van de lucht.

Ik zie steeds meer: je draagt brood,
je mengt de dranken en als ranken zijn
de sluiers licht en water die nog van je vallen.

Ooit is wat gezegd moest worden gezegd.
Je kunt glimlachen als niemand en noden
met de allerkleinste beweging die bestaat.

Dat je uitzicht ontsluit met oogopslagen,
dat je achterover zit en nauwelijks iets zegt,
dat bladeren hoog tegen de bomen opklimmen,

dat je haren drogen met de dag, die draalt.
De gratie waarmee ik ontbijt is niet de mijne.
In de lucht verzamelt zich het blauw en straalt.

Uždegi šviesą

Uždegi šviesą ir šitaip pradedi dieną.
Šiurpulingai jauna šio ryto vėsa,
aukšti ir šilti orų pažadai.

Regiu vis daugiau: atneši duoną,
gėrimus sutaissai, ir tartum vijokliai
šydai šviesos ir vandens, tebekrintą nuo tavęs.

Seniai pasakyta viskas, ką pasakyt reikalinga.
Gebi šypsotis kaip niekas ir kviesti
kiekvieną menkiausiu judesiu.

Akis atmerkusi atveri reginį,
sėdi atbulomis ir bemaž bežadė,
medžio lapai ropščias kamieniu aukštyn,

ir plaukai tavo džiūsta, dienai įsibėgėjant nedrąsiai.
Pusryčiauju gracingai, ir ne mano tai nuopelnas.
Pamaži žydruma spindulinga tvenkias ore.

Zo moet het zijn

Zo moet het zijn:
zoals – en niet anders! – de bomen in de stad
naar de lucht reiken, zo wij naar de avond,
zoals de tijd aan ons voorbijgaat, zo wij aan elkaar.

Zo, en niet anders. Niet als vogels kijken wij neer
vanaf het balkon, maar wij vliegen dan.
Niet engelgelijkend jij, maar een engel.

Zo moet het zijn. De prijs moet betaald.
Nooit mag vergeefs zijn ons noemen van elkaar
bij de vernuftigste namen, niets zijn gruwelen
die na genoemd te zijn niet daadwerkelijk voorvallen.

Taip turi būti

Taip turi būti:
kaip – ir ne kaip kitaip! – miesto medžiai
trokšta oro, mudu trokštame vakaro,
kaip laikas eina pro mudu, taip mudu vienas pro kitą.

Taip ir ne kaip kitaip. Ne kaip paukščiai
žvelgiam žemyn nuo balkono, bet paskui leidžiamės skristi.
Ne kaip angelas tu, tačiau esi angelas.

Taip turi būti. Sumokėta turės būti kaina.
Niekados negalės taip būti, kad veltui mudu vienas kitą
išradingais vardais vadintume, vienas niekis yra siaubai,
kurie, vardu pavadinti, nenutinka iš tikro.

Afspraak

Je vertrok, zei je. Naar verre landen, zei je.
(Alle landen zijn ver, behalve dit, dat onbereikbaar is.)
Je haalde schouders op die van goud leken, sloeg
ogen neer die niet neergeslagen zouden mogen worden.

Ik, op mijn beurt, schokschouder. Ik verdraag alles!
We zullen afspreken niet in elkaars verhalen
voor te komen, zodat niets gebeurd is,
en onze wegen gaan. Voor niets dropen de vruchten,
voor niets ging ons een zon op. Alles is goed.

Zo consequenteloos te leven dat het nauwelijks
leven is! Niet om mij ga je, en niet om iets anders.

Susitarimas

Išvyksti, pasakei. Į kraštus tolimiausius, sakei.
(Visi kraštai tolimi, išskyrus tą vieną, kuris nepasiekiamas.)
Gūžtelėjai pečiais, kurie regėjos auksiniai, akis
nudelbei žemėn, kurių nevalia būtų žemėn delbti.

Aš irgi traukiu pečiais. Viską išversiu!
Susitarsim, kad niekados kalbėdami
neminėsime kito, tad nieko nebus nutikę,
ir mūsų keliai išsiskirs. Veltui vaisiai varvėjo,
veltui mudviem saulė tekėjo. Viskas gerai.

Taip gyventi be pasekmių, kad tai jau bemaž
ne gyvenimas. Ne dėl manęs išeini ir ne dėl ko kita.

Speels gemak

Met steeds speelser gemak
sla ik de aanvallen af
op mijn zwaarbevochten onverschilligheid.

De hemelen druipen af, met pracht en al,
de bomen laten moedeloos hangen hun fonkelend loof.

Geen oog, geen oor. Een brede glimlach.

Je brengt wijn en jezelf: mijn laatste zwakheden.
Ik zal mij verzadigen tot herhaling ongewenst wordt,
en het vuil nog eenmaal van mijn harde handen spoelen.

Lengvai, lyg žaisdamas

Vis lengviau, vis labiau lyg žaisdamas
atremiu antpuolius
prieš sunkiai išsikovotą savo abejingumą.

Dangūs varva ir nuvarva su visa puikybe,
žvilgantys medžių lapai žemèn nusvyra.

Nematau, negirdžiu. Plačiai sau šypsausi.

Vyno tu atneši ir pačią save: tai mano paskutinės silpnybės.
Sotinsiuos tol, kol daugiau nebetrokšiu kartoti,
ir dar sykį purvus nusiplausiu nuo įdiržusių rankų.

Oud geluk

Oud geluk (niet te koop)
in oude kamers. Is dat niet mooi?

We wisten al dat de zin van de ervaring
de herinnering is, en dat daarbij desnoods
de ervaring achterwege gelaten mag worden,

maar zo helder zagen we het zelden.
Je sloot de deur, keek me aan met ogen van fluweel,
glanzend glad van ouderdom,
en achter de deur stierf men er op los,

als beesten, als gekken, als lemmingen,
als gestrande potvissen, alsof het niets is,
alsof wij de deur niet al veel eerder hadden gesloten.

Sena laimė

Sena laimė (jos negausi už pinigus)
senuos kambariuos. Argi ne gražu?

Jau žinojom, kad patirties prasmė
yra atmintis ir kad patirties iš bėdos
galima net atsisakyti,

bet retai kada šitaip aiškiai gebėjom tatau įžvelgti.
Duris uždarei, į mane pažiūrėjai akim iš aksomo,
nuo senumo glotnaus ir žvilgančio,
ir už durų sau išmirė visa -

gyviai, pamišėliai, lemingai,
krantan išnešti kašelotai, - lyg niekur nieko sau išmirė,
lyg mudu tų durų dar kur kas anksčiau uždarę nebūtume.

Ergens

Ergens, een dezer dagen, is opgestaan in een misschien ver land
de stoomwalsbestuurder die op zoek is nu
naar de stoomwals in de hoek van deze kamer,

en al langer is de sloper wakker,
al hangt aan een zware, ijzeren ketting voor ons raam
de sloopkogel nog stil, te glanzen in de nazomerzon.

Uit alle windstreken trekken op de werklui,
als was hier een feest, een volkstelling, een jaarmarkt,
laten sporen van gedaan werk, van opgeknapte karweitjes na.

Die heilige stilte, met erin,
de stilte ontvouwend tot op haar grootst,
de dunne vogels, en dat magere licht, trillend van ouderdom.

Kažkaip

Kažkaip - ir šiomis dienomis - gal iš kokio tolimo krašto atklydo
garinių valcavimo staklių
mašinistas, kertėję šio kambario dabar savo staklių ieškąs.

Dar anksčiau griovėjas nubudo,
nors jo rutulys ant sunkios plieninės grandinės
sustingęs dar žvilga už lango, rudenėjančios saulės nušviestas.

Iš visų pašalių darbininkai renkasi,
lyg čia būtų šventė, surašymas, mugė,
darbo ženklus visur palieka, nuveikto triūso pėdsakus.

O sykiu dar šventa ramybė,
lig pačių pakraščių išplitus rimtis,
mažučiai paukštukai ir toji skurdi šviesa, virpanti nuo senatvės.

Zo zonder zorgen zitten wij

Zo zonder zorgen zitten wij,
dit huis tot toevluchtsoord makend,
de vogels buiten (vleesgeworden zorgen)
met een half oog volgend,
dat het lijkt alsof het zijn moet –

dat het onwaar is, waarover niet eens
de degens gekruist behoeven te worden,
betekent nog niet dat het zijn mág.

Wel betekent het dat we hier zitten,
en dat de vogels vliegen zoals vogels doen,
en dat niets tastbaars ons geluk in de weg staat.

Taip be rūpesčių sėdime mudu

Taip be rūpesčių sėdime mudu,
šiuos namus pasidarę užuoglauda,
akies kampeliu sekdami
paukščius už lango (kūnu tapusius rūpesčius),
kad atrodo, lyg taip ir turėtų būti –

kad tai netiesa, dėl kurios
nė kardų kryžiuoti neverta,
visai dar nereiškia, kad taip būti valia.

Tai reiškia tačiau, kad mudu čia sėdim,
kad paukščiai sau skraido, kaip paukščiams dera,
kad joks pavojus apčiuopiamas mūsų laimės nekliudo.

Mij, schaap

Mij, schaap, overkomt niets dan wat de herder wil,
wat het gras wil, de lucht,
wat de dam en de groene overkant.

En ik tors mijn wol mee of het verlies van wol,
en ik kijk vol droeve overgave uit mijn
glanzende ogen. Ik ben gelukkig met wat ik heb.

De tijd verstrijkt als gras, door mij,
en elk verzet is hol. De bomen ruisen zinneloos.

Man, aviai

Man aviai, nutinka vien tai, ko nori piemuo,
pieva ir oras,
pylimo damba ir žalias priešingas krantas.

Vilną nešioju ar nukirpta vaikštinėju,
drumzlinu nuolankumu
akys man žvilga. Džiaugiuosi tuo, ką turiu.

kiaurai lyg žolė per mane eina laikas,
ir priešintis – tuščias darbas. Beprasmiškai ošia medžiai.

Vertė ANTANAS GAILIUS

VLADAS BRAZIŪNAS (Lietuva)

Vladas Braziūnas gimė 1952 metais Pasvalyje, Lietuvos šiaurėje. Jis studijavo žurnalistiką ir filologiją Vilniaus universitete. 1983 metais pasirodė pirmasis jo eilėraščių rinkinys *Slenka žaibas*. Kitų jo eilėraščių rinkinių pavadinimai: *Voro stulpas* (1986); *Suopiai grėžia dangų* (1988); *Užkalbėti juodą sraują* (1989); *Išeinančios pušys* (1992); *Alkanoji linksniuotė* (1993); *Užkalinėti* (1998); *Ant balto dugno* (1999); *lėmeilėmeilėmeilė* (2002); *Būtas nebaigtinis / Imparfait* (2003). Šiomet (2003) išleista ir poema *Karilionas tūkstančiui ir vienai aušrai*. Vladas Braziūnas lietuviškai yra paskelbęs

poezijas vertimū iš prancūzų, baltarusių, kroatų, latgalių, latvių, lenkų, rusų, serbų, ukrainiečių ir kitų kalbų.

perkastos upės

upių vardais meldeis, surukusių sodžių
praeities – ateities nutrūkusia sueitim
nėra čia jokių vertybių
išskyrus klajoklių kapines, godžios

dūlėsių dulkės gyvom akim
išėsti, šniurkščiot pervasar pelynų
žiedadulkių pilnomis šnervėmis, kinas
Li Li prašo vis ryžių, grįžti užkimęs

iš poezijos šventės, nebūna
poezijos švenčių, nieko nebūna, išskyrus kūną
ir mirtį, kirvį ir girią atidalijus

lijo nutrūkusių upių vardais, kai
žarijom rašei ant dangaus, meldeisi
tekantis taškas buvai, ne linija

1999.V.31–VI.6

VLADAS BRAZIŪNAS (Lithuania)

Vladas Braziūnas was born in 1952 in Pasvalys, in northern Lithuania. He studied philology and journalism at Vilnius University. His first poetry collection, *Slenka žaibas* (*The Flash Moves*), was published in 1983. Ten other poetry books have appeared since then. He has published poetry translations from French, Belarussian, Croatian, Latgalian, Latvian, Polish, Russian, Serbian, Ukrainian, and other languages.

Vladas Braziūnas est né 1952 à Pasvalys au nord de la Lituanie. 1969–1975 il fait ses études supérieures (journalistiques et philologiques) à l'Université de Vilnius. 1983 La Maison d'édition *Vaga* publie son premier recueil de poèmes *Slenka žaibas* (*L'éclair bouge*). Les titres d'autres recueils de poèmes: *Voro stulpas* (*La colonne d'araignée*, 1986); *Suopiai grėžia dangų* (*Les buses percent le ciel*, 1988); *Užkalbėti juodą sraują* (*Conjurer un jet noir*, 1989); *Išeinančios pušys* (*Les pins sortants*, 1992); *Alkanoji linksniuotė* (*Une déclinaison affamée*, 1993); *Užkalinėti* (*Clouer*, 1998); *Ant balto dugno* (*Sur le fond blanc*, 1999); *lėmeilėmeilėmeilė* (le mot lituanien *lėmei* – *tu prédestinais*, le mot *meilė* – *l'amour*, 2002). Un recueil de poèmes *Būtas nebaigtinis / Imparfait* (en lituanien et en français) et un poème *Karilionas tūkstančiui ir vienai aušrai* (*Le carillon pour mille et une aube*) sont édités cette année (2003). Vladas Braziūnas a traduit la poésie en lituanien de français, biélorusse, croate, latgalien, letton, polonais, russe, serbe, ukrainien et d'autres.

les rivières coupées

tu invoquais les noms des rivières, la jonction rompue
du passé-présent des hameaux décrépits
pas un seul objet de valeur, ici
sauf les cimetières des nomades, avide

la poussière des moisissures aux yeux vifs
rongés, durant l'été se moucher morveux
les narines pleines du pollen d'absinthe, le Chinois
Li Li redemande du riz, tu rentres enrouté

d'une fête de poésie, il n'y a pas
de fêtes de poésie, il n'y a rien, sauf le corps
et la mort, une hâche et la forêt séparées

il pleuvait des noms des rivières perdues, quand
tu écrivais avec des braises sur le ciel, tu priais
non une ligne tu étais – un point coulant

tylintys vyriai

girdėjau tik žemą ir aukštą garsus
tik širdį plevenančią, cypiantį nervą
buvau uždarytas į menamą narvą
šilkais jį įriš ir prieš rytą parsius

prie tylinčių durų, prie tykančių vyrių
virtuvinis peilis tą šilką prapjaus
dar šiltą plevenančią ašarom plaus
kapos ir išdžiaustys ant pūvančių virvių

virpės tik nuo vėjo, nuo šalčio tik stings
garuos ir pažirs mėnesėtais kristalais
ant pilko cemento, kur blaškosi pelės

aplink, vis aplink, užtinkuoti urveliai
užnuodytus trupinius lesa karveliai
ir dvesia nuo tylinčių durų per žingsnį

silence des gonds

je n'entendais que des sons bas et hauts
le coeur palpitant, un nerf piaulant
j'étais enfermé dans une cage virtuelle
elle sera ornée de soie et envoyée à l'aube

à la porte close, aux gonds guettants
un couteau de cuisine coupera la soie
on le lavera de pleurs, encore vivant, palpitant, on
le coupera et fera sécher sur des cordes pourrissantes

il ne fera que frémir au vent, geler du froid
il se vaporisera et tombera en cristaux lunaires
sur un ciment gris où des souris se démènent

autour, tout autour, leurs trous cimentés
tourterelles picorent, miettes empoisonnées
et crèvent à un pas de la porte close

pasaulė tampa atnaujinta

mėlyna karvė plaukia per jūrą
keturi platūs ragai
vakaro mėnuo šnekina Jurgį
ką, pavargai

neturi smako? Jūrmotė gieda
kaip bitė dūzgia ramia širdim
mėlyna karvė duos pieno viedrą
varškę pavargęs, medų kabink

židiny žaliai ugniai žydint
babutės žygis – iš daržinės pas žaląją
dar nė žymės, bet pasaulė darosi
greitesnė per zvirbulio žingsnį

akylesnė per lauką, senelio akim nužiūrėtą
ausylesnė per mišką, iš baimės jo nudainuotą
nebuvo, nebus jau tik balta ir juoda
bus raina, bus žala ir žalia, ir mėlyna

le monde remis à neuf

une vache bleue traverse la mer
quatre cornes, larges
la lune du soir cause avec Georges
et bien, t'es fatigué

où est ton dragon? La mère des mers chante
comme une abeille qui bourdonne, coeur paisible
la vache bleue donnera un seau de lait
t'en as marre du fromage, prends du miel

des fleurs du feu vert dans la cheminée
du grenier à foin chez la Brunon – la trotte de la mère-grand
pas encore une marque, mais le monde marche
plus vite d'un pas de moineau

l'oeil vigilant à travers champs, sous le regard du grand-père
l'oreille tendue à travers forêt, sous ses refrains peureux
il n'y avait pas, il n'y aura plus que blanc et noir
il y aura du bigarré, aussi du brun et du vert, et du bleu

balti avinėliai,
o mūsiškai būtu – gėreliai

garų kamuoliai ir gėreliai
vilnoniai grakščių debesų
žydriojoj baltojoj girelėj
svajoju, o gal tebesu

tas vaikas, kietai įsikibęs
į baltas dangaus vilneles
į savo nekaltą gyvybę
kur kartą baltybėj paskęs

2001.V.9

agneaux blancs,
agnelets seraient à la nôtre

boules de vapeur et agnelets
laineux des nuages gracieux
dans un boqueteau bleu blanc
je rêve ou je reste toujours

cet enfant qui se cramponne
à la laine blanche du ciel
à sa vie innocente, une fois
il se noiera dans la blancheur

* * *

tylos žvėris, apuostantis tave
laukinis ir nepažinus
neprijaukinamas

tvirtas, bet ne uola
mauroja, bet ne bulius
geras, bet ne tėvas

tavo širdies ruduo

2001.XI.25

* * *

bête silencieuse qui te flaire
sauvage, inconnaissable
indomptable

dure mais non une roche
beugle mais non un boeuf
bonne mais non une mère

automne de mon coeur

* * *

šviesi naktis, šilta ir švelni tarytum vidinė tavo šlaunų pusė,
tą rytą prasnūsi, dieną prabusi, nakty miegūsta prabūsi per
pusę su manimi, už langų pustys kaip ir pustė, gūsiais, už
langų šalnų delnai šalti lyti baltą obelų odą, plyti sodas pus-
tuštis per platą užmatomą plotą, džiausto baltai išvelėtas
paklodžių drobes mirusios motinos, sunkios ir lėtos, gėlėtos
jų suknios, retai besapnuojamos, šnera
švelnioji, mano švelnioji, man dovanoji mane, silpną ir švarų

2002.I.7

* * *

une nuit claire, chaude et douce comme la face interne de tes
cuisses, ce matin-là tu dormiras tard, le jour tu te réveilleras,
la nuit tu seras à moitié avec moi, somnolente, derrière les
fenêtres le vent balaiera la neige, toujours, toujours, une ava-
lanche, derrière les fenêtres les paumes gelées par la gelée
touchent la peau blanche des pommiers, le jardin s'étend
presque nu à travers une large étendue à perte de vue, lourdes
et lentes, les mères mortes étendent les draps de lit battus à
blanc, leurs robes à fleurs qui reviennent rarement en rêve,
froufroutent
ô douce, ma douce, tu m'offres à moi, faible et vide

imparfait

būtašis nebaigtinis, einant keturiais keliais
į keturias puses, be dvasios ir be nakvynės
nusileis ir pakils, teisiamaį apvils, apsvils
sparnelius, atmuš ir nueis kriaušiais giliais

griaustinis nutęstinis, grieždamas dantimis
atsimena, kaip švelniai net ir jis vadinamas
buvo baltom naktim, nekaltom, kaip viskas
tvaska ir tvaska, kaip blaškos, o tuoj išnyks

2002.V.29

imparfait

le passé imperfectif, en passant par quatre chemins
dans quatre directions, sans haleine et sans abri
descendra et montera, il décevra l'accusé, ce brûlera
les ailes, battra d'une aile et s'en ira par pentes à pic profondes

le tonnerre gronde et gronde, en grinçant les dents
il se souvient des mots doux qu'on lui adressait, oui
les nuits claires, immaculées, de tout ce qui
resplendit, scintille, s'agite, s'évanouira bientôt

girtas vagonas. Bratislava–Vilnius

kai leidausi aš per gelžkelius, nelaimingus ir karštus
ne tu prie šalies palinkusi ir ne mano tas kraštas
liesk kalnus, tarpukalnes, prakaito kvapą
liepos lapkotį šlapią prabesk pro užakusią ąsą

sulapojęs, atsilapojęs švarko pasenusio atlapas
koks ten girtas remboja laivas per akmenes?
atsimeni palaužtakojį, neblaivų taip pat albatrosą?
trašą į Rytus kloja Vakarai, išsižioję Europos

o vakarai čia tyko tarpukalnių atvašynuos
aguonos akis išpliko, palei gelžkelių šlynas
mėlynas, mėnuo mėtos, įsikabina į kraštą
debesio ar planetos, ar interneto pašto

kaip prisakei, pavalgiau, kiauliena gardi kaip reta
išgėrėm už ją po valgio, Dieve, duok jai sveikatos!
menėse ir prie laužo gulėjom ir laužėm dešrą
lankėm pilis, kalėjimus ir tuos, kur vyram į dešnę

svirom ir vėl stiprėjom nuo vyno ir nuo tikėjimo
sutirpo tos geležinės mylios, nuėjo vėjais
nuėjo garais ir nuodegom, neištekėjusiom nuotakom

klastingai ryškėjančiom nuotraukom, nuotoliu nuo iki
būta, išsigalvota... dukraitė sėdi ant puodo, regi?
girdi, kaip per sapną juokias? regi, kaip akys žalsvėja?

myliu tave kaip savo silpnas akis, silpstančias
pasiilgau tavo alsavimo, manojo pasiilgusio

2002.VI.7–8

un vagon ivre. Bratislava–Vilnius

quand je passais par les chemins de fer, malheureux et brûlants
sans toi, penchée sur mon épaule, dans un pays qui n'est pas le mien
touche les montagnes, les cols, l'odeur de sueur
la feuille humide de tilleul, passe-la dans une anse sans oeil

quel bateau ivre rimbaude, là-bas, sur des pierres
feuillu, les pans flottants au vent d'une veste usée?
te rappelles-tu cet infirme boiteux, ivre aussi, l'albatros?
avide de l'Europe, l'Ouest perce un chemin vers l'Est

et l'ouest guette ici dans les jeunes bois des cols
des coquelicots aveuglent, à côté des rails l'argile
bleue, la lune chancelle, s'accroche au bout
d'un nuage ou d'une planète, ou de l'internet

comme tu as dit, j'ai mangé, la viande de porc succulente
nous l'avons arrosée après, mon Dieu, à sa santé!
dans les salles et près du feu nous nous reposons et nous nous partageons le saucisson
nous visitons châteaux, prisons et cabinets messieurs à droite

nous chancelions et nous nous relevions du vin et de la foi
les milles ferrés-il n'y en a plus, emportés par le vent
en vapeurs et en lumignons, en fiancées vieillies

en photos tirées perfidement, en distances de – à
c'était, c'est inventé... la petit-fille sur son pot, tu vois?
tu entends, comme elle rit dans le rêve? tu vois que ses yeux sont verts?

je t'aime comme mes yeux faibles, faiblissants
il me manque ton souffle comme tu manques du mien

* * *

Vilniuje naktį sniegas
už vasaros klaidas
atsiprašykim, už giedrą
šypsni, už pirštų pagalvėles

nelytėjusias lūpų, dieną
galvūgaly užgesinusias
smilgos tavo blakstienos
smilkinio upeliūkštis

pradedą liūsti, tvinksi
ima atminti, ko nebūta
ant neatėjusio žingsnių
sniego plonytė eilutė

2002.X.1

* * *

à Vilnius, la neige, la nuit
des égarements de l'été

excusez-nous, du beau
sourire, des bouts de doigts

loin des lèvres, du jour
éteint sur l'oreiller
des agrostis sont tes cils
un ruisseau est ta tempe

la tristesse descend et bat
la mémoire de ce qui n'a pas été
sur les traces du non-venu
un mince sillon de neige

* * *

ką veikia siela, kai rankos
siekia adomo obuolio
kai kojos per slenkstį vos slenka
jau vengdamos tolių ir nuotolių

ką veikia siela, kai kūnas
savo aklavietę gina
kai akys, pabėgę iš kojinių
slepiasi už akmenio girnų

ką veikia siela, kai vakaras
šiltas į sterblę murkia
sergstintį Dievo voratinklį
sverdintį dulkių stulpą

ką veikia siela, kai raštas
dvi geros, keturios išvirkščios
vakaras sielą uždaro
ar atveria, bet neišverktą

2003.III.15

* * *

que fait l'âme quand les mains
vers la pomme d'adam se tendent
quand les pieds avancent à peine
évitant déjà lointains et distances

que fait l'âme quand le corps
défend son impasse
quand les mailles filés de bas
derrière une meule de pierre se cachent

que fait l'âme quand le soir
chaud sur les genoux ronronne
l'oeil de Dieux la toile d'araignée
le tourbillon de poussière vascille

que fait l'âme quand les points
deux à l'endroit, quatre à l'envers
l'âme endormie par le soir
ou éveillée, sans pleurs

Traduit du lituanien par GENOVAITÉ DRUČKUTĖ

Andrej Brvar
(Slovenia)

Andrej Brvar was born in 1945 in Čačak, where his parents had been deported by the Germans. In 1972, he graduated from Ljubljana University, where he studied comparative literature and Italian language. Now he works as editor in the students' publishing house *Litera*. He has published 12 collections of poetry and was awarded many prizes, among them the National Presern Foundation award for his book *Long and short poems*, 1990.

MAČICA

Ne leporečiti, ne ponarejati, ne uporabljati navidezno lepih, zavajajočih laži tehničnih sredstev; formulirati točno, nazorno in preprosto, z najbolj preprostimi, bornimi besedami v tem »bornem času«, kar v prozni, najbolj borni, naravni obliki, v najbolj naravnem, vsakdanjem ritmu lastnega diha, lastne hoje, lastnega srčnega utripa, se pravi valujočem enakomerno v svoji neenakomernosti, docela sproščeno, na široko, kot da ne pišeš v A4, ampak v risalni blok s 30 x 40 cm; naj bo to, kar izdeluješ, kot naravni pojav, kot predmet iz narave, kot bitje iz mesa in krvi... In jih potrpežljivo premeščaš, ljubljene besede, iščeš jim najustreznejšo lego, jih črtaš in zamenjuješ in izgovarjaš na glas, da bi jih čimbolje slišal, že skoraj zadovoljen z njihovo celotno sestavo, pravzaprav že zelo zadovoljen, ni kaj, pravzaprav že zelo zelo zadovoljen, hvala bogu... Potem pa ti otrok v gnezdecu rok prinese z dvorišča mačico, črno, najbrž dvomesečno, odloži jo na mizni vogal in jo tam pusti, da naenkrat zasenči vse okrog sebe, da zasije v svoji čisti, neustavljivo privlačni naravnosti, v svoji enkratni, jasno začrtani obliki, v svoji nedopovedljivi ljubkosti in ženski milini, s tistim okroglim, na drobno rezljanim obrazom, s parom okroglih, kostanjevo rjavih oči kot delčki povsem samosvoje, kipeče, popolne lepote, popolne do groze in čudežnosti hkrati... In klecneš in »upogneš koleno«, z vlago v očeh, ja, upogneš ga, medtem ko mačica stopa po čačkah tvojega papirja, z dvignjenim repom kot periskop.

ANDREJ BRVAR
(Slovenija)

Andrej Brvar gimé 1945 metais Čačake, kur vokiečių okupantai ištrėmė jo tėvus. 1972 metais baigė Liublianos Universiteto Filosofijos fakultetą, kur studijavo lyginamąją literatūrą ir italų kalbą. Šiuo metu dirba Studentų leidyklos *Litera* redaktorium. Jis yra išleidęs 12 poezijos rinkinių, gavęs daug apdovanojimų, tarp jų ir nacionalinį Prešerno fondo premiją už knygą *Poemos ir eilėraščiai*, 1990.

Kačiukas

Negražbyliauti, nepadirbinėti, nevartoti tariamai gražių, į melą nuvingiuojančių techninių priemonių; formuluoti tiksliai, aiškiai ir paprastai, kuo paprasčiausiais, skurdžiais šio „skurdaus laikmečio“ žodžiais, tiesiog proziška, elementariausia ir įprasčiausia forma, kuo banalesniu, kasdienišku savo alsavimo, savo eigasties, savo širdies plakimo ritmu tolygiai banguojančiu savo netolygume, pilnai atsipalaidavus, plačiai, tarsi rašytum ne formate A4, o į piešimo bloknotą 30 × 40 cm; teesie tai, ką darai, tarsi gamtos reiškiny, tarsi iš gamtos paimtas daiktas, kaip būtybė iš mėsos ir kraujo... Kantriai juos dėlioji, tuos mylimus žodžius, ieškai jiems tinkamiausios vietos, braukai juos ir kaitalioji, tari balsu, idant geriau išgirstum, jau mažne patenkintas, na, ką jau čia, tiesiog labai labai patenkintas, dievaži... Bet čia vaikas ima ir atneša tau rieškučiose iš kiemo kačiuką, juodą, turbūt kokių dviejų mėnesių, padeda ant stalo kampo ir ten jį palieka, staiga tas gyvulėlis užgožia viską aplink save, ima spinduliuoti savo tyrą, nesulaikomai patrauklų natūralumą, savo nepakartojamu, aiškiai apibrėžtu pavidalu, savo neapsakomu meilumu ir moterišku švelnumu, tuo apvaliu smulkiai išskaptuotu snukučiu, pora apvalių, kaštoninių akių, sakytum dalelėm savito, trykšte trykštančio tobulo dailumo, tobulo iki

šiurpulio ir stebuklingumo sykiu... Tuomet svirteli ir sudrėkusiom akim „klaupies ant kelių“, taip, „klaupies ant kelių“, tuo tarpu kačiukas tipena popiergaliu su tavo rašliava iškėlęs uodegą it periskopą.

POBEG

Nisi klical davčne uprave ne Mobitela zaradi telefonskega predala; nisi telefoniral andragoškemu centru ne advokatu ne mehaniku zaradi počitniške prikolicės; nisi pregledal predračuna za izdelavo sedežne garniture ne zamenjal čekov za plačilno kartico; nisi šel v čistilnico po zimsko garderobo in preproge; nisi kupil folij, žarnic ne nove termostatske glave; nisi se, »sonosilec projekta«, udeležil sestanka o »ureditvi organizacije in kakovosti poslovanja«, nisi pregledal e-maila ne časopisja ne izpolnil izjave o »plačevanju prispevka za opravljanje radijske in televizijske dejavnosti« - nič, nič, nič od tega nisi postóril to popoldne; to popoldne si vsemu z užitkom obrnil hrbet, se odpeljal do zadnjih predmestnih hiš, kjer nam zelenje prihaja naproti, od tam pa jo mahnil čez polja, v hrib, skozi gozd, dokler te ta spokana, vijugasta pot, preprežena s koreninami bližnjih dreves, ni pripeljala tod mimo, dokler nisi tu na vsem lepem obstal kot vkopan, in zdaj – zdaj še zmeraj stojiš, zdaj še zmeraj strmiš – strmiš in kot iz daljave slišiš, da šepetaš: Tudi senca...tudi senca cvetočega bezga diši...

Pabėgimas

Nepaskambinai į mokesčių inspekciją nė į Mobitelį dėl balso pašto; nepaskambinai į andragogikos centrą nei advokatu, nei mechanikui dėl priekabos atostogoms; neperžiūrėjai sąskaitos už kėdžių padailinimo darbus, nepakeitei čekių į mokėjimo kortelę; nenuėjai į valyklą atsiimti žieminių drabužių ir kilimų; nenupirkai folijos, lempučių nė naujos termostatinės galvutės; būdamas „projekto bendraautorius“ nesudalyvavai posėdyje apie „organizacijos struktūrą ir valdymo kokybę“, neperžiūrėjai e-mailų ir laikraščių, neužpildei pareiškimo dėl „apmokėjimo už bendradarbiavimą radijuje ir televizijoje“ – nieko, nieko, nieko šią popietę nepadarei; šią popietę viskam su malonumu atgręžei nugarą, nuvažiavai iki nuošaliausių priemiesčio namų, kur mus pasitinka žaluma, nuo ten pasukai laukais į kalvą per mišką, kol tas suskerdėjęs, vingiuotas, pakelės medžių šaknų išraizgytas kelias nenuvedė tavęs tenai, kol nesustojai it stabo ištiktas viso šio grožio vidury, ir dabar - dabar vis dar stovi, vis stebeilijies – stebeilijies ir tarsi iš tolybių užgirsti savo šnabždesį: Šešėlis... žydinčio šėivamedžio šešėlis irgi kvepia...

SMRT OPOLDNE

Selotejp popušča, nož gre zlahka skoz maslo, maček, pobarvan rjavo in belo, razpira dlako in se hladi; iz pločnikov dišeče puhti, kava – družabna pijača, skiró – izumrla

igrača, tovarnjak, preurejen v čebelnjak, za tovarnjakom se nabira kolona, kolona potresa kočuro, kočura fuksijo v lončku; odčepim buteljko, povoham zamašek, koža na petah poka in rumení, pogovor se mučno zatika, zatika za žamet, ribnik, poln semen, cveti; o, akvarelno zeleno migotanje v vetru! o, plemenita skrivenčenost bora! naj te vdihnem s celimi pljuči, iglasti proizvajalec smole! naj se osvežim s tvojo tobačno rjavo, v ploščice spokano skorjo! vem: tam, kjer bučiš, buči tudi morje, iglice rastejo v parih, muha se z glavo zaletava v šipo in kokoš se s kokodakanjem hvali, ker je spet znesla jajce; kakšna matrona – lipa na trgu! kakšno velemesto – mravljišče pod smreko! potrkam na les, odvrnem nesrečo, zenici se dvigata in spuščata kot hribi v daljavi, kanem žganje na dlan, ga z drugo dlanjo pomencam – mmmm – po slivah diši, veter diši kot moški po ženski, vinogradi se kopajo v soncu, sonce sence premika, izžiga planke v plotu, z žarkom sega v hruškovo listje, ki se srebrno blešči; v hruškovem listju sinica lovi ravnotežje na veji v vetru, veter mi kuštra lase kot kuštra trave v klasju, oblaki kipijo, zeleni od trav, travnik, od regratovih lučk razsvetljen, se pregiba v vetru, se s črički oglaš, travnik, zleknjen pod bregom, z nogami v potoku, travnik, paša za oči, delovišče čebel, travnik, izbruh zelenila, medeno puhtenje, špricanje trav, zvezdno nebo iz marjetic, zvončnic, zlatic, celih rojev zlatic, celih ozvezdij, žarko žoltih v svojem pršecem iskrenju, še, še bolj žarkih, še, še bolj žoltih, še, še bolj in bolj, še, še zmeraj bolj, še, še... Moj bog, saj zginevam. Saj se spreminjam v blišč.

Mirtis vidurdienį

Lipnioji juostelė nebelimpa, peilis palengva slysta sviestu, rudai baltas kačiukas skečia kailiuką ir vėsinasi; šaligatvis pūkščia, kava – draugiškas gėrimas, paspirtukas – išmiręs žaislas, vilkikas, perdarytas į avilį, už jo susigrūda kolona, ji purto trobelšę, o trobelšę – fuksiją vazonėlyje; atkėmsu butelį, pauostau kamštį, skylineja ir pagelsta pėdų oda, pokalbis užsikerta, užkliūna už aksomo, sklidina sėklų kūdra pražysta; o, akvareliškai žalias mirguliavime vėjy! O, taurus pušies išlinkime! Te įkvėpsiu tave pilnais plaučiais, spygliuotas sakų gamintojau! Te atsigausiu tavo tabako rudumo į gabalėlius suaižėjusia žieve! Žinau: ten, kur oši tu, ošia ir jūra, spygliukai dygsta poromis, musė trenkias stiklan, o višta kudakuodama girias vėl kiaušinių padėjusi; kokia matrona – liepa aikštėje! Koks didmiestis – skruzdėlynas po egle! Pabarbenu į medį, nukreipiu nelaimę, vyzdžiai kyla ir leidžias it kalvos tolumoj, užpilu degtinės ant delno, kitu ją patrinu – mmmm – slyvomis kvepia, o vėjas dvelkia sakytum vyras moterimi, vynuogynai pliuškenasi saulėje, saulė kiloja šešėlius, išdegina rąstus plauste, spindulį tiesia sidabru tviskančion kriaušės lapijon; ten ant šakos zylė laiko pusiausvyrą vėjyje, vėjas velia man plaukus it javus laukuose, debesų tumulai nuo žolių pažaliavę, pieva, ji švyti pienių žiburėliais, linguodama vėjy atliepia svirpliams, pieva, nusvirus pakriaušin, kojas sumerkus upokšnin, pieva, akių ganykla, bičių dirbtuvė, pieva, žalumos papliūpa, medaus pukšnojimas, žolių krapnojimas, žvaigždėta padangė su saulutėmis, katilėliais, vėdrynais, ištisais vėdrynų tuntais, ištisais žvaigždynais, spinduliuojančiai geltonais savo trykstančiame žaižaravime, dar, dar labiau spinduliuojančiais, dar, dar geltonesniais, dar, dar labiau ir labiau, vis labiau, dar, dar... Dieve, juk aš išnykstu. Virstu tviskesiu.

RAKOVICA

Z enakomernimi zamahi plavutk sem se počasi, kot bi se zbujal iz sanj, dvigal ob strmi skalnati obali, skoz zelenkasto modrino, ki je počasi zmanjševala pritisk, vse bolj nemirna, vse bolj svetla, vse bolj topla. Malo pod živosrebrno bleščavo sem jo zagledal. Imeti jo, imeti! me je popadla nenadna, nepremagljiva želja. Počivala je pred razpoko, sredi ovalnega stekla maske, nenavadno velika v svojem temno zelenem, bolj širokem kot dolgem košu in si s škarjami trebila zobce. Imeti jo, imeti! Pokazati jo drugim! Zgrabil sem skalnati okrušek, začel sem tolči po trdi, spredaj malo zaokroženi lupini, opletala je s škarjami, jih iztezala v obrambi, razpirala klešče, skušala zadenjsko zaplavati v razpoko, se rešiti, zbežati, ampak udarci so jo zmeraj znova z nezmanjšanim besom dohitevali, dokler se ni iz zmede muljastega oblčka skotalila v globino, v oblčku pa so se vrtinčile odtrgane hodilke in desne, močnejše škarje, in klešče na njihovem koncu so se še zmeraj odpirale in zapirale, odpirale in zapirale... Tistega dne si nisem upal več v morje. Veter je vse bolj naraščal in valovi so vse bolj bučali, vse bolj renčali, renčali in razkrivali dolge, koničaste, pošastno bele zobe.

Krabas

Tolygiai iš lėto irdamasis pelekais, tarsi busčiau iš miego, plaukiau palei statų uolėtą krantą žalsvoj žydrumoj, ji tolydžio mažino slėgį, darėsi vis neramesnė, šviesesnė, vis šiltesnė. Gyvsidabrio žerėjime išvydau jį. Mane apėmė netikėtas, nenumaldomas troškimas. Nustverti jį, nustverti! Jis ilsėjos priešais plyšį uoloje, vidur ovalios stiklinės kaukės atrodė nepaprastai didelis savo tamsiai žaliame, veikiau plačiame nei ilgame šarve ir žnyplėmis krapštės nasrus. Nustverti jį, nustverti! Parodyti jį kitiems! Griebiau uolos nuoskalą ir ėmiau daužyti kietą, iš priekio kiek užapvalintą kevalą, krabas mojavo žnyplėmis, tiesė jas besigindamas, skėčiojo, mėgino atpakalias sprukti plyšin, išsivaduoti, pabėgti, bet įnirtingi smūgiai jį vis pasiekdavo, kol iš sudrumsto dumblo debesies nenusirito gelmėn, drumzlinume liko vartaliotis nutraukiotos kojikės ir dešniosios, stipresnės, žnyplės, jos vis dar prasiverdavo ir užsiverdavo, prasiverdavo ir užsiverdavo... Tądien nebedrįsau lipti jūron. Vėjas stiprėjo ir bangos ošė vis garsiau, jos vis tūžmingiau urzgė ir šiepė ilgus, aštrius, pabaisiškai baltus dantis.

NAVZDOL OB POTOKU

Tudi čez brv sem šel po snegu, po globoki, slabo shojeni gazi, ki me je premetavala in spodnašala, in potem me je ves čas vztrajno spremljal na desni. Ves čas mi je polnil ušesa s svojim šumečim mnogoglasjem usklajenim kot kolesca v urinem mehanizmu, medtem ko se je odbijal od bregov in butal zdaj v levega, zdaj v desnega, se peneče nabiral v tolmunih, se iz tolmunu v tolmun prelival kot kakšen vroč čaj iz skodelice v skodelico, se potapljal na dno svojih lastnih globin, tipal zvedavo pod koreninske sisteme, motno pogledoval skoz naočnike obrežnega ledu, se spodvijal pod podrtimi debli, pod nanosi

vejevja, lubja in listja od prejšnje jeseni, odseval napete, globoko upognjene veje nad sabo, veje, ki so potrpežljivo nosile sneg, debelejše debelejšega, tanjše tanjšega, se spletal v eno samo masivno kito, se razpletal v posamezne brzice, v posamezne hitre vodice, ki tako rade poganjajo otroške mlinčke, oblival zasnežene peščine in prodnike s sneženimi kapami, se kot nor prekopicaval, poskakoval v samih šestnajstinkah, se poplesujoč vrtinčil in pljuskal in škropil okrog sebe kot kakšen mlad, moker pes... Pravzaprav ne vem, kdaj so mi misli na to in ono tako do konca napolnile glavo, da sem ga izgubil iz vida in sluha. Tudi ne vem, kako dolgo je trajala ta odsotnost iz čiste prisotnosti, ta odtujujoča razklanost na telo in duha. Ko sem se nazadnje znova sestavil, se pravi, ko sem na vsem lepem znova spregledal in slišal, sem hkrati obstal kot vkopan. Kje, zaboga, je zdaj usklajeno, mnogoglasno šumenje? me je tesnobno prešinilo. Kje odbijanje in butanje ob bregove? Kje prelivanje? Kje odsevanje in pljuskanje in škropljenje? V gluhi tišini se je na desni širila le kompaktna, gladka ledena plošča in srež se je na njej iskril vseskozi dol do betonskega jezu.

Žemyn palei upokšņi

Takeliu ėjau per sniegą, gilia, mažai išvaikščiota bryde, kuri mane klupdė ir vertė iš kojų, o paskui jis visą laiką atkakliai mane lydėjo iš dešinės. Jis vis skambėjo man ausyse savo grumenančia polifonija, suderinta it laikrodžio mechanizmo ratukai, kai jis atsimušdavo nuo krantų ir spardė čia dešinèn, čia kairèn, putodamas duburiavo, iš sūkurio į sūkurį persipildavo kaip kokia karšta arbata iš puodelio į puodelį, nerdavo savo paties gelmių pragarmèn, išmaningai laviravo po šaknų sistemas, apsiblausęs žvalgęs pro pakrantės ledą akinius, prasisprausdavo pro išvirtusius kamienus, pro šakų, žievės ir pernykščių lapų kliaudas, atspindėjo įsirežusias, žemai palinkusias virš savęs šakas, kurios kantriai laikė sniegą, drūtesnis už drūčiausią, plonesnis už ploniausią jis čia susipindavo į vieną didžiulę gyslą, čia išsipindavo į paskiras sroveles, į sraunius upeliūkščius, kurie taip mėgsta sukti vaikiškus vandens malūnėlius, jis taškė užpustytą smėlingą krantą ir akmens luitus su sniego kepurėm, tarsi pamišęs vertės kūliais, šokčiojo šešioliktinėm, šokdamas sukos, pliuškenos ir taškės sakytum koks jaunas, sušlapęs šunėkas... Tiesą sakant, nè nepastebėjau, kada mintys apie šį bei tą pripildė mano galvą, jog pamečiau jį iš akių ir klausos. Taip pat nežinau, kiek ilgai tęsėsi šis pasitraukimas iš grynojo būvio, šis nuo visko atitolinantis suskilimas į kūną ir dvasią. Kai vėl susikaupiau daiktan, kai vėl lyg niekur nieko pradėjau matyti ir girdėti tuoj sustojau it įbestas. Kurgi, o, Dieve, šitas darnus polifoninis čiurlenimas? Mane persmelkė nejauki mintis. Kur spardymasis ir daužymasis į pakrantę? Kur teliūškavimas? Kur atspindėjimas, pliuškenimasis ir taškymasis? Gūdzioj tyloj dešinėje plytėjo tik vienalytė, glotni ledo plokštė, o šerkšnas ant jos žėravo iki pat betoninės užtvaros.

Daiva Čepauskaitė
(Lietuva)

Daiva Čepauskaitė, poetė, dramaturgė, gimė 1967 metais Marijampolėje. Baigė Kauno medicinos akademiją. Dirba aktore Kauno Jaunimo kameriniame teatre. Išleido dvi poezijos knygas *Bevardžiai*, 1992, ir *Suvalgiau vieną spanguolę*, 1998. Rašo pjeses vaikams ir suaugusiems.

Poezija

Esu karvė, vardu Poezija,
duodu šiek tiek pieno,
paprastai 2,5% riebumo,
kartais pavyksta
išspausti ir iki trijų,
didžiuojuos, kad jis apdirbamas
pažangiausia technologija
ir popieriniuose tetrapakuose
pasiekia nereiklius vartotojus,
sergu visomis ligomis,
kurios nesvetimos gyvai būtybei
ir kruopščiai aprašytos
veterinarijos vadovėliuose,
ganausi geroje bandoje
(kolektyvas draugiškas,
kalbos barjerų nėra),
bijau sparvų ir zootechniko,
galiu būti ir kitaip naudinga –
užėjus šalnoms, kai nusilengvinsiu,
įlipk į mano krūvą basas,
pamatysi – tokia šiluma,
nuo padų pakils
iki pat pakaušio.

Daiva Čepauskaitė
(Lithuania)

Daiva Čepauskaitė, poet, playwright, and actress, was born in 1967 in Marijampolė. She graduated from Kaunas Medical Academy but works as an actress in the Kaunas Youth Camera Theatre. She has published two collections of poetry: *Bevardžiai (Nameles)* in 1992 and *Suvalgiau vieną spanguolę (I Ate One Cranberry)* in 1998. She writes plays for adults and children.

Poetry

I am a cow, named Poetry,
I give a bit of milk,

usually 2.5% fat,
sometimes I manage
to squeeze out 3%,
I'm proud that it's processed
with the most advanced technology
and in paper tetrapacks
reaches undemanding users,
I am sick with all the diseases
not unknown to living things
and carefully detailed
in veterinary textbooks,
I graze in a good herd
(the collective is friendly,
there are no language barriers),
I am afraid of horseflies and the zootechnician,
I can be useful in other ways too –
when the cold comes, when I defecate,
climb into my pile barefoot,
you'll see how warmth
will lift from your feet
up to the back of your head.

Pasirinkimas

*Renkuosi įsidėti į galvą net tą galimybę,
kad gyvenimas turi savo logiką*
Wisława Szymborska

Išsirinkau gimimo dieną
banaliausiu metų laiku,
mėnesį, panašų į šlapį
karvelio jauniklį,
lūžusiu raktikauliu.

Išsirinkau vietą smėlio dėžėje,
troleibuse, lovoje, prie stalo,
laikraščių puslapiuose, akyse, liežuviuose,
visų aptvare ir niekieno kaimynystėje.

Išsirinkau vaizdą pro langą –
kvadratinį natūrmortą su girtuokliu,
velkančiu šunį (maniau, skarmalą).

Išsirinkau suknelę – šiandien išeiginė,

išsirinkau bandelę su aguonomis,

išsirinkau mylimą – ne tą,
apie kurį pagalvojot,

išsirinkau Velykas ir Kalėdas
ir abiem po žadintuvą,
kad nepramiegočiau,

išsirinkau kūno temperatūrą,
nagų ilgį ir dantų formulę,

išsirinkau kančią 6val per parą,
6% laimės ir kiaulienos karbonadą,

išsirinkau sparnus, uodegą,
žvynus, kanopas, iltis,
darbo įrankius ir dauginimosi būdą,

išsirinkau himną, herbą,
filosofinį pamatą ir nepateisinamas priežastis,

išsirinkau tikėjimą, didžiąsias nuodėmes,
reikalingus parašus bei rekomendacijas,

išsirinkau mirtį – ne lietui lyjant,
ne ketvirtadienį, ne ant laiptų pas mylimą,
iš kuklumo.

Choice

*I am preparing to put inside my head even the possibility
that life has its own logic.*

Wisława Szymborska

I chose a birthday
in the most banal season of the year,
a month much like a pigeon's
wet chick
with a broken collarbone.

I chose a place in the sand box
on the trolley, in bed, at the table,
on newspaper pages, in the eyes, on tongues,
in everyone's enclosure and no one's neighborhood.

I chose a view out the window –
a square still-life with drunk,
dragging a dog (I thought a rag).

I chose a dress – today a holiday,

I chose a loaf with poppy seeds,

I chose a lover – not the one
you thought about,

I chose Easter and Christmas
and an alarm clock for each
so I would not oversleep,

I chose my body temperature
the length of my nails and shape of my teeth,

I chose suffering 6 hours per day
6% happiness and a pork chop,

I chose wings, tail,
scales, hooves, fangs,
work tools and method of reproduction,

I chose a national anthem, coat of arms,
philosophical foundation and unjustifiable causes,

I chose a faith, mortal sins,
necessary signatures and recommendations,

I chose death – not when the rain is falling,
not on a Thursday, not on the stairs at my lover's,
out of modesty.

* * *

Dar apeisiu gyvulius,
žieminių svogūnų lysvę,
apvalų galukiemio akmenį
ir storiausios kaimynės užpakalį,
dar aplankysiu tą mažą senutę,
patyliukais nuvalgysiu uogienę,
kad pagalvotų – rupūžės, vagys,
dar pasikasyčiau kuprą

į pernai nušalusį lazdyną,
iškrapštysiu iš obuolio kirminą
ir paleisiu į laisvę,
paskui pasižiūrėsiu pro rakto skylutę,
kaip nekenčia tie, kurie myli,
tada nuvarysiu pirmą pasitaikiusį
dviratį su skambučiu,
važinėsiu per naktį
ir kelsiu tokį triukšmą,
kaip pats garsiausias kompozitorius,
paskui padėsiu galvą
už tėvynę ir švelniausią merginą,
tada susirasiu patį
linksmiausią žmogų,
patapšnosiu per petį ir pasakysiu –
dabar tu.

* * *

I'll make my round of the animals,
the furrow of winter onions,
the oval stone at the yard's edge
and the fattest woman neighbor's behind,
I'll visit that tiny old woman,
stealthily eat all the preserves,
so she'd think – bastards, thieves,
I'll scratch my back
against the nut tree that froze last year,
dig the worm out of the apple
and set it free,
then I'll watch through the keyhole
how those who love hate,
then I'll steal the first bicycle
I find with a bell,
I'll ride around all night
and will raise such a ruckus
like the most famous composer,
then I'll lay down my head
for my country and the gentlest girl,
then I'll find
the happiest person,
will tap him on the shoulder and say –
now you.

Lopšinė mylimajam

Durneli, tu mano,
durneli,
vienu du gyvi telikome,
visi seniai mirę,
nuprausti, nuskusti,
sušukuoti, nugrimuoti,
apraudoti, palaidoti,
tvarkingai išrikiuoti,
gėlėmis apkaišyti,
ilsisi ramybėje
be jokios rizikos.
Vienu du niekaip
negalime numirti,
krentame žemyn galva
vis į tą patį dangų,
vis iki kito karto.
Akių kampučiuose
budi dvi kanarėlės,
skirtingos kaip dvi
vieno žmogaus akys,
durneli, tu mano,
durneli,
šiąnakt ir vėl niekaip
negalime numirti,
šiąnakt verkiu kanarėlėmis,
ir mano ašaros čiulba.

Lullaby for a Loved One

You fool, my little
fool,
only the two of us are left,
everyone else is long dead,
washed, shaved,
combed, made up,
mourned, buried,
neatly lined up,
decorated with flowers,
resting in peace
with no risk.
We alone can find
no way to die,
fall head first

always into that same sky,
always until the next time.
In the corners of our eyes
stand two canaries,
different as two
of the same person's eyes,
you fool, my little
fool,
tonight once again we can find
no way to die,
tonight I weep canaries
and my tears sing.

* * *

Kaip gyveni?

– Gera, sakau, gerai.
Išsimiegojau.
Nieko nesapnavau.
Atsikėliau savo noru.
Pažiūrėjau į veidrodį.
Nepamačiau nieko neįprasto.
Prisiminiau vieną kitą žmogų.
Vieno kito neprisiminiau.
Nuvaliau trupinius nuo stalo.
Radau raziną.
Atidariau langą.
Kartą jaučiausi laiminga.
Du kartus nelaiminga.
Tris kartus niekaip nesijaučiau.
Kartą pagalvojau apie gyvenimo prasmę.
Du kartus apie beprasmybę.
Tris kartus nieko negalvojau.
Kosėjau.
Nieko neskaudėjo.
Nieko netrūko.
Niekam nerūpėjau.
Žiūrėjau žinias.
Perkirpo juosteles.
Davė interviu.
Bombardavo.
Nuskendo du vaikai ir automobilis
(atskirai).

Apie automobilį pasakojo ilgiau
nei apie vaikus.
Dirstelėjau į kiemą.
Dirstelėjau į piniginę.
Žvilgtelėjau į praeitį.
Sudėlioju praradimus.
Pasidžiaugiau atradimais.
Apžvelgiau įvykius.
Apmąščiau kontekstą.
Įvertinau objektą.
Suradau sąsajas.
Išsiaiškinau priežastis.
Pagerbiau tylos minute mirusius.
Atsidusau dėl mylimo.
Pagalvojau apie motiną.
Persirengiau.
Pasikasiau pakaušį.
Gera, sakau, gerai.

* * *

How are you doing?

– Fine, I say, fine.
I slept well.
Dreamed nothing.
Woke up on my own.
Looked in the mirror.
Saw nothing unusual.
Remembered one or two people.
One or two I didn't remember.
Wiped the crumbs off the table.
Found a raisin.
Opened a window.
Felt happy once.
Unhappy two times.
Didn't feel anything three times.
Thought about the meaning of life once.
About meaninglessness two times.
Thought about nothing three times.
Coughed.
Nothing hurt.
Nothing was lacking.
No one worried about me.
Watched the news.

They cut the tape.
Gave an interview.
Bombed.
Two children and a car drowned
(separately).
They talked about the car longer
than about the children.
Glanced into the yard.
Glanced into my wallet.
Looked into the past.
Laid out my losses.
Rejoiced in my discoveries.
Surveyed events.
Contemplated the context.
Evaluated the object.
Discovered connections.
Explained the reasons.
Honored the dead with a minute of silence.
Sighed because of my lover.
Thought about my mother.
Changed my clothes.
Scratched my head.
Fine, I say, fine.

* * *

Ėjau pas mylimą.
Po kojom
traškėjo plonas
ir skaidrus ledukas.
Traškėjo tyliai,
švelniai taip, vos vos...
Lyg braškę
valgytum.

* * *

I went to my lover's.
Beneath my feet
crackled thin
and clear ice.
It crackled quietly,
so gently, barely barely...
As if I were eating

a strawberry.

Translated by JONAS ZDANYIS

Hilary Davies
(Great Britain)

Hilary Davies read French and German at Wadham College, Oxford. She was one of the first female scholars to attend the College. For ten years, with David Constantine, she co-edited the poetry magazine *Argo*. She was Chairman of The Poetry Society 1992-1993. She is currently Head of Modern Languages at St Paul's Girls' School in London. She has won an Eric Gregory Award, the *Times Literary Supplement* / *Cheltenham Festival Poetry Competition*, and a Hawthornden Fellowship. She has published two volumes of poetry, *The Shanghai Owner of the Bonsai Shop* (Enitharmon, 1991) and *In a Valley of this Restless Mind* (Enitharmon, 1997). *Enitharmon* will publish her new volume, *Imperium*, in 2004/5.

Beachy Head

I see you now, my mother and father,
Coming up this cliff slowly, though you did
So but yesterday, as if you are long dead.
Here my father, placing his legs askew
As he pulls for breath, turns to look back
Down the twisting path they have come.
My mother touches her arthritic knee.
And all around, the great arc of the world
Encloses them. O keep back from the dazzling edge,
Daddy, don't move with your vertigo closer
To the drop, the terrible slippage.
Lay out your provisions and go giddy
With the clouds running overhead.
And my mother unwraps the boiled eggs,
Lets tea from thermos, lies down close
To the ticking grass while across to France
The years flash back and forth
With their insistent whisper, hish, hish,
Lullaby, wash away our hurt down the shingle;
How these two rheumatically people shimmer
Like gods in the grass.

Hilary Davies
(Didžioji Britanija)

Hilary Davies studijavo prancūzų ir vokiečių kalbas Oksforde, Wadhamo kolegijoje ir buvo viena pirmųjų šių kolegiją lankusių moterų. Dešimtį metų su Davidu Constantine'u leido poezijos žurnalą *Argo*. 1992-1993 ji buvo Poezijos draugijos pirmininkė. Dabar vadovauja Londono Šv. Pauliaus Merginų mokyklos šiuolaikinių kalbų skyriui. Ji yra pelniusi Erico Gregory'o premiją, Hawthorndo stipendiją ir laimėjusi *Times Literary Supplement* / *Cheltenhamo festivalio poezijos konkursą*. Ji yra išleidusi du poezijos rinkinius: *Šanchajaus bonsai parduotuvės savininkas*, 1991 ir *Nerimstančio proto slėnis*, 1997. Ta pati leidykla *Enitharmon* 2004-2005 metais ruošiasi išleisti jos trečiąjį rinkinį *Imperija*.

Kalva pajūryje

Motina ir tėve, dabar matau jus
Kopiančius į kranto uolą, lėtai, lyg būtumėte mirę,
Nors iš tikrųjų ten kopėte dar vakar.
Štai mano tėvas šleivokai stato kojas
Ir sunkiai gaudo kvapą, kai atsigręžia pažiūrėti
Žemyn į tą vingiuotą taką, kuriuo atėjo.
Štai motina paglosto sau pažeistą artrito kelį.
Ir visa, kas aplink, visa didi pasaulio arka
Juos apgaubia. Tėve, lik atokiau nuo akinančio krašto,
O, neik prie to staigaus trūkimo, prie ribos,
Tau sukasi galva. Abudu išdėliokit
Sau maistą ant žolės ir pasijuskite apsvaigę
Po lekiančiais aukštybėj debesim.
Štai motina vynioja virtus kiaušinius,
Ir pripila iš termosio arbatos, ir gulasi
Ant tiksničios žolės, tuo tarpu metai
Numirga ir vėl atmirga nuo Prancūzijos,
Be paliovos jie šnabžda čiūčia, čiūčia,
Lopšine, nuplauk skausmus per kranto žvirgždą;
Štai tie du žmonės, kamuojami reumato, švyti
Tarsi dievai žolėj.

The Prisoner of Katyn

"I have no interest now in what goes on outside:
After forty years you build your hell or palace
From the sticks they give you. I have only these
And they determine what manner of house I live in.
It is like this: always early morning,
And there are many pigs about me –
I was taking them to look for acorns in the wood.
I loved my pigs, had given each one a nickname,
Knew where each had a wart or strange knot in the hide
That you could put you thumb in like a fingerprint.

Some had just littered, and there was one of which
I was fondest, a small female, marbled black and gold.
That morning she ran just ahead of me, enjoying
The cool berries: it was the first time she had run free,
And she pushed at the dead leaves, the cold earth,
With her tiny snout. All around us the mists coiled
Like wood nymphs turning the trees to ghosts
With their long embraces; the hogs were centaurs
In an enchanted wood.

And then, in ones and twos,
The cries started: through the pale O of the glades
This squealing of a stuck boar coming closer and closer
Till on all sides burst out of the silence running men,
Their mouths round and red as apples as they went down,
My pigs in a welter amongst them screaming and bolting
Into the executioners' rifles. When it was finished,
We heaved them together into the dug earth,
Watched their bodies curl like sticks of incense
In the milky air. Dead leaves were shoveled over
To make it new.

These were the last things I saw outside;
Through these last windows I count each twig
And chart which way the first man blundered,
I recompose what kind of noise each man made when he died.
This is the house I walk in: it is always morning
And I am driving pigs into the spellbound wood.”

From: *The Shanghai Owner of the Bonsai Shop*, 1991

Katynės belaisvis

„Manęs nedomina tai, kas dabar vyksta išorėj:
Savo rūmus ar pragarą susirenti iš tų pagalių,
Kuriuos per keturiasdešimt metų tau duoda.
Tik pagaliai ir sukuria mano namų stilišką.
Štai kokio ji: visada ankstus rytmetis,
Aplink mane laksto kiaulės –
Aš jas varau į mišką paėsti gilių.
Mylėjau savo kiaules, kiekvienai duodavau pravarde,
Žinojau visas jų karpas ar keistus mazgelius ant kailio,
Kuriuos galėjau atskirti kaip pirštų atspaudus.
Kai kurios buvo ką tik apsiparšavusios, viena mažytė kiaulaitė
Buvo mana numylėtinė, tokia marmurinė, juodai auksinėm dėmelėm.
Tą rytą ji kaip tik bėgo priešais mane, skanaudama
Šaltas uogas: buvo pirmas jos laisvo pasilakstymo rytas,

Ji knisinėjo nukritusius lapus, šaltą žemę
Savo maža knysle. Aplinkui mus rangėsi miglos
Lyg miško nimfos, medžiai pavirto vaiduokliais
Tiesiančiais ilgas rankas, kuiliai kaip kentaurai
Lakstė po užkerėtą mišką.

Ir tada po vieną, po du
Prasidėjo riksmi: per baltas proskynų O
Sklido padurto kuilio žviegimas, arčiau ir arčiau,
Kol staiga iš tylos pasipylė bėgantys žmonės,
Raudoni apskriti obuoliai buvo jų burnos, jie krito,
O mano pakvaišusios kiaušės kvykdamos puolė
Tiesiai į šautuvų ugnį. Kai buvo baigta,
Mes visus išvien suvertėm į iškastą duobę
Ir žiūrėjom, kaip raitosi kūnai tarsi smilkalų gijelės
Ūkanotame ore. Užkrėtėm senais lapais,
Kad būtų lygu.

Tai paskutinis vaizdas, kurį mačiau išorėj;
Per paskutinį langą skaičiuoju kiekvieną šakelę
Ir matuoju, kokia kreive svirduliavo pirmas žmogus,
Ir komponuoju garsus, kuriuos jie mirdami leido.
Štai mano namas, į kurį įeinu: visada ankstus rytmetis,
Aš varau kiaušes į užkeiktą mišką.”

XIV

The Refectory, The Convent of Sainte-Marie, Argenteuil

That day in the refectory when you
Already in retreat away from Paris as we tried to conquer rumour,
And yet unable, as was I, not to meet, not to feast
Upon each other's words and touch; that day,
When, for seclusion, you hustled me
In the silence of the hour for prayer
Through a side door among the trestle tables
And evidence of the community's communion,
Their individual faces, manner, laughter,
Large and familiar in our minds down all the benches;
Yes, in the silence of their ignorance,
I pushed away the veils about the beauty
Of the woman upon earth I most desire,
And you showed me all your succulence and longing
To cradle me among your legs, and did so;
Whether this was not prayer, that day in the refectory,
Dare we say yes or no?

XIV

Pietų salė, Sainte-Marie vienuolynas, Argenteuil

Tą dieną pietų salėje, tada tu
Jau bėgai iš Paryžiaus, mes bandėm numalšinti apkalbas,
Tačiau nei tu, nei aš nepajėgėm darsyk nesusitikt, nepapuotauti
Su savo žodžiais ir prisilietimais; tą dieną
Tu mane įstūmei į užkaborį
Pro šonines duris, tenai tarp klauptų,
Buvo tylaus maldos susikaupimo valanda,
Bendruomenės komunijos dvasia aplink mus,
Jų atskiri veidai, jų juokas, išraiškos
Išdidintos, pažįstamos vaidenosi mums tarp suolų;
Taip, jų nežinojimo tyloj
Aš nudengiau skraistes nuo grožio
Moters, kurios labiausiai troškau šioj žemėj,
O tu parodei man tą sultingumą, tą išsiilgimą
Pasupt mane lopšy tarp savo kojų, ir supai;
Bet gal tai buvo malda, tą dieną
vienuolyno salėj? Ar išdrįsim atsakyti: taip?

XXVII

Peter the Venerable, Abbot of Cluny, To the Abbess of the Paraclete, Héloise

As a man coming to the walls of a great city
Of which for many years he's read in books,
I write to you now. There's disbelief and wonder
At the look of the real towers and gateways,
The true complexities of the lived life.
You know your husband died with us.
Perhaps reconciled, in his inmost mind,
To what his destiny had been, how it might bind
The intellect more tightly to the only great discussion
There can be, of first and last things.
He served these questions like no other man,
To lay the emphasis on the mind's co-operation
With the Trinity and its unique relation
To the in-spirer, and most mysterious element,
The fire that fosters understanding and whose understanding,
In the title of this monastery, he bequeathed to you.

Sister in Christ, you know better than anyone
The eagle of affliction does not go away;
That's why your ministry's become an emblem of the paraclete;

You are the crag that swallows screams, the sheltering leaves
Of the willow tree, the knowledge of the fierce dove with throat ablaze
That orders us to witness to the resurrection.

Above the door in the abbey church at Vézelay
I placed it all, all that I've learned from you and Abelard.
All joy and sorrow's there, all ambiguities, embraces,
The monstrous forms and hardly to-be-thought thoughts,
The apostles going out like comets through the cheering streets of heaven,
Christ's slow, effortful, miraculous dance through rock and ocean
To arrive simultaneously at the centre of each man's misery
And as the eye which outreaches space.

Until it is your time to meet this mystery,
My sister in Christ, I give you and the nuns of the Paraclete
Abelard's body and, by the authority of my office,
I absolve him from all his sins.

From: *In a Valley of this Restless Mind*, 1997

XXVII

**Palaimintasis Petras, Cluny abatas –
Eloizai, Šventosios Dvasios Guodėjos vienuolyno abatei**

Tartum artėdamas prie sienų didžiulio miesto,
Apie kurį jau daug metų esu skaitęs knygose,
Rašau tau dabar. Nuostaba ir netikrumas
Apima žiūrint į to miesto vartus ir bokštus,
Į tikrąją gyvo gyvenimo painiavą.
Kaip žinai, mirė pas mus tavo vyras.
Galbūt jau susitaikęs savo dvasios slaptumoje
Su tekusiu jam likimu, kurio dėka
Pavyko jam pririšti intelektą prie vienintelės vertingos
Diskusijos – apie pirmuosius ir paskutiniuosius daiktus.
Kaip niekas kitas, jis tarnavo šiems klausimams,
Pabrėždamas, kad sąmonė privalo pasikliauti
Trejybe ir ypatingais savo ryšiais
Su įkvėpėju, ir su mistiškiausiu pradmeniu -
Su ta ugnimi, kuri suteikia pažinimą; jos vardą,
Jos pažinimą jis patikėjo tau kaip vienuolyno vardą.

Sese Kristuje, juk tu geriau ir už mane žinai,
Kad sielvarto vanagą sunku nuvyti;
Todėl ir tavo vienuolystė tapo šventos paguodos simboliu;
Esi uola, užgožianti šauksmus, esi pastogę teikiančioji
Gluosnio lapija, esi žinia nuožmaus balandžio liepsnos snapu,
Kuris įsako mums paliudyti prisikėlimą.

Viršum bažnyčios durų vienuolyne, Vézélay,
Aš įsakiau iškalti viską, ką išmokau iš tavęs ir Abelardo.
Ten džiaugsmas, širdgėla, ir visos dviprasmybės, ir apkabinimai,
Baisingos formos ir sunkiai net pamastomi apmąstymai,
Apaštalai, tarsi kometos lekiantys per švenčiančias dangaus gatves,
Ir lėtas, tikslus ir stebuklingas Kristaus šokis per uolas ir jūras,
Tuo pat metu pataikant į kiekvieno skausmo centrą,
Viena akim aprėpiant visą erdvę.

Iki to laiko, kai tu šias paslaptis pati išvysi,
Mano sese Kristuje, aš atiduodu Abelardo kūną
Tau ir Dvasios Guodėjos vienuolynui, ir savo priederme
Atleidžiu jam visas jo nuodėmes.

Vertė MINDAUGAS KVIETKAUSKAS

Agita Draguna (Latvia)

Agita Draguna was born in 1970 in Riga and studied in Lezhnepiokov's Psychology School in Moscow. Her first collection of poetry, *Limits of Equilibrium*, appeared in 1999 and became a real success. Many of her poems became texts of songs performed by the group "Wings." Agita was a project manager of the group. She also writes criticism on modern poetry and is interested in folk songs, film making, and video clips. She also takes part in video festivals.

* * *

var būt ka šī ir mana vienīgā dzīve
varbūt visas reliģijas melo un mūžības sajūta krūtīs
varbūt man palikusi tikai šī vienīgā mīlas nakts
varbūt nebūs nekad vairs nekā vairs cita nekad
dzirdat jūs visas precētās laimīgās jaunlaulātās
varbūt ka šī ir jūsu pēdējā mīlas nakts
varbūt ka nebūs citas varbūt jūs rīt mirsiet
vai mirs jūsu mīļotais vai varbūt viņš jūs nodos
varbūt ka šī ir jūsu pēdējā mīlas nakts
tāpēc atdodiet sevi visu un paņemiet pretī visu
ko jums dod un pasakiet paldies par visu
un ielieciet sevi visu ikvienā glāstā ikvienā
es gribu izlikt sevi visu kā saules gaismu pār rīta dubļiem
un atspīdēt visā un nepaturēt neko
jo es nezinu kur ir manas mājas un kur man savākto nest

varbūt ŠĪ DZĪVE IR MANA VIENĪGĀ NAKTS
AR TEVI DIEVS

Agita Draguna
(Latvija)

Agita Draguna gimē 1970 gada Maskavā, studēja psiholoģiju Maskavā, M. Ležepioķo Psiholoģijas skolā. Pirmais eilērašču rēķins *Lygsvaros ribos*, pasirodē 1999 gada ir sulauķē lielē skaitētoju dēmesio. Daug eilērašču tapo dainomis, kurias atliko grupē „Sparnai“. Tuo metu Agita buvo šios grupēs projektų vadovē. Ji rašo recenzijas apie šiuolaikinę latvių poeziją, domisi folkloru, filmuoja, atlieka video montažus, dalyvauja video festivaliuose.

galbūt tai vienintelis mano gyvenimas
galbūt meluoja visos religijas ir amžinybē jauti tik krūtinēj
galbūt man liko vien tik šioji meilēs naktis
galbūt niekada jau nebus nieko niekada kito daugiau
girdit jūs visos išteķėjusios laimingos jaunamartēs
galbūt tai yra paskutinē jūs meilēs naktis
galbūt nebus jau kitos galbūt ryt jūs mirsit
arba mirs jūs mylimasis arba jis jus išduos
galbūt tai yra paskutinē jūs meilēs naktis
todēl atiduokit visā save ir viskā paimit
kā duoda jums ir už viskā atsidēkokit
ir sudēkit visā save į kiekvienā glostymā į kiekvienā
aš noriu išlieti save kaip saulēs šviesā per ryto purvā
ir atspindēti visa ir nieko sau nepalikti
nes aš nežinau kur mano namai ir į kur visa surinkta nešti
galbūt ŠITAS GYVENIMAS YRA MANO VIENINTELĒ NAKTIS
SU TAVIMI DIEVE

* * *

tik kailas ir manas rokas
kad tās grib pieskarties tev
kad tās grib noglāstīt tavus plakstus
tad viss ir kails

kailas ir tavas acis
kad tās tik atvērti sāp
kails ir sniegs tavos matos
šobrīd viss ir kails

kailas ir manas lūpas
kaila ir tava balss
kaila ir visa pasaule
samulst nosarkst un aizgriežas

* * *

kokios nuogos yra mano rankos
kai nori tavęs prisiliesti
kai nori paglostyti tavo delnus
tuomet visa nuoga yra

tavo akys yra nuogos
kai jos taip atvirai skauda
nuogas yra sniegs tavo plaukuos
dabar visa nuoga yra

nuogos yra mano lūpos
nuogas yra tavo balsas
nuogas visas pasaulis
susigēsta nurausta ir nusigrēžia

* * *

es varu mīlēt tikai to kas vēl nav pārkoksnējies
kas vēl nav kļuvis vecs un nejūtīgs savās bruņās
es mīlu tikai tavas sāpes un nemīlu tavas bēdas
ir mana mīlestība kā koka dzīvības sula tā plūst tai līdzās
es skatos kādas večiņas acīs un redzu tur smilšu kalnus
un mazmazītiņu liesmiņu nepazaudēta prieka
es varu mīlēt tikai šo prieku tas pārtiek tikai no sāpēm
ir tevī tieši tik telpas cik tu to atkaro savām likstām
kad tu atkāpsies soli atpakaļ es tev sitīšu
es mīlu tavu nespēku es ienīstu tavas bailes

* * *

galiu mylėti vien tik tai kas dar neperaugo
kas nepaseno dar kas dar netapo nejautru savo šarvuos
aš myliu tiktai tavo skausmą ir aš nemyliu tavo bėdų
ir mano meilė kaip medžio gyvybės syvai ji teka į juos panaši
žiūriu į kažkokios senutės akis ir ten aš matau smėlio kalnus
ir mažutėlaitę liepsnelę dar neprarasto džiaugsmo
mylėt aš galiu tik šį džiaugsmą jisai maitinasi skausmu
tavy yra tik tiek erdvės kiek tu jos atkariauji savam lopšiui
kai atsitrauksi žingsnį atgal aš tave mušiu
aš myliu tavo bejėgiškumą ir nekenčiu tavosios baimės

* * *

mazi sīki vilcieniņi
šurpu turpu čuku čuku
tuku tuku asintiņas
dzenā sirds tās mūsu domas
čuku čuku vilcieniņos
šurpu turpu nesatiekas
tu pie manis es pie tevis
nesatiekas neatgriežas
avārija avārija

* * *

mažučiukai traukinukai
ten ir šičia čiuku čiuku
tuku tuku kraujo gyslom
varinėja širdis mintī
čuku čuku traukinukuos
ten ir čia nesusitinka
pas tave aš pas mane tu
susitikt nesusitinka
ir sugrįžti nesugrīžta
avarija avariija

* * *

pārdod man vienu zudušu vārdu
es izremontēšu viņu un uzcelšu pili
es aicināšu tevi uz tēju
tu teiksi ka negribi cukuru

es piebēršu sāli mēs izliesim tēju
tu smiesies es bēgšu
pār samta paklājiem
mīkstiēm kā sūnas
dziļēģļu mežā
pārdod man ēnu
es audīšu palagus
krāšu tos pūrā
un skaitīšu naktis

pārdod man vienu vienīgu skatienu
es uzšķilšu dzirkstelīti
viss nodegs

* * *

parduok man vienu išnykusī žodi
aš jī suremontuosiu ir pastatysiu pilī
aš tave pasikviesiu arbatos
tu sakysi kad cukraus nenori
aš įbersiu druskos mes arbatą išpilsim
tu juoksies aš bēgsiu
aksomo kilimais
minkštais tarsi samanos
į eglīų giliųjų mišką
parduok man šešēlį
aš ausiu paklodes
dēsiu jas kraitin
ir skaičiuosiu naktis

parduok man vienu vienintelį žvilgsnį
aš įskelsiu kibirkštį
visa sudegs

* * *

lai paliek šie dzelošie rīti
kā atvaros mezgļi
lai paliek
lai nepiepildās šie vārdi
lai nepiepildās
es noglāstīšu tevi tik viegli
kā vēl neviens vēl nekad
vėl nevienu

tu nemanīsi tu nemanīsi
tu nemanīsi

* * *

tegu lieka šie geliantys rytai
kaip verpetai sietuvose
tegu lieka
tegu neišsipildo šie žodžiai
tegu neišsipildo
aš paglostysiu tave taip švelniai
kaip dar niekas dar niekada
dar nē vieno
tu nepastebēsi tu nepastebēsi
tu nepastebēsi

* * *

samin manus saldus sapņus
deviņos gabalos
sasper viņus iemin zemē
lai tiem ātrāk asni aug

lai nāk saule zili balta
un ik asna galā plaukst
kur tiem nocērt vienu galvu
trejdeviņas vietā aug

devyniuosna gabaluosna
tu sutrypki mano sapnā
jā suspardyk minki žemēn
kad daigai greičiau sudygtu

te melsvai baltuoja saulē
ant kiekvieno daigo žydi
kai jiems kerta vienā galvā
trys devynerios jos vietoj

Vertē ERIKA DRUNGYTĖ

Erika DRUNGYTĖ
(Lietuva)

Erika Drungytė gimė 1971 metais Kaune. Klaipėdos universitete studijavo teatrologiją ir filologiją, 2002 metais įgijo mokslinį filologijos daktarės laipsnį, dirbo radijo laidų vedėja, dėstė lietuvių literatūrą Latvijos universitete. Pirmasis jos eilėraščių rinkinys *Tiksliai žiema* pasirodė 1998 metais. Ji rašo kritikos straipsnius ir verčia poeziją daugiausia iš latvių kalbos.

* * *

stebėk, mielas, mano kūno bruožai
kaip keičias, kai mirties ranka
lukštenanti mane paliečia
: įdumba skruostai, akys krisdamos
bedugnėn traukia vokus – tarsi
tai būtų būgnų įtempta oda, kurios
praplėsti tau negalima ir man
užtamsinta tava buitis; kietai
užskliaudžia lūpas violetas
lyg senas pašto antspaudas sulaužyt
jau neįmanomas, ir nežinai, kokia raidė,
koks žodis liko urnoje burnos...
stebėk, laibieji mano pirštai, plaštakos
aptrauktos nelyg pilku audeklu įtrūkusių
išdžiūvusiais juodais kraujagyslių kanalais
– kokia apčiuopiama dabar ir tau
kūnelių įanglėjusi aistra ritmingai
pulsavusi ir šokusi vos prisiliesdavai;
krūtų subliuškę kauburėliai su pora
rudų pigmentinių dėmelių – aštrūs
jie tavo delnui atitolusiam, nekylančiam
paglostyt plaukų sūkurį, kuris
tik prieš kelias akimirkas įsukdavo
tave į mano švelnų norą, o dabar
stebėk, kaip kinta kūno bruožai
kol nelioka, kol atskiria nuo priesaikos
tęsetos neatšaukiamai
– yra graži
lukštenanti mirties ranka, mielas

Erika Drungytė

(Lithuania)

Erika Drungytė was born in 1971 in Kaunas. She studied theatre and philology at Klaipėda University, earned her Ph.D. in 2002. She worked in National Radio and taught Lithuanian literature at the University of Latvia. Her first collection of poetry, *Tiksli žiema (An Exact Winter)*, appeared in 1998. She writes literary criticism and translates poetry, mostly from Latvian.

* * *

look, my love, how the features of my body
change when death's husking
hand touches me
: my cheeks sink, eyes falling
into the chasm pull in the eyelids – like
the stretched skin of a drum, which
you cannot tear and I am blind to
the conditions of your life; violet
firmly brackets my lips
like an old postal seal that cannot
be broken, and you don't know which letter,
which word remained in the urn of your mouth...
look, my thin fingers, hands
as if covered by gray fabric cleft by
dried black canals of blood
– how tangible now and the passion
charred in corpuscles having rhythmically
pulsated and danced for you, which you would barely touch;
the shrunken knolls of my breasts with a couple
of brown pigmented stains – they are sharp
to your estranged palm, not rising
to stroke the vortex of my hair, which
only a few moments ago wrapped
you into my gentle desire, and now
look, how the features of my body change
until nothing remains, until it divides us from the promise
irrevocably made
– it is beautiful
the husking hand of death, my love

* * *

kalnas rudenio dydžio

gruoblėtas sulinkęs dygliuotas
lyg sėkla nasturtų prinokus
įglėbia savin mano klūpinčias kojas
: vienoj pusėj sukniubus ir gedinti aš
kitoj pusėj kažkas kelius mano plauna
ir įtrina aukso lapeliais
ir kaipgi dabar atsikelti
dulkes aukso nupurtyt
plauką budos išlaisvint

* * *

a hill large as autumn
uneven crooked thorny
like a ripened nasturtium seed
that embraces my kneeling legs
: on one side – me, prostrate and mourning
on the other, someone washing my knees
and rubbing them with golden leaves
and how to get up now
shake off the golden dust
free the hair of Buddha

* * *

jūros kvapas visur
mus pasiekiantis
kur tik užsuka
drėkstantis vėjas
salos vien tiktai
salos kur būtum
ar nebūtum
ir pats sala
kur beeitum
vistiek susitiksi
visa juosiančius
vandenį vandenį
prie ausies ką bedėtum
girdėsi
nepaliaujantį ritmą
ošimą
nes ir tavo ausis
kriauklė

nes ir tavo vandenys
slūgsta
ir užtvindo
bangų mūša
keičia linijas
kranto kontūrus
sūrias moteris
kvepiančias jūra
kur beeitum
tu jas sutiksi
o gal tai vien
drėkstantis vėjas
vien kryptis
visuomet
visuomet

* * *

the smell of the sea reaching
us everywhere
wherever the humid
wind turns
only islands
islands where you would be
or not be
and you are an island
no matter where you go
you will encounter
the all engirdling
waters waters
no matter what you put against your ear
you'll hear
the unceasing rhythm
murmuring
because your ear too
is a shell
because even your waters
subside
and overflow
the beat of the waves
change lines
the contours of shore
salty women

smelling of the sea
wherever you go
you will meet them
or perhaps it is only
the humid wind
only the direction
always
always

Žiedlapiai pagal Ezra Poundą

Kornelijui Plateliui

vėjas šiaurės ir vėjas rytų
šaižiai kertantys vienas kitam per pakinklius
ir vakario skalpą plėšias
troškia karščio alsa išsiduodantis aistriai pietys
pačiame dykumos vidury

pačiame dykumos vidury
pilna gerkle aštrių žvyro eizėnų ir smėlio dulkių
su dygliažolės gniužulu saujų
tu parietęs kojas stebi tyliai temstantį skliautą
nakties ritualo tvinksnius

nakties ritualo tvinksnius
atkartoja širdis jusdama tekant kraujo kanalais
baltą šviną žvaigždžių
iš lėto įbrėžiantį sunkio raidyną į švelnųjį
kūno tavojo audeklą

kūno tavojo audeklą
suridensiu į ritinius tartum brangiausiąjį šilką
dykumos dvikupriais laivais
jį gabensiu keliais pramintais visų miros karalių
iki pat jūros šiltavandenės

iki pat jūros šiltavandenės
būsiu tau aš kvapioji tarnaitė užuovėja būsiu
atlydėjus tyliojon giraitėn
pumpuruojančių persikų nelyg flamingų sparnai
saulei pašokus plevenančių

saulei pašokus plevenančių
žiedlapių skaidrų kritimą tu ir pats dar bandei

sulaikyti gniauždamas ašaras
kuriomis aš springau negalėdama nieko pakeist
paguosti tavęs negalėdama

paguosti tavęs negalėdama
nieko ak nieko sakiau linguojantiems karavanams
flotilėms kantriųjų laivų
kuriais aš tave pasiekiu dykumos pačiame vidury
vėjui kartojant tai rojus

Blossoms After Ezra Pound

For Kornelijus Platelis

the north wind and the east wind
sharply cutting one another across the hollows of the knees
and pillaging the hair of the westerly
the southerly passionately revealing itself in a dry hot breath
in the very center of the wilderness

in the very center of the wilderness
with a throat full of sharp gravel fragments and sand dust
with a sheaf of thorn grass in the hand
with legs tucked up you silently watch the darkening sky
the pulses of the ritual of night

the pulses of the ritual of night
are repeated by the heart sensing the flow of the white lead
of stars in the canals of blood
slowly scratching the alphabet of heaviness on
the gentle fabric of your body

the gentle fabric of your body
will be rolled by me into reels like the most valuable silk
I will transport it on twin-backed desert ships
along roads trodden by all the kings of myrrh
right to the warm-watered sea

right to the warm-watered seas
I will be your fragrant servant a refuge from the wind
having walked with you to the silent grove
of blossoming peaches like flamingo wings
soaring as the sun danced

soaring as the sun danced
you tried to stop the falling of clear petals

holding back the tears
that I choked back unable to change anything
unable to comfort you

unable to comfort you
I said nothing oh nothing to the billowing caravans
flotillas of patient ships
on which I reach you in the very center of the wilderness
the wind repeating that it is paradise

Translated by JONAS ZDANYIS

Roy EALES
(France, Brittany)

Roy Eales (b. 1940), a British journalist and writer, was born in London and has lived in Brittany (Pluned, Côtes d'Armor) since 1985. He began writing poetry at the university where he studied literature and journalism. Since 1966, he has worked as a journalist, including almost ten years on the writing staff of *The Economist* of London. His first collection of poetry, *Lines on the Breton Edge*, with the drawings by the artist Sascha JURITZ, was published in 1997 by Pawel Pan Presse-Blackbird. His second, *You can't change the way the rain appears*, with drawings by the artist Susan EALES, was published in 2001 by the same publishing house.

Red words

I take this book in my hands
All its words
Float
Calmly to the floor
Amidst dust from journeys
In the land
Words past present
Natural unnatural
Fragments wholes

I take a notebook
Scribbled in red
When it is shut
Red ink drips
Slowly
To the floor

All words are red words

Gallery of dislocated words
OdysseyUlyssesWasteLand
JoyceEliotHomerVirgil
Everybody's going somewhere
Nobody's going anywhere
Reassembled
Poetic pictures

Yec'hed mat hemañ zo'vont da ziskenn

In Redenat's ruined kitchen
Each stone has a
Red number
The hand will know how
To take them down
And put them up again
A new life for the stones
Somewhere
Red words red numbers
Poems numbered
Like those stones
From ground to page
Fragmented wholes

Roy EALES
(Prancūzija, Bretanė)

Roy Eales (g. 1940 m.) – anglų poetas ir žurnalistas. Du dešimtmečius dirbo *The Economist* užsienio korespondentu, rašė į *Business Week* ir *The Independent*. Nuo 1991 metų gyvena Bretanėje, ir toliau rašydamas apie Prancūziją šiems laikraščiams. Išleido dvi poezijos knygas: *Lines on the Breton Edge (Eilutės bretonų pakraštyje)*, 1997, ir *You can't change the way the rain appears... (Neapkeisi lietaus pasirodymo...)*, 2001. Iš šių dviejų knygų ir paimti čia skelbiami eilėraščiai.

Raudoni žodžiai

Imu į rankas šią knygėlę
Visi jos žodžiai
Ramiai
Sklendžia žemėn
Drauge su kelionių po kraštą
Dulkėmis
Praeities dabarties

Žodžiai
Natūralūs nenatūralūs
Ištisiniai fragmentiški

Imu užrašų knygele
Raudonai prirašytą
Ją užvertus
Raudonas rašalas varva
Pamaži
Žemėn
Visi žodžiai raudoni

Pasklidų žodžių galerija
OdisėjasUlisasBevaisėŽemė
Joyce'asEliotasHomerąVergilijus
Kiekvienas kur nors keliauja
Niekas niekur nekeliauja
Poetiniai paveikslai
Atgalios į vietas susidėstę

Yec'hed mat hemañ zo'vont da ziskenn

Sugriuvusioj Redenato virtuvėj
Visi akmenys
Su raudonais numeriais
Ranka geidžia žinoti kaip
Juos išrinkti
Ir vėlei surinkti daiktan
Naujas akmenų gyvenimas
Nežinia kur
Raudoni žodžiai raudoni numeriai
Eilėraščiai sunumeruoti
Kaip Redenato akmenys
Nuo apačios iki puslapio
Ištisiniai fragmentiški

Fest-Noz Prad, September 26th 1992

This power of
The gentle Bretons flows
Lie endless waves
On constant tranquil sea

Their past is carved

In dance and stone
They tell it all
So far from France

One majestic order
Bound together closely
In detached distance
From history's cruelty

A tongue cut rude by fear
To say French
In all Breizh

A stony ease swirls
To renounce with grace
At fest-noz sounds swell
Shrill music to taunt

Disorder
Harmony
Silently
United

Fest-Noz Prad, 1992 rugsėjo 26 d.

Galybė ši
Romų bretonų
Bangom be galo plūsdama
Nukloja ramią jūrą

Jų praeitis į akmenį
Ir šokį įsirėžus
Ją visą seka jie
Nuo Prancūzijos tolimą

Viena vora didinga
Į draugę susijungus
Istorijos žiaurybę
Atsainiai ignoruoja

Liežuvis nuožmiai išrautas verčiant
Sakyt „prancūzas”
Visoje Breizh

Akmens lengvumas sūkuriu
Grakštus išsižadėjimas
Puiki, šaiži ši muzika
Fest-noz atremti

Netvarkai
Harmonija
Nebylioje
Jungty

In the wired chateau

In the wired chateau
They can try to know all
Stop all
Ban the books
Burn the books
But without plunging
The hot blade deep
Into the heart
They haven't done it
What I think
Is in my head
What I say
Comes out of my head
What I write
Comes straight out of my head
They must strangle the source
Cut off the head
Instead they simply manipulate

Spygliuota viela aptvertoj pily

Spygliuota viela aptvertoj pily
Jie gali stengtis viską žinoti
Viską blokuoti
Uždrausti knygas
Deginti knygas
Bet nieko nepes
Giliai į pat širdį
Karštų ašmenų neįsmeigę
Mano mintys
Mano galvoj
Mano žodžiai

Mano galvoj
Ką rašau
Tiesiai man iš galvos ateina
Jiems reikėtų versmę užkimšti
Galvą nukirsti
O jie tik manipuliuoja

Pariz Gwerz

Alien collectors
Of Breton airs
Took them to Pariz
To twist them
For the bourgeoisie
Transform the natural
To sweet melodies

Flutters of
Corrupt delight
 In the degenerate
Champagne salons
Trans-collective
Celtic spirit
Sipped from
Glistening flutes
Dripping in the bosom
Of French harmony

It's of Breton origin?
Oh I have friends from Paris
In Perros-Guirec

Nice work
Ah oui mon cher inspecteur

Pariz Gwerz

Bretonų dainų
Svetimšaliai kolekcionieriai
Nugabeno jas į Paryžių
Išraitė
Buržujams pritaikė
Saldžiom melodijom pavertė
Pirmąsą jų prigimtį

Žavesys iškraipytas
Plevena
Degeneruotuos
Šampano salonuos
Transkolektyvinė
Keltų dvasia
Imta siurbčioti
Iš žibančių fleitų
Varvėjo
Į prancūzų harmonijos užantį

Ar tai čia bretonų kilmės?
O turiu paryžiečių bičiulių
Perros-Guirece

Malonus dalykėlis
Ah oui mon cher inspecteur

Tregastell

At Kozh-Porzh in winter
Everybody has run away
Only the sea
Has the courage to stay

Tregastelis

Kosh-Porzhe žiemą
Visi kas kur išbėgioję
Tik jūrai
Užteko drąsos pasilikti

Put the wood on the right fire

Words are common
The language of the soil
Is culture
Who wants to be an alien
On his own soil?
Do they all want their young

To be foreigners in their own space?

To speak a colonial tongue
Is like putting wood
On a raging fire
Stoking the burden
Of those who want to keep
A friendly fire alight

Gaz de France
Air France
Electricité de France
Ouest France
Jour de France
Nuit de France
Ciel de France
Pluie de France

Emañ esaeañ lakaat
An tan da gregiñ ba vein

Char the infinite emptiness
Free birds of the west

Put the wood on the right fire

Kurstyk dorają ugnį

Žodžiai yra bendrystė
Dirvos kalba
Yra kultūra
Kas norės prašalaitis būti
Dirvoj savojoj?
Nejaugi visiems jiems norisi savo jaunuomenę
Svetimšaliais paversti gimtajam krašte?

Kolonistų kalba kalbėti
Tai lyg kurstyti
Šėlstantį gaisrą
Sunkinant naš tą tiems
Kurie trokšta
Palaikyti malonų ir smagų laužą

Gaz de France

Air France
Electricité de France
Ouest France
Jour de France
Nuit de France
Ciel de France
Pluie de France

Emañ esaeañ lakaat
An tan gregiñ ba vein

Iškuopk begalinę tuštumą
Vakarų paukščius išlaisvink

Kurstyk dorąją ugnį

Sculpturesque

Shaped
Pushed into shape
By unknown forces
Met randomly
Dangerous twisting forces
Bending a mind one way
And then another
For unknown
Undestined time

Even the forces
Are pushed and shaped
So we go on pushing and shaping
Each other
Only we don't know the outcome
Often never
Sometimes much later
Other times too much
Later or when a moment
Of reality awakening
Arrives

This could be what
Political minds think
They can do
Make forces
Control consequences

Better be Breton granite
Shaped by brisk winds
Mythology
And the gull's cry

Skulptūrinis

Suformuoti
Įgrūsti į formą
Nežinomų galybių
Užklumpančių netyčia
Grėsmingų ir sukuriujančių galybių
Į vieną, paskui į kitą pusę
Mums protą lenkiančių
Nežinomas ir neapibrėžtas
Jų veiksmo laikas

Net ir tos jėgos pačios
Į formas grūdamos
Tad mes vis grūdam vis formuojam
Vienas kitą
Tik tai nežinom padarinių
Dažniausiai niekada
Kartais tik daug vėliau
Dar kartais per
Vėlai ar kai ateina realybės
Nušvitimo
Mirksnis

Gal čia ir būtų tai
Ką politikų galvos tariasi
Galinčios padaryti
Valdyti galybes
Kontroliuoti pasekmes

Geriau būk bretonų granitas
Suformuotas atšiaurių vėjų
Mitologijos
Ir žuvėdros klyksmo

Vertė ANTANAS GAILIUS

Menna ELFYN
(Wales)

Menna Elfyn is the author of over twenty books, which include poetry, novels, anthologies and academic books. She is Co-Director of the MA programme in Creative Writing at Trinity College, Carmarthen. She has also written six stage plays and two plays for television as well as libretti. In 1998, she was commissioned to write a libretto for the Walt Disney Company and the work was performed by the New York Philharmonic Orchestra in New York City in 1999. She has won many awards and prizes for her poetry. Her last three collections have been in parallel text, and her work has been translated into over 18 languages. She has recently published, along with her co-editor, Professor John Rowlands, an anthology of Modern Welsh poetry of the 20th century in English translation, published by her English publishers Bloodaxe Books. She is a regular columnist with the national newspaper in Wales and a frequent broadcaster on radio and television.

Siesta
(in Mexico)

The thumping is following a pattern
On the wall, a long trashing beat.
“An odd place to sbonk,”
says my son. I don’t hear the “s”.

Ebb levels out. Lovetide’s in flood
and the raw regularity of pulse
film-projects a bright shower
before the shiver of ecstasy strikes.

Who won? Asking it again
suddenly pops a proverb –
“If nobody knocked at the door to tell it
there’d be no answer to tell.” A draw, I wonder...

Yet, underneath, the accents of flesh
skin me alive with need,
all my instincts on fire. Truly I crave
to celebrate tangled flesh,

and my lips to sing out its tune,
and breathe, and make love, and collide
in the game that is older than “human”.

sboncio: to jump or bounce

human: an old Welsh word for tennis.

Menna ELFYN

(Velsas)

Menna Elfyn yra daugiau negu 20 poezijos, prozos, antologijų mokslinių knygų autorė. Ji yra viena kūrybinio rašymo magistrantūros programos vadovių Carmartheno Trinity kolegijoje. Ji yra parašiusi šešias pjeses teatrui ir dvi televizijai, taip pat – libretų. 1998 metais *Walt Disney Company* jai užsakė libretą, ir šį kūrinį Niujorko filharmonijos orkestras atliko 1999 metais Niujorke. Už savo poeziją ji yra pelniusi daug premijų ir apdovanojimų. Trys paskutiniai jos poezijos rinkiniai dvikalbiai, jos kūryba versta į daugiau nei 18 kalbų. Neseniai su prof. Johnu Rowlandu ji sudarė anglišką šiuolaikinės Velso poezijos antologiją, kurią išleido *Bloodaxe Books*. Ji pastoviai bendradarbiauja su Velso nacionaliniu laikraščiu, radiju ir televizija.

Siesta

(Meksikoj)

Dunksėjimas virpina sienos
marginį, smarkūs ritmingi smūgiai.
„Keistoka vieta žaisti tenisą“, –
sako sūnus. „T“ nenugirstu.

Potvynis nusistovi. Plūstantys meilės srautai
ir pulso rupus tikslumas
liejas šviesos liūtim,
kol nusmelkia ekstazės šiurpas.

Kas laimėjo? Vėl klausiant savęs,
topteli priežodis –
„Jei nieks neateitų pranešti,
nebūtų ir ko atsakyti“. Gal lygiosios...

Bet geidulio kirčiai apačioj
įsakmiai nudiria odą,
instinktai visi liepsnoja. Išties
trokštu švęst kūnų raizginį,

lūpom išgauti garsus jo,
alsuoti, mylėtis, grumtis
žaidime, senesniam už „žmogišką“.

Pomegranates

In autumn, always pomegranates
to break between them, portions
relished for their rose-red eyes,
cells flowing with foolery
in a world infatuated.
They take each flood-drenched limb
brimful of promises,
prise each seed from its corner.

One day they were told off
for feasting so openly,
“They should do it in private,”
scowled someone sourly at the sight
of fruit’s flushed cheeks bursting
to screams of laughter in their fists.

Then one autumn alone
he stared at the fruit
that had been such easy love,
saw other cells, the red of their eyes,
lost all his taste to slice them
with need’s knife.

He thought of the conspiracy of the maggot,

stood dazed,
and where had been
the symbol of desire
he saw -

a quivering grenade.

Granatai

Rudenį, jie visada granatus
dalinosi dviese, skiltimis,
kurias mėgo už rožines akutes,
ertmes, kvailiojimo kupinas,
kvaitulio pilname pasaulyje.
Kiekvienas imdavo savo varvančią dalį,
sklidiną pažadų,
po vieną lupdavo sėklas iš jų duobučių.

Kartą jiems buvo prikišta,
kad vaišinas taip viešai,
„Derėtų jiems tai daryt vienuoj“, –
kažkas susiraukė gaižiai,
išvydęs raudonus vaisiaus skruostus,
plyštančius juokais jų delnuos.

Paskui vieną rudenį
jis vienišas žvelgė į vaisių,
ženklusį tokią lengvą kadaise meilę,
regėjo kitas ertmes, akių raudonį,
prarado skonį jas pjaustyti
geismo peiliu.

Jis mąstė apie slapta jį graužiantį kirminą,

stovėjo apkvaitęs
ir vietoj geismo simbolio
regėjo

virpčiojančią granatą.

The Many Names of God

God is just a name for my desire
R.ALVES

Taxi.

I hail a taxi. And he's there. Sometimes he idles,
fumbling through the hours. Looking in his rear mirror
for what's been and gone. And before him, the windcreens
between us. That and the panting night.

He came once. I saw the reflection of his honeycombed metal,
He isn't forward, didn't slow down,
didn't make empty conversation. Walk? Until I nearly dropped
between the gutter and the pavement. I sidestepped the crowd.

An exile again. At the mercy of time,
fearing a cold come-on. Avoiding a gaze,
evading contact. Then I stop. Take hold of myself.
This motor's for everyone, be she bold or shy.

He asks no questions. He takes my request

seriously. This was the perfect taxi
the empty seat opposite me, a sanctuary
a simple temple. Tenemos. Confessional with no priest.

I'm always looking for that same taxi. But other cabs
speed by. Offering a longer journey, cut price.
His taxi's too dear for me. My soul
begrudges the tip.

More often than not, his wait turns to expectation
at the end of the queue. He knows the agony
of standing around. He waits for the next upturned hand
to rise, reaching for the open door.

If we grasp the handle of his coming and going
he'll set his clock; the stopping and waiting
race by; we're still expecting something when we stop-
in the journey's beginning on our new threshold.

Daugybė Dievo vardų

Dievas – tai tik mano troškimų vardas
R. Alves

Taksi.

Šūkteliu taksi. O jis ten. Retkarčiais dykinėja,
graibydamas po valandas. Žvelgdamas pro veidrodėlį
į tai kas buvo, pražuvo. O priešais – priekinis stiklas,
skiriantis mus. Tik jis ir alsuojanti sunkiai naktis.

Kartą jis atvažiavo. Mačiau jo korėto metalo atspindžius.
Jis nėra įžūlus, nesulėtino greičio,
nekalbėjo tuščiai. Eiti pėsčiai? Kone suklupau
tarp šaligatvio ir vandens griovelio. Nuo minios atsiskyriau.

Vėl tremtis. Laiko malonėje,
bijant beširdiško suvedžiojimo. Vengiant žvilgsnio,
saugantis susitikimo. Tada sustoju. Susiimu.
Ši mašina skirta kiekvienai – ar ji įžūli, ar drovi.

Jis neužduoda klausimų. Jis priima mano užsakymą
rimtai. Tai buvo tobulas taksi,
su tuščia vieta priešais mane, prieglobstis,
kukli šventykla. Tenemos. Klausykla be kunigo.

Visada dairaus to paties taksi. Bet skrieja pro šalį kiti
vežikai, siūlydami ilgesnę kelionę, pigesnę kainą.
Man jo taksi per brangus. Mano siela
šykšti arbatpinigių.

Labai dažnai laukimas jo virsta lūkesčiu
eilės gale. Jis pažįsta
lūkuriavimo kančią. Jis laukia pakylant rankos,
siekiančios atdarytų durų.

Jei sugriebsim jo atvykimo ir išvykimo rankeną,
Jis savo skaitiklį įjungs; stovėjimas ir laukimas
skries pro šalį; mes vis dar tikimės kažko stoviniuodami –
kelio pradžioj, ant savo naujojo slenksčio.

Nicknames

(Dewa)

God, I have been finding names for you,
ones that would conjure your presence.
In the morning you are a single drop of dew
which shrinks small as an iris. In the blink
of an eye you are gone. You return
into that invisible poverty you have granted yourself.
You evaporate, drop by drop. Our errors
refract to a creation wound round with explanations.

At dusk, you're a snail's trace,
a silver trail of pale dust,
leaving a slow swathe
to trip and snare men's trampling feet.
The world is a shell;
it has left you in the mud
yet still you turn in your silver toils

before returning to the moist place
where the grass-blades
cup your tears on their stalks.

Pravardės

(Dewa)

Dieve, rinkau tau vardus,
kurie užkerėtų tave pasirodyti.
Ryte esi vienas rasos lašelis,
besitraukiantis it vyzdys rainelėj. Akies
mirksniu dingsti. Sugrįžti
į tą nematomą vargą, kurį pats sau skyrei.
Išgaruoja lašas po lašo. Mūs nuodėmės
lūžta į kūriniją, apnarpliotą pasiteisinimais.

Prieblandoje, esi sraigės pėdsakas,
sidabrinis balkšvų dulkių šleifas,
nudriekiantis ilgą juostą
raizgyti ir pančioti trypančias žmonių kojas.
Pasaulis – tai kiautas;
jis paliko tave purve,
tad vis dar blaškaisi savo sidabro tinkluos,

prieš sugrįždamas drėgnumon,
kur lapai žolių
laiko tavo ašaras prie stiebelių.

Crack

*There was a conversation in the camp about an SS man
who had slit open a prisoner's belly and filled it with sand.*

Jean Amery

It was God's fault
for giving us imagination.
So one day, to pass the time

we drew lots, struck
match after match, and I won.
"No stomach for it", they cried.

But I was dead serious,
bold, held the blade.
One incision would do it

and there, his guts slithered out,
a stinking Red Sea.
Nothing left to do

but fill his gut with sand.
By now they were howling with laughter.

Not a word from him. Eyes closed.

he just murmured a prayer.
Spooky too. So I glanced
in case his soul leapt out.

Not a word of lie, there's no shame.
Power rules. You'd be surprised
how cleaving one slit in flesh
is easy as shelling a nut.

Pjūvis

*Stovykloje kalbėjo apie SS prižiūrėtoją,
kuris perplovė kalinio pilvą ir pripylė jį smėlio.*
Jean Amery

Dievas kaltas,
kad suteikė mums vaizduotę.
Kartą, stumdami laiką,

mes metėme burtus, brėžėm
degtuką po degtuko, aš išlošiau.
„Vidurius suka“, sušuko jie.

Bet aš nebuvo nusiteikęs juokauti,
rimtas, drąsus, laikiau peilį.
Tik vienas pjūvis,

ir štai, jo žarnos išvirto,
lyg dvokianti Raudonoji jūra.
Beliko

prikimšti jo pilvą smėlio.
Visą laiką jie žviegė iš juoko.
Jis nepratarė žodžio. Užmerkęs akis,

tik sumurmėjo maldele.
Klaikiau ir būt negalėjo. Tad žvilgtelėjau,
gal kartais išvysiu iššokančią sielą.

Nemeluosiu, nejaučiau gėdos.
Stipriojo teisė. Nustebtumėte pamatę,
kaip lengva perskrosti žmogų

nelyginant perskelti riešutą.

Handkerchief Kiss

A poem in translation is like kissing through a handkerchief.
R.S. Thomas

A caress in the dark.
What a tame lot we were,

with our secretive yesterday's kisses.
Today, it's a common greeting,

and we watch on the small screen
world leaders deal peace

with a cold embrace,
or an adder's kiss. The lyric

translated is like kissing
through a hanky, said the bard.

As for me, I hug those poems between pages
That bring back the world-lovers.

Let the poem carry a handkerchief
and leave on my lip

its veiled kiss.

Bučinys pro nosinaite

Eilėraščio vertimas yra tarsi bučinys pro nosinaite
R.S. THOMAS

Glamonės tamsoje.
Kokie banalūs buvome,

su tais slaptaisiais vakarykščiais bučiniiais.
Šiandien, tai įprastas pasveikinimas,

štai stebime mažajam ekranely
besiderančių dėl taikos vadų

apsikabinimą ledinį,
gyvatišką pasibučiavimą. Eilėraščio

vertimas – tarsi bučinys
pro nosinaitę, – tarė bardas.

Aš knygoje apkabinu tas eilutes,
kur mena žodį mylinčius.

Tegu eilėraščiai turės po nosinaitę
ir man paliks ant lūpų

po vualiuotą bučinį.

Vertė SONATA PALIULYTĖ

Laurynas KATKUS
(Lietuva)

Laurynas Katkus gimė 1972 metais Vilniuje. Išleido dvi poezijos knygas *Balsai, rašteliai*, 1998, ir *Nardymo pamokos*, 2003. Jo poezija spausdinta slovėnų, lenkų, vokiečių, amerikiečių literatūrinėje spaudoje; taip pat išleista angliškų vertimų knygelė *October holidays*, 2001, ir vokiška rinktinė *Tauchstunden*, 2003. Yra vertęs e.e.cummingso, G.Benno, M.Katzo ir kitų poeziją. Gyvena Vilniuje.

* * *

Taip ir gyvenu su voratinkliais ir su fikusais
žodynais, komiksais ir širdimi
tuksinčia nakties pakraštyje

Gyvenu su siuntiniais ir emailais
prūsija ir žvėrynu, rugine ir vynu
atvėsus orui, sulėtėjus kvėpavimui

Šnekuosi su statulomis ir poetais
kuriuos mėgstu ir kurių negaliu pakęsti
per sapną aiškiai išstardamas priebalses

Karpau nagus, taisau dušą
prisipažįstu ir nutyliu, vairuoju automobilį
nes niekas taip neliepė

Lauke su tirpstančio sniego plotais

stebiu kiškį, tupintį tarp krūmokšnių
ir įsileidžiu jį sąmonėn

Šoku, šoku, atsimušu į kliūtį, sustingstu –
kaip drėgna aplinkui
kaip garas virš žemės

Prisidengęs erdvei, retai pastebimas
klausydamasis plakimo, kuris vis stiprėja

Laurynas KATKUS
(Lithuania)

Laurynas Katkus was born in 1972 in Vilnius. He has published two poetry books, *Balsai, rašteliai* (*Voices, Notes*, 1998) and *Nardymo pamokos* (*Diving Lessons*, 2003). Translations of his poems have been published in Slovene, Polish, German, and in the American literary press; he also published a selection of poems in English, *October holidays*, 2001, and a selection in German, *Tauchstunden*, 2003. He has translated poetry by e.e.cummings, G.Benn, M.Katz and others. He lives in Vilnius.

* * *

And so I live with cobwebs and ficuses,
dictionaries, comic strips, and a heart
which taps at the outskirts of night

I live with parcels and emails,
Prussia and Žvėrynas, moonshine and wine
When the air gets colder, the breathing slower

In dreams I talk with statues and poets
whom I like and whom I cannot stand
clearly pronouncing the consonants

I cut my nails, repair the shower,
confess and overlook in silence, drive the car
because nobody suggested I do so.

Outside in patches of melting snow
I observe a hare sitting in a copse
and let him into my consciousness

I jump I jump, strike something, I freeze –

How humid it is all around
How steamy above the earth

Covered with space, rarely seen,
listening to the ever-stronger beat of my heart

Persikėlimas

Iškilmingoje eisenoje nuo lifto iki automobilio
dalyvauja albumai, papuošalų skrynutės, vazos, vazonai
ir antklodės. Šiandieną minime
chronišką dviejų ligonių ligą:

atpažinimą iš žingsnių aidėjimo, išsiplėtusius vyzdžius,
netikėtą sapnų susimaišymą. Vienintelis vaistas:
aistros perkėlimas – su šaknim, be narkozės, –
kito adreso dirvožemin.

Knygų pundai, perrišti juostele STOP,
rūgščios šiaurietiškos vynuogės. Jų minkštimą ir kaulą
ragausi po plevenančiais skliautais
ligi pat praregėjimo, kūdikio arba komos.
Kresteli bagažinė.

Skustagalviai vaikai su futbolo kamuoliu, žaidimų pasaulyje.
Šeimynykščiai, pro langą susidomėję stebintys
melsvai pilką, dvigubą debesį. Tarsi medinė,
trakšteli spyna, bet tavo pasąmonė palieka pirštines,
ir emigracija kelioms minutėms atidedama.

Aukšti aukšti aukštai, lifto persiškas kilimas,
giedros sienos, durys be užraktų;
sakysiu – griūkime lovon, kurioje keičiasi kartos,
mainykimės aplinkiniams nekenksmingomis bacilomis,
kol palėpėj pradės burkuoti baltas balandžio skeletas!

Moving

Taking part in the festive procession from lift
to car, are albums, jewelry cases, flower pots, vases,
and blankets. Today we celebrate
the chronic disease of two patients –

recognized from the footfalls on the stairs, widening pupils,
an unexpected mingling of dreams. Only one remedy:
the moving of passion – with the roots, without anesthesia –
to the grounds of another address.

Bundles of books tied up with twine STOP,
sour northern grapes. Their pulp and pits
you will taste under the twinkling firmament
until some insight comes, or a child, or a coma.
The car trunk shakes.

Fuzz-cut children with a football in the world of games.
Through the window family members watch with interest
the steel-blue coupling clouds. The lock snaps shut
like split-wood, but your subconscious forgets the gloves,
and the emigration is postponed a few more minutes.

High, high up the floors, the Persian carpet of the lift,
the transparent walls, doors without locks:
I'll say – let's fall into bed where generations change,
let's exchange bacilli, harmless to others,
till in the loft the white skeleton of the dove starts to coo!

* * *

j.p.

Prie paminklo karališkai porai Lenkuose
sėdėjom apsvaigę nuo didelio miesto.
Pavargėlis, celofano maišely nešiojantis
savo mantą, nakvynę ir protėvių garbę,

kasinėjo šiukšlių dėžes. Švietė
popiečio saulė. Sudžiūvusiais lapais
nuklotu taku, susikibusios
už parankių, trys senutės tipeno,

pasidažiusios, su skrybėlaitėmis.
Sustojo, tikriausiai kvapą atgauti,
persimetė keliais sakiniais, vėl pajudėjo.

Įsivaizdavau jas prie paveikslų beigi komodų
dar sykį pozuojančias nuotraukai,

raukšlėtais kaip žievė pirštais
suspaudusias gintarinį kandiklį.

Įsivaizdavau jas geriančias kavą
ir sklaidančias detektyvą, pereito mėnesio laikraštį,
pranešimus apie mišias už klasiokes.

Trys moterys, vidurinė pasidavusi priekin.
Tartum pamuštas laivas, tarytum vėžlys,
kurio neįstengė aplenkti atletas!
Šlamėdamos lapais, tolsta į tikslą.

Pauzė. Lengvas kvapas ore,
kelio dulkėse, medžių šešėliuos.
Tavo balsas, toks ramus ir pažįstamas:
jei bus viskas gerai, jei negriūsiu,

jei sulauksiu to amžiaus, kai sekamos
tikrai mirusios mados,
anūkams pasakosiu vis tą pačią istoriją -
apie sekmadienį lenkiškam parke,

kuriame ant suoliuko sėdėjom ir matėm,
kaip pro šalį praeina senatvė.

* * *

j.p.

Near the monument for the royal couple in Poland,
we sat intoxicated by the big city.
A tramp, carrying in a plastic sack
his property and the pride of ancestors,

Excavated the garbage bins. It was a sunny
afternoon. On the path covered
with dried-up leaves, arm in arm
three old ladies tripped along,

All dolled up with bonnets.
They stopped to catch their breath,
exchanged a few words, and continued on.

I imagined them beside paintings and dressers
once again posing for a photo,

pressing amber cigarette-holders
with fingers wrinkled like bark.

I imagined them drinking coffee,
leafing through crime stories, an old newspaper,
an obit about a Mass for a classmate.

Three women, the middle one leaning a bit
forward like a damaged ship, like the turtle
which the athlete could not overtake!
Rustling the leaves, heading toward the end.

Pause. A light scent in the breeze,
the dust of the road, the shadows of trees.
Your voice, so calm and familiar:
Everything will be all right if I don't falter,

If I live till the age when one follows
only discarded fashions.
Then I'll tell the grandchildren this story over and over –
about that Sunday in the park in Poland

Where we sat on the bench and saw
how old age passes by.

Odė medūzoms

Jūs neturite kaulų, nesikaunat,
nelaužote iečių ir negriūnat ant žemės,
sotų maistą kas rytą atneša potvynis
ir nereikia ieškoti aukos arba pievos;
ir šeimos jums nereikia, užtenka ir sporų,
nustebintų patamsy maurojantis patinas,
(tiesą sakant, kas vyksta viršuj, jūsų nedomina).
Jūsų kūnas – pradmenų tobulybė –
apskritimas ir plevenantys baltymo siūlai.
Susitraukiat, paklusdamos okeaniškam ritmui,
išsiplėčiat – žydroje šviesoje amžinas coitus.

Tad neliesk aštuoniukės, neliesk susiraizgiusio centro –
tamsus nuodas muš tau per ranką.
Juk tai medūzos – Jehovos pirmagimės;
iš tiesų, kam gi ropštis evoliucijos laiptais,
jei gyvybės saldumas visas jau dovanotas.

Ode To Jellyfish

You don't have bones, don't fight.
nor do you break spears or fall to the ground.
Each morning the tide brings a plethora of food.
You don't have to take stock of a victim or meadow.
You don't need a family, spores are enough.
A male bellowing in the dark would astound you
(to tell the truth, you don't care what happens up above).
Your body – of an elemental perfection —
is a circle of fluttering, pearly threads.
You contract obeying an oceanic rhythm,
you dilate in azure light's eternal coitus.

So, don't touch this figured eight, this tangled center –
a dark poison will surge through your hand.
Why? these are medusas, Jehovah's first-born;
Really, why bother to climb evolution's ladder
when the sweetness of life's already a given here.

Translated by KERRY SHAWN KEYS

Mindaugas Kvietkauskas (Lietuva)

Mindaugas Kvietkauskas, poetas, literatūros kritikas ir vertėjas, gimė 1976 metais Panevėžyje. 1998 metais išleido pirmą poezijos rinkinį *Rabi*. Rašo daktaro disertaciją apie daugiakalbę XX amžiaus pradžios Vilniaus literatūrą. 2002-2003 metais Oksfordo universitete studijavo ir tyrinėjo judaiką. 1998 metais sudarė dvikalbę lenkiškai lietuvišką Adomo Mickevičiaus *Poezijos rinktinę*, išvertė dalį jos eilių. Kartu su Brigita Speičyte sudarė ir parengė rašytojos Šatrijos Raganos ir jos šeimos istorinių atvirukų albumą *Tokią gražią kartą man atsiuntei...*, 2002. Šiuo metu verčia jidiš poezijos ir prozos tekstus.

Vaikystės miestas

Neteko gyventi kitur, tik begaliniuose
blokų rajonuose, aukštai virš žemės.
Kai pavasarį vėjas nuo upės virš rajonų
nublokšdavo pirmą baltąjį kirą,
įsimylėdavau, lydėdavau iki namų,

mikčiodavau, joms prisipažindamas.
Tada išgąstingai surikdavau,
mano meilės laiškuos buvo kiro –
jauno ego teroras kūno ramybei.
Ji vis tūnojo, nebyli dirva šaknies saujoj,
bet joje jau slėpės ir augo vislus
po pamatu sprunkantis driežas,
nei aprašomas, nei nupiešiamas,
sąsiuviniuose tik apvesdavau savo delną.
Mano brendimą sergėjo monstrai, laužantys
vėją – šimtai kvadratinų bokštų.
Vienodi butų tapetai. Kaulėti laiptinių
turėklai, juos išbėrusios nuorūkų dėmės.
Geležinių pašto dėžučių vienodas girgždėjimas.
Šimtai sėkmingų karjerų, sukančių vieną rutiną.
Šimtai atmatuotų kertelių įvilioti pirmykščiam driežui.

Neteko gyventi kitur. Ir gali niekad netekti.
Vien begaliniai rajonai užima mano atmintį,
virsta sapnų rajonais.

Mindaugas KVIETKAUSKAS
(Lithuania)

Mindaugas Kvietkauskas (b. 1976 in Panevėžys, Lithuania), poet, literary critic and translator, published his first collection of poetry, *Rabi*, in 1998. He is writing a doctoral dissertation on multilingual literature in fin-de-siècle Vilnius. In 2002-2003, he was a visiting scholar in Jewish Studies at the University of Oxford. He is the editor and translator of the bilingual Polish-Lithuanian *Collected Poetry* by Adam Mickiewicz (Vilnius, 1998). Together with Brigita Speičytė, he collected and edited an album of historical postcards by the writer Šatrijos Ragana and her family, *Tokią gražią kartą man atsiuntei...* (*Such a lovely card you have sent to me...*), 2002. Currently, Kvietkauskas is translating works of Yiddish poetry and prose.

The City of Childhood

I've never had a chance to live elsewhere, only in the endless
tower blocks, high above the ground.
When, in the spring, the wind above the concrete towers
from the river would hurl the first white gull,
I would fall in love, would walk them home,
would stammer my true feelings.
Then I would cry out startled,
my love letters contained the gull –

the terror of young ego for body peace.
It was still skulking, mute soil in the fistful of the root,
but the prolific lizard fleeing beneath the earth was
already hiding and growing in it,
one can neither describe, nor sketch it,
I would only trace my palm in the exercise book.
Monsters, breaking the wind – hundreds of
rectangular towers were watching me maturing.
The same wallpaper in the flats. Bony staircase rails,
with rash of cigarette butt stains.
The same squeak of iron post boxes.
Hundreds of successful careers, circling the same routine.
Hundreds of measured corners to trap the primitive lizard.

I've never had a chance to live elsewhere. And can never have.
Only endless districts are filling my memory,
turning into dream districts.

Joninės

Naujoji imperijos forma, kai niekas nežino
imperatoriaus vardo. Mūsų vestuvės
žaliai miške, kvepiančių paparčių
ežeruos. Kokias apeigas mums atlikti,
čia niekas nežino. Papročiai pamiršti,
bet nuotakas tebesodina galustalėj
uždengtu veidu. Jos rodo dalyviams
tuščią išvėytą varpą. Kur baigias šis begalinis
kraštas, niekas nežino. Apeigoms reikia duonos
iš grūdų tokio javo, kurio niekas nežino.
Papartynai plyti iki horizonto, kur delčia
dyla taip ilgai, kad dilimo pradžios
niekas jau nebežino.
„Būk mano, vis tiek būk mano,” –
sakau tau ir praskleidžiu
drėgnas paparčių plunksnas.

Solstice

New form of the empire, when no one knows
the name of the emperor. Our wedding
in a green wood, in the lakes of aromatic
ferns. What rituals we have to perform,

no one knows here. The customs are forgotten,
But brides are still being seated at the end of the table
with their faces closed. They show the empty winnowed head
for the participants. No one knows where
the end of this endless land is. The rituals need bread
from the grains of such a crop that no one knows.
The ferneries stretch to the horizon, where the moon
waned for so long, that
no one knows the beginning.
“Be mine, still be mine” I
tell you and part the
wet wings of the ferns.

Protrūkis

Ką gali jums papasakoti bičas iš Rytų Europos?
Ką gali jis papasakoti iš savo istorinių prisiminimų?
Apie vaiką, kurio drabužiai dukart senesni už jį patį?
Apie treningines kelnės, nuo skalbimo rankomis
nuėjusias pilkais karoliukais, apie batus, kurių oda
nusilaupiusi kaip mirštančio beržo karna?
Apie tai, kaip baisu užmigti internate?
Kaip dar baisiau yra vienam pabusti
žiemą nešildomam kambary?
Apie mylimiausią savo žaislą?
Štai – apie jį. Aš jį turiu, jis dar gerai išsilaikė.
Tai pliušo asiliukas kreivomis ausimis.
Jis gal ir baidus, nestandartinis, jo storos rudos lūpos –
ne vaikiško žaislo, o gyvo fermos veršiuko.
Tą žiemą pas mus kambariuos smilkė toks šaltis,
kad vasario pradžioje mano rankos nuo odos bėrimų
pasidarė raudonos kaip virtas vėžys. Nepadėjo joks vaistas,
aš galėjau tik verkti, kaitinti vandenį baltame prikaistuvyje,
mirkyti rankas ir paskui prašyti, kad jis jas
pabučiuotų savo minkštom storom lūpom.
Ir jis jas išgydė, pamažu pamažu nubučiojo visą raudonumą.
Dabar galima pagalvoti, kad mano rankos
yra aktorius, pianisto arba lyrinio „aš“ rankos.
Viskas yra tiesa, taip iš tikrųjų ir buvo,
ir jūs jau galite pradėti dėl manęs verkti.

Nes niekada neateisiu į nesuprantamus jūsų eilėraščius.

Outburst

What can a guy from the Eastern Europe tell you?
What can he tell you from his distant memories?
About a kid, whose clothes are twice as old as himself?
About sweat pants, grey and bobbled from
hand washing, about shoes, the leather
has scuffed like the bark of the dying birch?
About how scary it is to fall asleep in the orphanage?
And how it is even scarier to wake up in
the winter in the unheated room?
About his favorite toy?
Now about it. I've got it, it's still unblemished.
That is a plush donkey with curved ears.
It might be awful, not typical, it's thick lips –
Not like a child's toy but like a live farm calf.
In that winter such a cold permeated our rooms
that at the beginning of February my hands became red
from rash, like a boiled crab. No medicine could help,
I could only cry, heat the water in the white saucepan,
soak the hands and later ask it to kiss them
with its thick soft lips.
And he healed them, little by little kissed all the redness away.
Now one can think that my hands
Are an actor's, a pianist's or a lyrical heroine's hands.
All is true, all that happened in reality
And you can already start crying for me.

As I'll never come to your incomprehensible poems.

Gripas

Dabar apklosiu tave
dviem sunkiom senovinėm antklodėm
ir visą stipriai apkamšysiu.
Kas aš būsiu? Rūstus inkvizitorius.
Kas tu? Nuteistoji troškim kalėjime.

Raudonėlių arbatą kaitinsiu
iki raudonumo. Tirpdysiu joje
širšių medų. Tu galvok, kad virtuvėje
šnypščia ne virdulys, o karštos,
į vandenį pamerktos žnyplės.

Sausa, sausa pūga. Ji skuba šaligatviais
mainydama kūnus, vieną versdama
nesuprantamai kosėti, kitą dūsti,

trečią klejoti. Ir ne tu priešinės mano
gailestingai žiauriam metodui,
o tavin įsiskverbus pūga.

Kito būdo nėra – tik deginti nuoviru
iš žolių, surinktų per erotinę
vasaros kaitrą. Jei tai nepadės, tada –
taip, kaip liepia XVI amžiaus traktatai –
muskatinio vyno kompresais suvilgysiu
tavo vėsius kirkšnis ir pažastis.

Kad pervilkdamas sausais marškiniais,
bučiuočiau tave sumurusią,
besijuokiančią: „Tu, jėzuite”.
Kad širšių lizdai barškėdami
ristųs vėjų tolyn nuo mūsų
per ledo aptrauktas balas.

Flue

I'll cover you now with
two old heavy blankets
and carefully tuck you all in.
Who will I be? Crude inquisitor.
And you? A convict in a stuffy jail.

I'll heat red oregano tea to
its deep. Melt wasp honey
there. Imagine that these are
the scissors hissing immersed into water
not the kettle in the kitchen.

Dry, dry snowstorm. It hurries through
pavements changing bodies,
one making cough, other choke,
the third rave. It's not you who is against my
merciful crude method,
but the storm penetrated in you.

There is no other way – only to burn
it with herb tea gathered through
the erotic summer heat. If that doesn't help, then –
I'll moisten your fresh thighs and armpits
with Muscat wine

as the XVI century tractates tell.

So that changing your dry shirts
I could kiss you, sulky,
laughing: "You Jesuit".
So that wasp nests roll in the wind
further from us rattling
on the iced puddles.

* * *

Kai miegant dviese susikeičia sielos
ir manoji įteka į jos kūną
jos kūnas kvepia drėgna lelija
ir kriauklelėmis kvepia jos kūnas
ir užia mėnulis plaukų šakose
po kuriom veido žirgas ganosi
kalbą praradęs liežuvio žaltys
ir suskliaudęs kraujo sparnus drugys
naktį gyslelių balandose
jos krūtinės dūgnas aitrus ir slidus
jis dunksi ir dreba lyg žemkalves
tvertų motina kalvė
toliau olose tyku ir niekas nevaikšto
ten auga granatmedis
ant jo ne žiedai o sidabro varpeliai
linguoja pilni saldumo
kai mano siela miega prie kojų
jos kūno

* * *

When sleeping together souls swap
and mine flows into her body
her body smells of wet lilies
and of seashells smells her body
and the moon buzzes in the branches of hair
under which the face horse pastures
tongue mute grass-snake
and a moth with its blood wings struck
at night in wormseeds of nerves
the bottom of her chest is slippery and bitter
it thuds and trembles as if

the mother blacksmith forges landhills
further in caves is quiet and no one walks
there grows a tree
pomegranate
not blossoms but silver rings
are swinging on it full of sweetness
when at the feet of her body
my soul sleeps

Amžinasis grįžimas

Kai vėl imi melstis, pasidaro sunkiau.
Ne tai, kad pradingtų akimirkos skonis, ne tai.
Lyg juodas šuo įbėgtų į krūmus, po kuriais
pasislėpęs strazdas. Pakrūmių tamsoj tavęs ieško,
tuo tarpu parke kalbasi poros, laksto vaikai,
šmėkši moterys, gražių kūno formų trokštą bėgikai.
Girdžiu, kaip skuba kažkur gilyn per senus lapus
mažas baikštus skilvelis, užuodžiamas
naršančio tankmę palaido skaliko.
Matau, kaip rasos lašai ant palinkusio lapo
surieda į užbaigtą vėrinį.

Eternal return

When you start praying again, it becomes harder
It's not as if the taste of the moment would perish, it's not.
It's like black dog would run into bushes under
which the thrush is hiding. Someone is looking for you in the darkness
of bushes, while couples in the park are talking, kids are
running, women looming, runners thirsting for beautiful body lines.
I hear somewhere little timid ventricle
hastening through the old leaves, picked up by a wild hound
scavenging the thickness.
I see dew drops on the bent leaf
rolling into a finished string.

Translated by ALINA DAILIDĖNAITĖ

Anthony McCann
(USA)

Anthony McCann was born in 1969 in Niskayuna, NY, USA. He graduated from the University of New Hampshire and from the Writer's Workshop at the University of Iowa. He has worked as an English language teacher in the former Czechoslovakia (in both Prague and in Slovakia), in Seoul, South Korea and in Managua, Nicaragua. He currently works as an English language teacher in Brooklyn, NY, where he lives with his wife. His poems have appeared in various North American publications regularly since 1996. In 2001 Pine Press and Vario Burnos published a chapbook of his poems entitled *In Praise of Reason*. In 2003, Fence Books and Saturnalia Books of New York City published his first full length collection, *Father of Noise*.

Radiance Through Fascism

I want to write a poem for the land
To make people weep and fall in love with land

With the edge of the forest, exact and alone
With the light on the ice, soft and exact

And I want to learn how to die in this light
In this deliberate air, in this deliberate light

And I don't want to write any beautiful poems
That are the sweet resurrection of beautiful pictures

And I want to kiss you all on your fingers
(Your fingers are real from holding the snow!)

And I want to go back to the North
And I want to restore the North to the North
And make people weep and fall in love with the North

(And discretely I want to redeem the land)

Anthony McCann
(JAV)

Anthonis McCannas gimė 1969 metais Niskayunoje, Niujorko valstija, baigė New Hampshire universitetą ir Iowos universiteto rašytojų kursą, dirbo anglų kalbos mokytoju buvusioje Čekoslovakijoje, Seule, Pietų Korėjoje, ir Managvoje, Nikaragvoje. Dabar dirba mokytoju Bruklino, Niujorko, kur su žmona gyvena. Eilėraščius pastoviai skelbia spaudoje nuo 1996 metų. 2001 metais *Pine Press ir Vario burnos* išleido jo

knygelę *In Praise of Reason (Proto pašlovinimas)*. 2003 metais Niujorko leidykla *Fence Books* and *Saturnalia Books* išleido jo pirmąjį rinkinį *Father of Noise (Triukšmo tėvas)*.

Švytėjimas pro fašizmą

Aš noriu parašyti eilerašti žemėms
Žmones versti raudoti, pamilt jas

Pamilt miško pakraštį, tikslų, vienintelį
Šviesą ant ledo, neryškią ir tikslią

Ir noriu išmokti numirti toje šviesoje
Sąmoningam ore, sąmoningoj šviesoje

Ir nebenoriu rašyti jokių dvasingų eileraščių
To saldaus dvasingų paveikslų gimimo

Ir noriu visiems jums bučiuoti pirštus
(Jūsų pirštai tikri nuo laikomo sniego!)

Ir noriu grįžti į Šiaurę, atgal
Ir noriu Šiaurę Šiaurei atkurti
Žmones versti raudoti, pamilt ją

(Ir vienas pats žemes noriu atpirkti)

To the American Poets

Colonel, while a captain, you became my father, in a radiant field
Gentle evening, biblical, and imported from Peru,
You touched my father's dappled edge, you made my father dappled
And the deer at the edge of evening, these are French, translucent deer

Dear evening, you make me think of them, these deer, and science
And those dogs, dead dogs, murdered dogs, in plastic bags
I'm talking about torture in the Republic of Vermont
(Dear evening, gentle torture, I'm talking about youth)

MY YOUTH, My youth in radiance, near the academy of torture
A field of cheese, Dear evening, you are a field of cheese
I have seen your heart, your heart beating, your heart is dark and beating
And at the center of each torture, the forest stays cool and wet

O, Colonels of the Forest of the American School of Torture!
(I have seen these Colonels, people, I have seen these people sleep)
And the frothing fronds of an uncountable fern
“everything has been seen Lords/through the eyes of my horse”

Tam tikriems amerikiečių poetams

Pulkininke, dar kapitonas, tapai mano tėvu, švytinčiame lauke
Švelnų, biblinį vakarą, iš Peru importuotą,
Tu palietei mano tėvo pranašumą, nusėdamas jį dėmėm,
O elniai vakaro pakrašty, tai prancūziški, pusskaidriai elniai

Mielas vakare, priverti mane galvot apie juos, šituos elnius, ir mokslą,
Ir tuos šunis, pastipusius šunis, nudėtus šunis, plastikinius maišuos
Kalbu apie kankinimus Vermonto Respublikoje
(Mielas vakare, švelnus kankinime, apie jaunystę kalbu)

MANO JAUNYSTĖ, Mano jaunystė - tai švytėjimas šalia kankinimų akademijos
Nesąmonių laukas, Mielas vakare, tu esi nesąmonių laukas
Mačiau tavo širdį, tavo širdies plakimą, tavo širdis tamsi, ji plaka
Ir kiekvieno kankinimo centre miškas lieka vėsus ir drėgnas

O Amerikos Kankinimų Mokyklos Miško pulkininkai!
(Esu, žmonės, matęs tuos Pulkininkus, matęs tuos žmones miegančius)
Ir putojantys nesuskaičiuojamo paparčio lapai
“Viskas, ponai, buvo išvysta / akimis mano žirgo”

Father of Noise Ceremony

It was the end of fingerprints, fingerprints
As we knew them.
Is what the ceremony said. It said
It was impersonating us.
So began the season of forgetting.
All was painted blue:
The clouds, the space between the clouds.
Our cities went, we watched them go, becoming sky.
Who is The Father of Noise?
Is what the voices said.
It was the death of romance, romance
As we knew him.

With his horse dancers, with his hundred mouths.
Who is the Father of Anything?
Is what the dancers say, they said
We were impersonating them.
And blowing air out through their hose.
But at the end of something, something
Had finally happened.
It's how the moaning started.
And now we are its mouth.
Our bodies go, we watch them go, becoming land.
These are not my fingers, we say.
And we put our faces on our pillows and drown.

Triukšmo apeigų tėvas

Tai buvo pirštų antspaudų pabaiga, antspaudų,
Kokius mes juos pažinojome.
Taip apeigos teigė. Jos sake:
tai mes jus įsmeninam.
Taip sekė užmaršties metų laiko pradžia
Viskas buvo žydra spalva nudažyta:
Debesys ir tai, kas tarp debesų.
Mūsų miestai išnyko, stebėjome juos pasitraukiant, tampant dangum.
Kas yra Triukšmo Tėvas?
Štai, ką kalbėjo balsai.
Tai buvo prasimanymo galas, prasimanymo
Kokį jį pažinojome.
Su jo raitais šokėjais, su šimtais jo burnų.
Kas yra Ko Nors Tėvas?
Štai, ką sako šokėjai, jie teigė
Esą mes juos įsmeninam.
Ir pro jų kojines išpučiam orą.
Tačiau kažkam pasibaigus, kažkas
Pagaliau atsitiko.
Štai taip prasidėjo dejonės.
Dabar jo burna esam mes.
Mūsų kūnai išnyksta, stebime juos pasitraukiant, tampant žeme.
Tai ne mano pirštai, mes sakom.
Ir guldydami veidus ant savo pagalvių nuskęstam.

Woe to the Wildebeest, Whose Flesh Is to Be Torn

They are not horses, they are large
and shaggy scholars. Sometimes
they look dignified and great.
Their voice is the voice of
certain frogs, a species
of enormous croaking.
O Wildebeest, exact and sober Wildebeest!
Defrocked Franciscans, they roam the plains
teaching the grasses to sing and
to ejaculate. They are not hyenas, they
are Wild Dogs. Beneath the surface of the plains
they hunt cocaine
and the elusive Wildebeest.
In their features we see the features of
other creatures:
The Downy Woodpecker,
The Humpbacked Whale.
The Wildebeest ejaculate.
They are heavy-headed mammals and
it makes them sad –
it makes them hang their heads
which gives them a formal air
during lectures and group discussions.
Their stamping and their waste
discipline and rejuvenate the grass.
It's been years since the Gods
took away their pants.
They are not badgers –
they are Wild Dogs. They are
great kissers and experts.
They are specialists in refrigeration. At night
they burrow
beneath the plains
in the fevered hunt
of fresh cocaine. At dawn
they seek the Wildebeest.

Vargas Gnu, kurios mėsa turi būt plėšoma

Jie ne arkliai, jie dideli ir susivėję
mokslininkai. Nors kartais rodos
didingi, orūs.
Jų balsas – tai tam tikrų
varlyčių balsas, tokių

siaubingai kvarkiančių.
O Gnu, tikroji ir blaivioji Gnu!
Jie pranciškonai, atimtais vienuolių titulais, jie bastosi po lygumas
mokindami žolę dainuoti,
išleisti sėklą. Ne hienos, jie
Laukiniai Šunys. Po lygumų paviršiumi
medžioja kokainą
ir nepagaunamąją Gnu.
Jų bruožuose mes galim įžiūrėt kitų
būtybių bruožus:
Kuprotojo Banginio,
Pūkuotojo Genio.
Gnu išleidžia sėklą.
Jie sunkiagalviai žinduoliai,
ir tai juos liūdina –
tai verčia juos panarinti galvas,
per paskaitas ar grupines diskusijas
atrodyti oficialiai.
Jų ganyklos ir atliekos drausmina,
atjaunina žolę.
Jau seniausiai Dievai
be trumpikių.
Jie ne barsukai, jie
Laukiniai Šunys.
Didieji bučinių dalintojai, ekspertai.
Užšaldymo specialistai. Naktimis
jie rausiasi
po lygumų paviršiais,
karštligiškai medžiodami šviežią
kokainą. Švintant
jie ieško Gnu.

1/2/00

Here is the train that is locked in ice –

these are sparks – and this
is where the sun comes in

and glides beneath the trees

to the sound of paper falling
in the space between us.

One sound in the intestine of
the invisible dog that is
the odor of myself when blind.

It makes the smell

of horse and burning cars:

transparent non-verbal events
represented now by ()

equaling
the light that blinds the windows
in the future where I am.

Come sniff that sky

as if it were
behind this sequence of events,
near the place where we are standing,
and was blue.

1/2/00

Štai traukinys, surakintas ledo

štai kibirkštys – o štai pro čia
saulė patenka į vidų

ir slysta po medžių lajom

linkui tarp mūsų krintančio
popieriaus garso.

Vienas garsas yra nematomo šuns

viduriuos, tai mano paties
apakusio kvapas

Jis panašus į arklio

ir degančių automobilių kvapą:

skaidrūs nežodiniai įvykiai,
kuriuos šiuo metu atstovauja ()

prilygstantys
langus užtemdančiai šviesai
ateity, kurioje aš esu.

Ateik, pauostyk šį dangų

tarsi jis būtų
ėjęs iš paskos šiai įvykių sekai,
šalia vietos, kur stovime,
ir mėlynas buvęs.

Vertė F.A.S.T. (Vario burnos, vertimų sekcija)

Пригов Дмитрий Александрович (Russia)

Dmitri A. Prigov was born in 1940 in Moscow. He graduated from the Moscow Institute of Applied Art as a sculptor. Even as a student he was commissioned to do pieces of monumental and decorative sculpture. At the same time, in non-official circles, Prigov became known as a poet, playwright, artist, organiser of and participant in underground avant-garde art shows, poetry readings and sound performances, one of the founders of the Moscow school of conceptualism, a highly imaginative and original multi-media artist whose works were sought after, circulated through Samizdat channels, and often “smuggled” out of the country. When “perestroika” was effected, Prigov started having numerous shows, readings and performances all over the world. Many of his art works have been acquired by museums in Russia and abroad. Prigov’s writings – poetry, texts, plays, novels, essays on various aspects of literature, art and culture – have been published in Russia and many other countries. He is winner of the *Pushkin Prize and Pasternak Prize* for poetry. Now he is Head of the Seminar on the Relationship of the Verbal and the Visual in Contemporary Culture at Russian State Humanities University in Moscow.

ХУЛИГАНЫ МОЕГО ДЕТСТВА

Предуведомление

Среди носталгических воспоминаний, одолевающих как стареющий организм отдельного персонального поэта (в данном случае – Дмитрия Александровича) так и явно уже постаревший организм культуры русско-советского социума, наиболее фантазмагорическими, почти мифологическими, встают воспоминания нашего

детства. Все герои его встают, поднимаются как бы некими былинно-мифологическими существами. В случае моих специфических и, конечно, специально усугубленных для этой цели, как бы сказать, жанрово ориентированных воспоминаний, герои предстают некими мрачными обитателями хтонических пространств. Некими Полифемами, Медузами и кентаврами (в случае возможно-достижимой ими положительности). И пережив их, выйдя к свету богов нового поколения, всегда чувствуешь глубинную, темную, физиологическую, почти на молекулярном уровне, неизживаемую связь с их ужасом и восторгом.

* * *

В моем дворе жил некий Жаба –
Кличка такая
Прямо неистовый злодей
Губил безжалостно людей
Но
Соседей он не трогал, дабы...
Дабы...
Уж даже и не знаю, почему
И вот однажды в вечерок
Расслабленный себе гуляю
Иду и нечто встречаю
Гляжу: Что, Жаба-старичок
Жизнь не удалась?

PRIGOV Dmitrij Aleksandrovič
(Rusija)

Dmitrijus Aleksandrovičius Prigovas gimė 1940 metais Maskvoje. Jis mokėsi skulptūros Maskvos taikomojo meno institute. Dar studijuodamas pradėjo gauti monumentaliosios ir dekoratyvinės skulptūros užsakymų. Tuo pat metu neoficialiuose sluoksniuose Prigovas pradėjo garsėti kaip poetas, dramaturgas, menininkas, pagrindinių avangardinio meno renginių, poezijos vakarų, garsinių performansų organizatorius ir dalyvis, vienas Maskvos konceptualizmo mokyklos steigėjų, lakios vaizduotės, savitas multi-media menininkas, kurio darbai buvo platinami samizdato kanalais ir dažnai slapta išvežami į užsienį. Po „perestroikos“ Prigovas pradėjo dalyvauti skaitymuose ir įvairiuose šiuolaikinio meno renginiuose visame pasaulyje. Daug jo kūrinių įsigijo Rusijos ir užsienio muziejai. Literatūriniai Prigovo kūriniai – poezija, tekstai, pjesės, romanai, esė apie literatūrą ir kultūrą – išleisti Rusijoje ir daugelyje kitų šalių. Jo poezija pelnė Puškino ir Pasternako premijas. Dabar jis yra Verbalumo ir vizualumo santykio šiuolaikinėje kultūroje seminaro Maskvos valstybiniame humanitariniame universitete vadovas.

MANO VAIKYSTĖS CHULIGANAI

Pratarmé

Iš nostalgikų prisiminimų, užplūstančių tiek senstantį poeto organizmą (šiuo atveju – Dmitrijaus Aleksandrovičiaus), tiek ir akivaizdžiai pasenusį tarybinio rusų socialinio kultūros organizmą, fantasmagoriškiausi, beveik mitologiški atrodo mūsų vaikystės prisiminimai. Visi herojai iškyla kaip savotiškos bylinų ar mitų būtybės. Šių mano specifinių ir, žinoma, specialiai šiam reikalui išryškintų, galima sakyti, priskirtų tam tikram žanrui prisiminimų herojai panašūs į savitus niūrius chthoninių erdvių gyventojus. Kaip savotiški Polifemai, Medūzos ir kentaurai (jei kartais jie taptų teigiami). Ir pergyvenęs juos, atsidūręs tarp jaunosios kartos dievaičių, visada jauti vidinį, tamsų, fiziologinį, beveik molekulių lygmens, nenutraukiamą ryšį su jų siaubu ir žavesiu.

* * *

Mano kieme gyveno Žaba –
Tai pravardė tokia
Tiesiog baisus piktadarys
Šalčiausiai žmogų nužudys
Tačiau
Kaimynų nelietė, kadangi...
Kadangi...
Net ir nežinau, kodėl
Štai vieną vakarą nelabą
Gatvę paslankioti išėjęs
Žmogystą keistą pastebėjau
Žiūriu: visai nusenęs Žaba
Gyvenimas perniek?

* * *

Во времена моего детства
Убийц было – хоть отбавляй
Бывало – никуда не деться
Или сиди и не гуляй
Одно спасение, что были
Маленькими
Мы
Они нас и не замечали
Ну, изредка, немного били
Но к остальным были безумно,
порой бессмысленно жестоки

* * *

Mūsu kieme vaikystēs metais

Banditų buvo – per akis
Nebeturėdavai, kur dėtis
Arba namie sėdėk išvis
Ir gelbėjo tik tai, kad buvom
Maži dar
Mes
Jie mūsų nė nepastebėdavo
Na, retkarčiais šiek tiek įkrėsdavo
Bet su kitais tarytum sužvėrėję,
dažnai be jokio tikslo žiaurūs buvo

* * *

Мы в детстве, страстные как зайчики
Под вечер кучкой собирались
И тихие курить пытались
А старшие – лет десять – мальчики
Уже и умели
Порою подходил к нам страшный
Злодей-убийца местный Зося
По прозвищу
Что пацаны? – кривился, кашлял
Смотрю, вчера его выносят
В гробу
Старенького, сморщенного

* * *

Vaikystėj guvūs tartum zuikiai
Būreliais jau beveik nakčia
Rūkyti bandėm paslapčia
O vyresni – gal dešimtmečiai – vaikai
Jau ir mokėjo
Prieis prie mūsų būdavo baisusis
Piktadarys-žudikas kiemo Zosia
Pravarde
Tai ką vaikėzai? – kosti, muistos
Žiūriu, jau neša išsijuosę
Karste
Senutėlį, visą raukšlėtą

* * *

Бывало выйдешь – они жутки

Стоят огромной темной сворой
Что обыватель мелкий скорый
Дрожит
Протискиваясь в промежутке
Между ними
Они ж при фиксе и ноже
Смеются странно так и тонко
А щас вернулся – так уже
Все вымерли, осталась только
Память
Да и то – лишь во мне

* * *

O kartais išeini pakraupęs
O jie būriu jau stovi gūdžiai
Žmogelis mažas droviai spraudžias
Drebėdamas
Vos gyvas iš to siaubo
Tarp jų
O jie su peiliais, auksadančiais
Kvatoja gaižiai ir keistai
O kai grįžau, žiūriu – po dangčiais
Karstų visa gauja, tiktai
Prisiminimai likę
Gal ir tie – tik man.

* * *

Я помню, как он бил ногами
Лежащее какой-то тело
Корявый дикий, словно камень
Гигантский
И ничего ему не сделал
Никто
За это
А щас – худой как струйка дыма
Слепой, седой, как призрак местный
Сидит на лавочке подъездной
Пройду – он тихо спросит: Дима
Это ты прошел?

* * *

Menu, kaip jis anąsyk spardė

Kažkokį begulintį kūną
Sudiržęs, kietas tarsi kartis
Didžiulis
Mačiau, kad niekad jam nebūna
Nieko
Už tai
Dabar – tarytum dūmas sausas
Kaip kiemo šmėkla, žilas, aklas
Ant suolo prie laiptinės knapso
Ir man praėjus, tyliai klausia:
Čia, Dima, tu?

* * *

Бывало, выскочат с ножами
И понеслось, лишь крови лужицы
Поблескивают
И все прозрачными носами
Прилипнут к окнам в тихом ужасе
Ночном
Под утро же развозят трупы
Один дожил до наших дней – лишь тупо
Бродит
Постукивая палочкой –
Ничего непонятно

* * *

O būdavo iššoks su peiliais
Kad ims mosuot, vien kraujo balos
Telkšo
Visi languos priploję nosis bailiai
Nuščiuvę stebi, kas dabar čia daros
Tai naktį
O rytą išveža negyvus kūnus
Iš jų nūnai beliko vienas – būna
Slankioja
Stuksendamas lazda –
Neaišku niekas

* * *

Из школы как-то я иду
А он лежит в нашем подъезде

В крови на самом на виду
Изрезанный весь, или вовсе
Мертвый
Не знаю, кто его порезал
Сам страшный был, почти железный –
Выжил
Правда парализовало
Но дожил почти до 70 лет

* * *

Kartą po pamokų grįžtu
Žiūriu – laiptinėj guli jis
Kraujuoja visas nuo žaizdų
Supjaustytas, gal net išvis
Negyvas
Kas jį priplovė, nežinau net
O buvo toks baisus, beveik plieninis –
Gyvas
Liko, nors paralyžiuotas
Ir pratempė beveik ligi 70-tinės

* * *

Сидят на лавочке и пьют
Приходит местный участковый
Чего, Михалыч, невеселый? –
Не слышали, кого тут
Вчера порезали из ваших?
Из наших? – сидят, смеются
А годы быстрые несутся
И вот уже намного старше
Намного-намного
Совсем дряхлые и немощные
Сидят за тем же столом и вяло дуются в домино
с тем же участковым, тоже дряхлым и не-
мощным, даже и поболее, чем они – так и
постарше их лет на 6-7

* * *

Ant suolo geria išsijuosę
O įgaliotinis prislinkęs –
(Mychalychiau, ko toks nelinksmas?)
Ar negirdėjot, ką iš jūsų

Papjovė vakar čia pacanai?
Iš mūsų? – spaudžia šypsenėlę
O metai lekia lyg pašėlę
Ir štai gerokai jau susenę
Gerokai – ne tas žodis
Visai sukriošę ir bejėgiai
Prie to paties stalo sėdi ir vangiai lupa domino
su tuo pačiu įgaliotiniu, taip pat sukriošusiu
ir bejėgiu, net dar labiau – juk jis vyresnis
6-7 metais

* * *

Беспмятн по квартире бродит
И мимо унитаза мочится
Уже ни имени ни очества
Не помнит и безвреден вроде
Абсолютно
А уж какой был хват-злодей
По прозвищу Васил-Индей
Я-то помню
Со времен детства моего убогого

* * *

Po butą slankioja abuoja
Nebepataiko nusimylėti
Nežino, kuo vardu, nebepažįsta
Savų, nebekelia pavojaus
Absoliučiai
O koks gi buvo niekadėjas
Jo pravardė – Vasil-Indėjus
Prisimenu
Iš savo varganos vaikystės

* * *

Он среди них был самый младший
Ну, где-нибудь – пяднадцать лет
Всех посадили, а он дальше
Остался
За главного – а почему бы нет
А?
Да и теперь, хоть стар и сед
А взглянет – прямо страх берет

Вот такие люди были во времена моего детства

* * *

Jis buvo iš visų jauniausias
Na, gal kokių penkiolikos
Visi susėdo, ir galiausiai
Jisai
Už vadą liko – kolei kas
O ką?
Dar ir dabar, nors senas, žilas
O dėbtels – prakaitas tik pila
Štai tokie žmonės buvo mano vaikystės laikais

* * *

Средь них бывали и примеры
Изящества – Аллен Делоны
Прямо
До женского охочи лона
Что естественно
Но и круты, конечно, в меру –
Били, убивали, но без излишеств
Я мал был и тогда немного
Понять мог, но и по сей день
Встречаю одного такого –
Чуть сгорбился и поседел
Но изящен, изящен

* * *

Tarp jų netrūko ir gražuolių
Tiesiog tikrų Allain Delonų
Bemaž
Juos traukė moterų sijonai
Kas be ko
Kieti, nors ne žiauruoliai –
Jie mušė, žudė, bet saikingai
Tuomet nedaug ką supratau
Buvau dar mažas, bet ir šiandien
Štai vieną tokį sutikau –
Pražiļęs visas, kiek kuprotas
Tačiau gražus, gražus

* * *

Я помню, мы переезжали
В машину вещи погрузили
Они же кучкою стояли
И так шутливо нам грозили
Посмеиваясь
И поплеывая:
Что, уезжаешь? далеко?
И там достанем, не скучай! –
С тех пор из них я никого
Нигде уж больше не встречал
Вымерли, наверное, все

* * *

Menu, kaip kraustėmės iš ten
Mašinon daiktus krovėm
Jie stoviniavo pakrašty
Ir mums juokais grūmojo
Šaipydami
Ir spjaudydami:
Ką, išvyksti? palieki?
Visur pasieksime, brolau! –
Tačiau po to jau niekad
Nė vieno jų nesutikau
Išmirė, tikriausiai, visi

Vertė BENEDIKTAS JANUŠEVIČIUS ir KORNELIJUS PLATELIS

Willem M. Roggeman
(Belgium)

Willem M. Roggeman was born in Brussels. He has published numerous collections of poetry, short stories, essays, dramas, and three novels. His most significant books of poetry are *Geschiedenis*, 1998, *Het failliet van het realisme*, 1999, and *De tijd hapert in de spiegel*, 2000.

DE FENOMENOLOGIE VAN DE WAARNEMING

Iets dat helemaal transparant is,
dat aandachtig bekijken.
Weten dat het er is
en het toch niet zien.
De ogen voelen zich bedrogen.
De waarde van hun functioneren

is ineens onzeker geworden.
Ze aarzelen omtrent wat echt is
en wat men nog mag geloven.
Een vreemde gewaarwording is dit.
Dwars doorheen iets kijken
met het gevoel dat er niets is.

Willem M. Roggeman
(Belgija)

Willem M. Roggeman gimė Briuselyje. Yra paskelbęs daug poezijos rinkinių, tris romanus, apsakymų, esė ir dramos veikalų. Reikšmingiausios jo eilėraščių knygos – *Geschiedenis (Istorija)*, 1998, *Het failliet van het realisme (Realizmo bankrotas)*, 1999, ir *De tijd hapert in de spiegel (Laikas įstringa veidrody)*, 2000.

Suvokimo fenomenologija

Atidžiai apžiūrinėti
visiškai permatomą daiktą.
Žinoti, kad jis yra,
bet vis tiek nematyti.
Akys jaučias apgautos.
Staiga abejotinas darosi
vertingumas jų funkcijos.
Jos svyruoja tarp to, kas tikra,
ir to, kuo dar gali tikėti.
Keistas šis suvokimas,
kiaurai žvelgti per daiktą
ir jausti, kad jo nėra.

VOLKSTELLING IN HET BEGIJNHOF

Iemand draait het maanlicht uit.
Een ander steekt de zon in brand.
Een derde laat de aarde veel te snel draaien.
Een vierde loopt achter de sterren aan.
Een vijfde begint de derde wereldoorlog.
Een zesde raakt gewond aan de ziel.
Een zevende luidt ieder uur de doodsklok.
Een achtste vindt de vrede uit.
Een negende componeert een volkslied voor migranten.
Een tiende legt een weg aan naar het einde van de wereld.
Een elfde herschrijft de bijbel.
Een twaalfde vloekt als een verdwaalde apostel.

Een dertiende sluit het dozijn af.

Gyventojų surašymas beginiame

Vienas mėnesieną išjungia.
Kitas padega saulę.
Trečiasis verčia žemę suktis per greitai.
Ketvirtasis vaikos žvaigždes.
Penktasis pradeda trečiąjį pasaulinį karą.
Šeštasis susižeidžia sielą.
Septintasis kas valandą skambina laidotuvių varpais.
Aštuntasis išranda taiką.
Devintasis kuria liaudies dainą migrantams.
Dešimtas tiesia kelią pasaulio kraštan.
Vienuoliktasis perrašinėja Bibliją.
Dvyliktasis plūstas lyg pasiklydęs apaštalas.
Tryliktasis užbaigia tuziną.

COLUMBUS IN NEW YORK

Toen Columbus Amerika ontdekte
kon hij zijn ogen niet geloven.
Samen met zijn maats was hij
op zoek naar een goeroe
en wilde eigenlijk naar India.
Maar toen zijn schip de Santa Maria
dreigde te zinken werd hij opgepikt
door de havenpolitie en voer hij
langs het Vrijheidsbeeld en even later
keek hij hoog op tussen de wolkenkrabbers.
Dit moet ik mijn koningin melden, dacht hij.
Wie had wolkenkrabbers in India verwacht?
De volgende ochtend stond zijn foto
in de New York Herald Tribune
en waren de aandelen van Indische hennep
in Wall Street sterk de hoogte in gegaan.
In een gore kamer van de Bowery
diende Columbus zich een spuitje toe
en in een werveling van kleuren
zag hij zichzelf als bevelhebber
op een Spaans karveel uit de 15de eeuw.

Kolumbas Niujorke

Kolumbas, atradęs Ameriką,
savo akimis patikėt negalėjo.
Drauge su bendražygiais
jis leidos ieškoti guru
ir iš tikro taikės į Indiją.
Tačiau, kai jo laivas *Santa Maria*
buvo jau beskęstas,
sužvejojus nusivežė jį uosto policija
pro Laisvės statulą, o netrukus
jis, pakėlęs akis, išvydo dangoraižius.
Reikės apie tai karalienei pranešti, pamanė Kolumbas.
Kas galėjo tikėtis dangoraižių Indijoje?
Kitą rytą *The New York Herald Tribune*
išspausdino jo nuotrauką,
o Wall Streete smarkiai pakilo
indiškosios kanapės akcijos.
Purvinam Bowery kambary
susileido Kolumbas dozę,
ir spalvų sukury
išvydo save kaip XV šimtmečio
ispanų karavelės kapitoną.

GEDICHT VOOR ULRIKE MEINHOF

Sommigen kunnen het niet meer hebben.
Sommigen schilderen een spiegel op de muur
met het gelaat van een vrouw erin vervat.
Sommigen luisteren naar een bandje
met de stem van een vrouw
die nauwelijks verstaanbaar fluistert.
Sommigen voeden hun verbeelding
met herinneringen aan avonturen
die ze nooit hebben beleefd.
Sommigen zien in de plooien
van de dekens op het bed
de vorm van een slapende vrouw.
Sommigen vallen in slaap
met een hand in de hand van de nacht.
Sommigen fluisteren ik hou van je
en luisteren naar het antwoord van de kachel.
Sommigen kunnen het niet eens worden met zichzelf.
Sommigen kennen de nauwkeurige persoonsbeschrijving

van haar die ze nooit hebben gekend.
Sommigen wijzen de plaats aan
waar schoonheid uit alcohol ontstond.
Sommigen zitten bewegingloos in een kamer
en reizen in duizelingwekkende snelheid
door het land dat begint achter de spiegel.
Sommigen vrezen de zonsopgang.
Sommigen antwoorden op de vragen
die niemand hen ooit stelt
bij gebrek aan belangstelling.
Sommigen zien in het behangpapier
hoe een leven voorbijgaat.
Sommigen kunnen niet eensmet zichzelf praten.
Sommigen beseffen niet dat gisteren nooit begonnen is.
Sommigen zinken als een steen in de tijd.
Sommigen voelen hun bloed stilstaan.
Niemand is alleen in zijn eenzaamheid.

Eilėraštis Ulrikei Meinhof

Kai kas to nebegali pakęsti.
Kai kas piešia veidrodį sienoje
ir moters veidą jame.
Kai kas klausosi magnetofono juostelėje
moters balso, bemaž
nesuprantamai kuždančio.
Kai kas peni savo vaizduotę
atsiminimais apie avantiūras,
kurių niekados nepatyrė.
Kai kas antklodės klostėse
įžvelgia lovoje miegančios
moters pavidalą.
Kai kas užmiega, nakties delne
vieną ranką laikydamas.
Kai kas kužda „aš tave myliu“
ir laukia, kol krosnis jam atsilieps.
Kai kas niekaip su savim nesusitaiko.
Kai kas žino tikslų asmens aprašymą
moters, kurios niekad nepažinojo.
Kai kas gali parodyti vietą
kur grožis radosi iš alkoholio.
Kai kas kambary sėdi sustingęs
ir svaigulingu greičiu lekia per kraštą,
prasidedantį anapus veidrodžio.
Kai kas bijo saulėtekio.

Kai kas atsakinėja į klausimus,
kurių niekas ir niekados neužduoda,
nes niekam tai neberūpi.
Kai kas regi sienų apmušaluos,
kaip gyvenimas eina pro šalį.
Kai kas su savimi net nebesikalba.
Kai kas suvokia, kad vakarykštė diena niekad neprasidėjo.
Kai kas lyg akmuo grimzta į laiką.
Kai kas jaučia, kaip kraujas sustoja gyslose.
Niekas nėra vienas savo vienetėje.

GOD SLAAPT

Indien het waar is dat wij allen
slechts de personages zijn
die de grote, eindeloze droom
van God bevolken, dan droomt hij
ook al onze dromen en is hij niet
bij machte in te grijpen in ons bestaan
omdat hij dit niet bewust ervaart.
Dat hij zowel Shakespeare als Eichmann
in zijn droom heeft uitgevonden
getuigt van zijn fantastische verbeelding.
Wanneer hij ooit uit deze nachtmerrie
ontwaakt, zal hij misschien
een goddelijke Freud scheppen,
die deze droom zal analyseren
en verklaren. Dan zal blijken
aan welke complexen God lijdt.
In de toekomst zullen wij dan
wellicht een rustiger bestaan kennen,
maar indien de therapie mislukt
staan ons nog vele vreemde
verhalen te wachten.

Dievas miega

Jeigu teisybė, kad mes
esam vien personažai
didžiam, begaliniam Dievo sapne, tada jis
ir visus mūsų sapnus sapnuoja, taigi negali
įsikišti į mūsų būtį,
mat sąmoningai jos nesuvokia.
Iš to, kad savo sapnuos jis išrado

ir Shakespeare'ą, ir Eichmanną,
matyti, kokia jo vaizduotė fantastiška.
Kada nors, pabudęs iš tokio košmaro,
jis galbūt susikurs dievišką Freudą,
įstengsiantį tuos jo sapnus
analizuoti ir aiškinti. Tada pasirodys,
kokie kompleksai Dievą kamuoja.
Ateity mes tada
gal galėsime ramiau gyventi,
bet jei nepavyktų terapija,
mūsų laukia dar daug
pačių keisčiausių istorijų.

VANZELFSPREKENDE SCHOONHEID

Zoals alles adembenemend wordt,
wanneer het maar over haar gaat,
zo wil ik van haar houden.

Zoals de gewichtloze drenkeling
heel langzaam daalt en stijgt
en met open mond vol verwondering
de zachtheid van het water inademt.

Zoals de onzichtbare jager
statig door de bossen schrijdt
en één na één de donkere bomen
laat verdwijnen in zijn weitas.

Zoals de schreeuw van een nachtvogel
het wit van het laken openscheurt,
zo draait zij zich om en om in haar slaap
en iedere keer wordt zij nog mooier.

Švelnumo išradimas

Viskas sustingsta šitą akimirką,
daiktai nedrįsta nė kvėptelti.
Tyla nurimsta toje tuštumoj.

Tarp klosčių švelnių iš patalo
pasirodė labai pamaži

su tamsiausiu šypsniu, ilgėdamasi
to, kas negali pasikartoti.

Žodžiai, kuriuos tarei,
Kupini buvo geismo ir tingulio.

O paskui, kai jau išėjai,
pastebėjau, kad iš kraštovaizdžio
visas spalvas tu išsinešei.
Vien pilka visur pasiliko.

Štai tada kai kas ir išrado
švelnumą. Šis atradimas
jį sujaudino kone ligi ašarų.

STILLEVEN

Je kijkt naar mij
als van op een oude foto,
alsof er een kreukje door je heen liep
en je nooit meer helemaal
glad was te strijken.
En in al wat je zegt is er
nergens sprake van woorden.

's Nachts is het net alsof
je oogleden gaan ritselen.
Zo wakkeren zij ongewild
telkens weer je verdriet aan.

Als een tere plant zit je achter het raam,
Een beschermd bestaan achter glas.
Misschien lijkt het alles alleen maar zo.
Er bestaat geen handleiding die zegt
wat aan te vangen met zijn gevoelens.

Hier is alles als bij een thuiskomst,
een terugkeer, maar waar vandaan?
Er valt niets meer te verklaren.
Slapend word je niemand.

Nee, wat nooit geweest is
komt ook nooit meer terug.

Natiurmortas

Žvelgi į mane
lyg iš senos fotografijos,
tarytum dumšlelė kirstų tave,
ir net nebebūtų įmanoma
tavęs išlyginti.
O visoj tavo kalboj
žodžių nėra žodžio.

Tavo akių vokai
naktimis man regis čežą.
Šitaip jie nejučiom
tavo liūdesį vis pakursto.

Lyg augalas gležnas sėdi už lango,
saugiai tveri po stiklu.
Gal visa tai man tik rodosi.
Niekur nėra instrukcijos, sakančios
ką daryti su savo jausmais.

Čia viskas lyg grįžus namo,
lyg sugrįžus, tačiau iš kur?
Neįmanoma nieko paaiškinti.
Užmigus tampa niekuo.

Ne, ko niekad nebuvo,
tai niekados ir negrįžta.

Vertė ANTANAS GAILIUS

Lutz SEILER
(Germany)

Lutz Seiler was born in 1963 in Gera /Thüringen. He studied construction and German. At present he lives in Wilhelmshorst near Berlin, where he is a director of a literary programme of Peter-Huchel-Haus. Lutz Seiler has published three books of poetry: *berührt/geführt* (1995), *pech&blende* (2000), and *vierzig kilometer nacht* (2003); he has been awarded various prizes and grants.

sonntags dachte ich an gott

sonntags dachte ich an gott wenn wir
mit dem autobus die stadt bereisten.
am löschteich an der strasse stand

ein trafohaus & drei & vierzig
kabel kamen aus der luft in dieses
haus aus hart gebrannten ziegelsteinen; dort

im trafo an der strasse wohnte gott. ich sah
wie er in seinem nest aus kabel enden
hockte zwischen seinen ziegelwänden

ohne fenster dort am grund
im dunkel an der strasse hinter
einer tür aus stahl

sass der liebe gott; er war
unendlich klein & lachte
oder schlief

Lutz SEILER
(Vokietija)

Lutzas Seileris gimė 1963 metais Geroje, Tiuringijoje. Studijavo statybą ir germanistiką. Gyvena Vilhelmshorste prie Berlyno, yra Peterio Huchelio namų literatūrinės programos vadovas. Išleido tris poezijos knygas: *berührt/geführt* (1995), *pech&blende* (2000) ir *vierzig kilometer nacht* (2003), yra apdovanotas įvairiais prizais ir stipendijomis.

sekmadieniais galvoju apie dievą

sekmadieniais galvoju apie dievą kai
autobusu važiuojame per miestą.
prie tvenkinio prie gatvės stovi

transformatorinė & keturiasdešimt trys
kabeliai sueina iš dangaus į šitą
degto molio plytų namą; ten

transformatorinėje gyvena dievas. mačiau

kaip tam lizde iš kabelių galų jis
kiūtojo tarp mūrinių sienų

be langų tenai dugne
palei gatvę tamsoje
už plieninių durų

dievulis sėdi; jis yra
be galo mažas & juokiasi
arba miega

die poesie ist mein schiesshund

aber der hase, vielleicht
kommt er durch? ein haken, ein schlammpfad, daneben
das grosse, aus dem gestell
gebrochene tier... doch wenig
führt durchs gedicht. etwas vielleicht

in aller müdigkeit, fette
auguren, restbestände, ein
beigeschmack im aufblättern der bäume... der kopf

wächst, die räume
werden schmaler, staketen und spanische
reiter im durchbruch, der schiesshund singt
alte kameraden. d.h. im gedicht:
generationen, die gingen in schwankenden vorwärts-
ellipsen, mechanisches wittern & kippen, d.h.
winzige ottern & ihre so hin gekritzelte flucht
ins gestein. dagegen die robinien
theophrasts: unbewegt bis anfang mai. was
wir begreifen, ist

dass wir davorstehn, während
zeit vergeht. ein mann
kommt über die strasse mit
einem kuvert in der hand & spricht
in die luft. ich sagte: vielleicht

ein haken, ein schlammpfad, wie
einem toten hasen
die bilder entweichen, bis
er blind ist, weiss, ganz unten in
den beschriftungshierarchien der stadt

für Peter Huchel

poezija yra mano skalikas

bet kiškis, gal jisai
paspruks? bėga zigzagais, šunkeliu, šalia
 didelis, iš narvo
ištrūkęs žvėris... tačiau mažai kas
veda eilėraštin. gal tik juodas

nuovargis, nutukę augūrai,
gal tik likučiai, prieskonis burnoj,
kai medžiai pražysta... galva

auga, erdvės
siaurėja, kartys ir besiveržiantys
ispanų raiteliai, skalikas kaukia
senus kovos draugus. t.y. eilėraštyje:
kartos, jos ėjo į priekį netvirtom
elipsėm, mechaniškas uodimas & griuvimas, t.y.
mažytės angys & jų pakeverzotas bėgimas
uolienose. kita vertus baltosios
teofrasto akacijos: sustingę iki gegužės pradžios. ką
 suvokiame, yra

kad stovime priešais, o
laikas bėga. kažkoks žmogus
nešinas voku eina gatve & kalbasi
su savimi. Pasakiau: galbūt

zigzagas, galbūt šunkelis, kaip
 mirštančiam kiškiui
tolsta vaizdai, kol jis
apanka, toks baltas, pačioj
miesto įrašų hierarchijos apačioj.

Peteriui Hucheliui

augūrai – romėnų žyniai, pranašavę ateitį.

seni kovos draugai – vokiečių kareivių daina.

Teofrastas – Antikos filosofas. „Teofrasto sodas“ – žinomas P.Huchelio eilėraštis (vertėjo pastabos).

fin de siècle

ich ging im schnee mit den nervösen
nachkriegs peitschen lampen im genick
über die wiener mozart brücke dort
hockte noch an einem strick ein müder
irish setter er

war tot und wartete auf mich das
heisst ich band den strick
vom sockel des geländers und begann
das tier ein wenig hin & her
zu schwenken *haut & knochenleichtes*
glocken läuten schnee gestöber
setzte ein ich sang

ein kleines lied über die donau hin
& z'rück (ich war ein kind) der tote
setter kreiste jetzt an meinem
rechten arm über die schöne
balustrade er rotierte
leicht & gross in das nervöse
nachkriegs lampen licht ein riss
am hals vertiefte sich ein pfeifen

kam in gang und seine steifen
augen schalen klappten
müde auf & zu: du

hättest die mechanik dieses blicks geliebt
und wärst noch einsamer gewesen
über dem schnee, der brücke & dem alten lied

fin de siècle

ėjau per sniegą su nervingais
pokario botagais lempom įremtom į sprandą
per vienos mocartinį tiltą ten
ant pavadžio tupėjo pavargęs
airių seteris jis

buvo negyvas ir manęs laukė tai
yra nurišęs pavadį
nuo turėklų cokolio, pradėjau
gyvulį vos vos pirmyn atgal
siūbuoti pasigirdo *lengvas vien oda & kaulai*
varpų skambėjimas pustyt
pradėjo aš uždainavau

dainele per dunojų skersai
& išilgai (aš buvau vaikas) negyvas
seteris jau sukos apie mano
dešinę viršum gražutės
baliustrados lengvai & oriai
jis įslinko į nervingą
pokarinių lempų šviesą plyšys
kakle platėjo kažkas švilpt

pradėjo, ir jo sustingę
akys vangiai
atsi & užsimerkė: tu

būtumei pamilęs šio žvilgsnio mechaniką
ir būtumei dar vienišesnis
virš sniego tilto & senos dainos

im felderlatein

einmal begründet sind wir ein bast
auf der borke
zu gast in der rinde & inneres kind
der ausfall strassen. diese

strassen sind eine leise gesprochen
sprache noch über das einmal
gesagte hinweg an den gärten
ins felderlatein. dort

sitzt das kind auf einem hügel die
welt ist aus sand gemurmelte sprachen
rollen nach innen wollen
auch wasser brücken

& strassen
benötigen leise
rollende sprachen das

eigene kind im felderlatein

laukų lotynų

sykį įsteigti mes esame žievės
karna
žievės svečiai & magistralių
vidinis vaikas. Tyliai

tariama magistralių tarmė
nešanti už to, kas pasakyta
palei sodus
į laukų lotynų. ten

ant kalvos sėdi vaikas pa-
saulis iš smėlio jo murmami žodžiai
ritas žemyn nori
vandens & tiltų

gatvių
tyliai
besiritančių kalbų nuo-
savo vaiko laukų lotynų platybėj.

mein jahrgang, dreiundsechzig, jene

endlose folge von kindern, geschraubt
in das echo gewölbe der flure, verkrochen
beim gehen gebeugt in die tasche

eines anderen, fremden mantels, sieben
voll wachs mit einer aus dielen
geatmeten schwere, acht

mit einer aus piss-
becken zu kopf gestiegenen schwere, wir hatten
gagarin, aber gagarin

hatte auch uns, morgens das gleiche, der schrift
folgende scharren der ärmel
über den bänken & mittags
das schlagwerk der löffel, wir hatten

den tischdienst, den milchdienst, den druck
einer leerkraft in den augen gelee
in den ohren bis
sie verstummte
die schwerkraft verstummte
in unseren mützen
das waren die schmerzen

beim urinieren, im schutzwald
beim sprechen, wir hatten
zitate: dass wir den schattenseiten des planeten
wenigstens eine lichte entgegenhielten
erst alle gemeinsam & dann
jeder noch einmal
still für sich, wir hatten

kein glück. also zerfallen die häuser
werden wir endlich
wieder klein &
reiten zurück in die dörfer aus holz, aus
stroh, aus denen wir kamen, rissig & dünn
mit einem am wind

geschliffenen echo: wir grüssen gagarin, wir
hatten kein glück, abfahrt, zurück
in unsere dörfer
 & ausfahrt der dörfer
über die äcker bei nacht...

Mano vienmečiai, šemtrečių, ta

 begalinė vaikų eilė, prilipus
prie koridorių aidų skliautų, susigūžusi
eisena, įgrūsti į kito,

svetimo palto kišenę, septynerių
 pilni grindų vaško,
atsiduodančiu svoriu, aštuonerių

 su galvon iš pis-
uaro trenkusių svoriu, mes turėjom
 gagariną, tačiau ir gagarinas

turėjo mus, rytais vis tas pats, suolais

rašta krebždėdamos seka
rankovės & vidurdienį
būgnija šaukštai, mes turėjom

atsakingus už švarą, atsakingus už pieną, tuštumos
spaudimą į akis želė
ausyse ligi tol, kol
ji nutildavo
traukos jėga nutildavo
o mūsų kiepkose
ten tūnojo skausmai

šlapindamiesi poligone
kalbėdami, mes turėjom
citatų: kad planetos šešėlinei pusei
bent jau vieną *švieselę priešpriešinam*
iš pradžių visi kartu & tada
kiekvienas dar sykį
tyliai pats vienas, mes neturėjome

laimės. todėl griūna namai
mes vėl pagaliau
sumažėjam &
jojam atgal į medinius, šiaudinius
kaimus, iš kurių mes atėjom, suskirdę & smulkūs
su vėjo

nušlifuotu aidu: mes sveikinam gagariną, mes
neturėjome laimės, išvykstam atgal
į kaimus
& mūsų kaimai iškeliauja
per naktį tolyn per laukus...

im osten, lisa rothe

gab es menschen, die
beim husten ganz
ihr gesicht bedeckten & verschwanden: lisa rothe, was
wir in ihrem nachtschrank fanden, war genug
für die insektenschwärze ihrer füsse
nachschieb für die fusslampen

im schnee, öl und ausgeworfenes, dort

bewahrte sie also das licht, die bestandteile
des spiegels, wir erbrachen, wir fanden
den abdruck eines schlafenden kopfes &
ihre exkreme, wasser und leise

bemerkungen über uns selbst, das ticken
der kartoffeln in den speisekammern, *die innere koppel*, so
war sie geschrumpft unter den geräuschen
einer strasse, eines flusses, eines

wismut stadions, so
war sie erloschen
im kegel ihrer zwecklampe, verrutscht
wie weiche speise,
harte speise, bis du schliefst, weiche speise, harte... wir

selbst hatten das bettzeug
weit zurückgeschlagen *aus dem schnee*
gewaschene wangenknochen, mistelblut... aber
wir ertrugen den geruch, die persönlichen

infekte, *ein*
ostvorstädtischer tanzpädagoge
langsamer als alraun, gebar... nein
man hört nichts mehr, jetzt

kann man wirklich
nichts mehr hören, still
flankiert das fleisch im glas
ihr grobes stehen &

ihren gut gekämmten schlaf, es ist
september, die
tiere drängen jetzt
ins haus, nichts fehlt

rytuose, liza rote,

buvo žmonių, kurie
kosėdami užsidengdavo
veidą & pranykdavo: liza rote, ką
rasdavom ant jų naktinio staliuko, užtekdavo
jų kojų vabzdžiškiems suodžiams
papildyti jų kojų spingsulėms

sniege alyva ir šiukšlės, ten

jį išsaugojo šviesą, sudedamasias veidrodžio
dalis, mes vėmėm, mes radom
miegančios galvos įspaudą &
ekskrementus, vandenį ir ramias

pastabas apie mus, bulvių
tikslėjimą sandėliukuose, *vidinis gardas*, taip
jį susitraukė paveikta gatvės,
upės, bismuto stadiono

garsų, taip
jį užgeso
spec. lempos kūgyje, susileido
kaip švelnus valgis,
aštrus valgis, kol miegojai, švelnus valgis, aštrus... mes

patys nusviedėm antklodes
gulėdami *iš sniego*
išplauti skruostikauliai, amalo kraujas... bet
mes ištvėrdavom kvapus, asmenines

infekcijas, vienas
rytinio priemiesčio *šokių mokytojas*
lėtesnis nei mandragora, pagimdė... ne
nieko nebesigirdi, dabar

iš tikro nieko neįmanoma girdėt, tyliai
išrikiuota stovi mėsa stikle
jos grubus stovėjimas &

jos gerai sušukuotas miegas,
rugsėjis, dabar
žvėrys braunasi
į namą, nieko netrūksta

Vertė LAURYNAS KATKUS

Alvydas Šlepikas
(Lietuva)

Alvydas Šlepikas (g.1966) yra dviejų poezijos rinkinių autorius: *Taika tavo kraujui*, 1997, ir *Tylos artėjantis*, 2003. Jis taip pat almanacho *Svetimi*, 1994 bendraautorius ir to paties pavadinimo, dabar jau iširusios poetų grupės narys. Šiuo metu dirba savaitraštyje *Literatūra ir menas*, vaidina Lietuvos nacionalinio dramos teatro spektakliuose, yra režisavęs keletą dramos spektaklių Lietuvos teatruose. Rašo scenarijus televizijai bei kino filmams.

UŽKALBĖJIMAS

Zorro (Gerardo Beltránui)

viskas tegrįžta atgal – vaisiai susitraukia į žiedus
 į grūdus žolė
 tesustoja ant savo stiebų nužudytos
 cukrašvendrės
viskas tegrįžta atgal – žodžiai pavirsta į vėją
 o vėjas į tylą
viskas tegrįžta atgal – tekila į mėlynasias agavas
 vardai į lūpas, o ežerai vėl į
 debesis

grifams reikia mėsos, o gyvatei pieno
rankoms reikia akmens, ašmenims ašmenų
vorui reikia rudens, o rudeniui vaisių
viskas tegrįžta atgal ir būna
kur būta, rudeniui reikia vandens, vandeniui lūgnės

viskas tegrįžta atgal – tesustoja ir ilsis

kirsk man į petį gyvate – petį aš atiduodu
kirsk man į ranką gyvate – ranką aš atiduodu
kirsk man į kepenis sese gyvate –
neškis mano plaučius ir stemplę
kojas mano ir mano liežuvį
šok man per petį laukine kate
šok man per burną laukine kate
šok per rankas man laukine kate –
viskas tegrįžta atgal – Zorro tegul pareina
viskas tegrįžta atgal – tegul jis sėdi už stalo
viskas tegrįžta atgal – lyžteli druską nuo rankos
viskas tegrįžta atgal – pasiimki ligas gyvate
viskas tegrįžta atgal nuovargį vore išgydyk
viskas tegrįžta atgal – kate paimk silpnumą
viskas tegrįžta atgal – grife atryk sveikatą

ALVYDAS ŠLEPIKAS
(Lithuania)

Alvydas Šlepikas (b. 1966) has published two collections of poetry: *Taiką tavo kraujui* (*Peace to Your Blood*), 1997, and *Tylos artėjantis* (*Silence' Approaching*), 2003. He made his debut with the group of poets *Svetimi* (*The Strange*) in 1994, which published an almanac with the same title. He currently works for the culture weekly *Literatūra ir menas*, plays as an actor in the National Drama Theatre, and writes scripts for TV and cinema. He has staged plays in Lithuanian theatres.

INCANTATION

for Zorro (Gerardo Beltrán)

let everything return – fruits shrink back to blossoms
grass back to seeds
murdered sugarcane stands back up
on its stalks

let everything return – words turn into wind
and wind into silence

let everything return – tequila into blue agaves
names into lips, and lakes once again
to clouds

griffons need meat and the snake milk
hands need stones, blades – blades
the spider needs fall, and the fall –fruits
everything returns from where it came and is
where it was, fall needs water, water – water lilies

let everything return – stands back up and rests

strike my shoulder snake – I give you my shoulder
strike my hand snake – I give you my hand
strike my liver sister snake –
carry off my lungs and esophagus
my feet and my tongue
jump over my shoulder wild cat
jump over my mouth wild cat
jump over my hands wild cat –
let everything return – let Zorro return
let everything return – let him sit behind the table
let everything return – lick salt from his hand
let everything return – take illnesses away snake

let everything return – heal exhaustion spider
let everything return – cat take away weakness
let everything return – griffon throw up good health

HAREMAS MIEGA

visos jos keistai panašios, dažniausiai rudaplaukės
kiek kitokios nei miestuose, kiek kitokios nei negyvi žiedlapiai
jas reikia pridengti nuo šalčio norint išsaugoti vaistines jų savybes
vitaminus ir mineralines medžiagas

reikia labai atidžiai sekti mėnulio fazes ir zodiaką
tyrinėti skersvėjus ir drėgmę, ieškoti slaptų priešų, apginti
nuo neprašytų svečių, nuo raudančių motinų, nuo kasdienybės puvėsių
laiku genėti jų norus ir savimeilę, išmokyti keletą fokus marokus

netikėti jų ašarom ir lyrika, įpratinti būti kantriom
supažindinti su morale ir kitais panašiais dalykais
pvz., askeze ar religija, įtikinti, kad svarbiausia yra laukimas
net ir tada, kai vienintelis aukso lietus prašniokščia pro šalį

THE HAREM SLEEPS

all of them are strangely similar, typically redheads
somewhat different than those in the cities, somewhat different than dead blossoms
they have to be covered from cold to protect their medicinal properties
vitamins and mineral matter

it is essential to observe the moon's phases and the zodiac
investigate crosswinds and dampness, search for secret enemies, protect them
from uninvited guests, from lamenting mothers, from the rot of daily routine
in time prune their desires and pride, teach them various forms of hocus pocus

do not trust their tears and lyrics, train them to be patient
familiarize them with morality and other similar things
e.g., asceticism or religion, convince them that waiting is most important
even then when the only rain of gold murmurs past

BLUNKANTI FRESKA

blunkanti rusvo smėlio spalvos freska
renesansinės bažnyčios sienoje
Kristaus rankos laužiančios duoną jau juosta
veidas perskeltas –
kasmet vis gylėja plyšys

virš galvų
ties kupolu
plono stiklo vitražas – laikas
sudaužė kelis stiklelius – jie dabar pakeisti
paprastais
pro paprastus – švyti paprasta žiema
pro raudonus – raudona:
raudonos klevo šakos vis tiesias paglostyti
skardinę bažnyčios galvą

aš klūpiu
užvertęs galvą žiūriu į garus, kylančius
man iš burnos –
nesimeldžiu:
man šešiolika metų –
per daug, kad vis dar tikėčiau
per mažai, kad jau
tikėčiau

mano motinos sopranas
atsimušęs bažnyčios skliaute
pasiblaško
kol aukščiausia nata prišąla

prie raudonos žiemos

Kristus žiūri į mane
iš senovinės freskos
ir mato kiaurai mano mintis net
erotinius mano sapnus, užpildančius erdvę tarp bažnyčios ir mokyklos
aš klūpiu šaltoje ir apytuštėje navoje
beveik ties dangaus skliautu
gieda motinos gerklėje įsitaisęs
paukštis

iš anapus
šių sienų
ataidi motociklų riaumojimas –
kentaurai mano draugai

ieško mirties:

matau save nebegyva po sunkiu, dar vaitojančiu
žvėrimi – dvokiantis jo kraujas
liejas ant mano veido
ant sniego
ant raudonos žiemos
benzinas

prisimerkęs Kristus iš apsilupusios freskos
norėtų man kažką pasakyti

aš klūpiu užvertęs galvą
ir nesimeldžiu

THE FADING FRESCO

a fading reddish sand colored fresco
on the wall of the renaissance church
Christ's hands breaking bread are already blackening
his face is cracked –
each year the fissure deepens

above our heads
near the cupola
a stained-glass window of thin glass – time
broke several panes – they are now replaced
by plain glass
through the plain glass shines a plain winter
through the red – a red one:
the maple's red branches still stretch to caress
the church's tin head

I kneel
head tilted back look at the vapor
rising from my mouth –
I do not pray:
I am sixteen years old –
too much to still believe
too little to believe
again

my mother's soprano

reverberating against the church's arch
casts about
until the highest note freezes

to the red winter

Christ looks at me
from the ancient fresco
and sees through my thoughts even
my erotic dreams, filling the space between church and school

I kneel in the cold and half-empty nave
almost near the vault of heaven
a bird settled in my mother's throat
sings

from the other side
of these walls
echoes the roar of motorcycles –
my friends the centaurs
search for death:

I see myself dead beneath a heavy, still moaning
beast – its stinking blood
pours onto my face
onto the snow
onto the red winter
gasoline

squinting Christ from the peeling fresco
wants to tell me something

I kneel with my head tilted back
I do not pray

BETTER YOU / THAN ME /BROTHER DEATH*

I

brolis sēdi ant senos taburetēs
ir lanksto iš varinēs vielos
tik jam suprantamus ženklus

vielinės spiralės, ovalai, kvadratas
vielinės širdys
sukabinamos ant įkaltų į sieną vinių

man gražus varinis vielos blizgesys
šviečiantys gluodenų kūnai
pelkės uogos – skinu ir dedu į burną

jis tirpsta
varinė gyvatė
hipnotizuoja mano šešėlį

brolis susikaupęs lanksto vielinius ženklus

II

jis sėdi susisupęs į languotą pledą
ir žiūri į kampą
(ten susikerta siena ir lubos)

pamažu atšoka tinkas
krinta ant grindų
spalvos blunka

apleisti, mirę voratinkliai
virš pelėsių –
vis labiau persismelkia drėgmė

brolis rūko
ir jo rankos virpčioja
dabar jis žiūri pro langą

aš matau kaip jo kaktoje atsiveria raukšlės –
priešintis beprasmiška
viskas vyksta kas vyksta

aš klausau brolio kalbos
staiga prisimenu jog esu vyresnis

geltona dėmė sienoje primena žemėlapi

* Eilėraščio pavadinimui panaudotos trys paskutinės Billo Shieldso eilėraščio „Jim Holland” eilutės (aut. pastaba).

BETTER YOU/THAN ME/BROTHER DEATH*

I

my brother sits on an old stool
and bends symbols he alone understands
out of copper wire

wire spirals, ovals, squares
wire hearts
hung on nails hammered into the wall

I find the luster of the copper wire beautiful
shining slow-worm bodies
bog berries – I pick them and put them in my mouth

they dissolve
a copper snake
hypnotizes my shadow

my brother concentrating bends wire symbols

II

he sits wrapped in a plaid rug
and stares into the corner
(where the wall and ceiling intersect)

slowly the plaster comes off
falls onto the floor
the colors fade

neglected, dead spider webs
above the rot –
dampness penetrates ever deeper

my brother smokes
and his hands tremble
now he looks through the window

I see how wrinkles open on his forehead –
it is hopeless to resist
everything happens that happens

I listen to my brother's speech
suddenly remember that I am older

the yellow stain on the wall looks like a map

*the title of the poem consists of the last three lines of Bill Shield's poem "Jim Holland"(author's comment).

Translated by JONAS ZDANYIS

Eva STRÖM
(Sweden)

Eva Ström was born in 1947. She studied medicine and became a doctor and specialist in Infectious Diseases, and worked as a physician for 15 years before she became a full time writer in 1988. Her first published book was a volume of poetry in 1977 called *The Burning Zeppelin*. She has so far published 7 volumes of poetry, 4 volumes of prose, and has also written drama and reviews of art and literature. In 2002, she published *The Rib Cities*, a volume of poetry, for which she was awarded the Nordic Council Literature Prize.

Solo per il cembalo

Snövit:

jag vaknade till en blick, till dessa ögon,
som flöt i mig, som fick mig att flyta,
de hade samma färg som skatägg, lika gröna, lika sköra,
det var kärlekens färg jag såg och lika skör,
och omslutande flöt min kärlek ifrån mig

jag förstod vem jag var jag såg det för första gången
jag såg hur mjuk jag var och hur död jag varit,
jag liknade bara det som är vackert,
musik och vatten eller de små barnens kroppar
jag ville inte tänka på dvärgarna längre, jag förstod inte
att jag kunnat uthärda så länge bland dem
levat så länge utan denna gröna blick,

denna sköra skatäggsblick
som också var så svag som fyllde mig med sådan ömhet,
och fick mina ljumskar att bli så mjuka,
jag visste bara vad jag var från och med nu,
havets andedräkt, havet utan minne.

hur kan en andhämtning få mig att lyssna så?
hur kan jag se ett liv så ända från början?
hur kan jag önska allt detta och ändå ingenting önska?
det är som att på en gång vara törst och dryck

och hittills har jag levat i en skugga,
nu lever jag endast i en verklighet, röda
vallmoblad är mina ögonlock,
nu ser jag vad mina celler kan leda mig in i.

korallerna blommar, orkidéerna sjunger
jag är den vidöppnaste orkidén, den mest sjungande
den mörkaste lila
och omkring mig är havet stilla, stilla

Eva STRÖM
(Svedija)

Eva Ström gimė 1947 metais. Ji studijavo mediciną ir 15 metų dirbo infekcinių ligų gydytoja. Nuo 1988 metų ji visiškai atsidėjo kūrybai. Pirmasis jos eilėraščių rinkinys *Degantis cepelinas* pasirodė 1977 metais. Nuo to laiko ji išleido 7 poezijos ir 4 prozos knygas. Ji tai pat yra parašiusi dramą ir literatūros bei meno kritikos darbų. 2002 metais išleistas jos eilėraščių rinkinys *Griaučių miestai* pelnė Šiaurės šalių tarybos literatūros premiją.

Solo per il cembalo *

Snieguolė:

pabudau, kai žvilgsnis, tos akys
tekėjo į mane ir tekėt mane vertė,
jos buvo šarkos kiaušinių spalvos, tokios pat žalios ir trapios,
tai, ką mačiau, buvo meilės spalva ir tokia pat trapi,
ir mano meilė plačiai iš manęs tekėjo

supratau kas esu išvydau tai pirmą kartą
mačiau, kokia minkšta ir kokia negyva buvau,
panaši tik į tai, kas gražu,

* Solo klavesinui (it.)

į muziką ir vandenį ar į mažų vaikų kūnus
nebenorėjau galvoti apie nykštukus, nesupratau
kad jų draugijoje galėjau ilgai ištverti
gyvenau taip ilgai be to žalio žvilgsnio,
be trapių šarkakiaušio žvilgsnio,
irgi gležno, mane švelnumo pripildžiusio,
ir mano paslėpsnius taip suminkštino,
jog nežinojau, kas esu nuo šiol,
jūros kvėptelėjimas, jūra be atminties.

kaip oro gurkšnis gali priversti mane taip suklusti?
kaip galiu matyti gyvenimą tokį nuo pat pradžios?
kaip galiu viso šito trokšti ir vis tiek nenorėti nieko?
tai tas pat kaip vienu metu būti troškuliui ir gėrimui

o iki šiol gyvenau šešėlyje,
dabar gyvenu vien tikrovėj, raudoni
aguonų žiedlapiai – mano akių vokai,
dabar matau, kur mano ląstelės gali mane nuvesti,
koralai žydi, orchidėjos gieda
aš plačiausiai išsiskleidusi orchidėja, garsiausiai giedanti
tamsiausiai alyvinė
ir jūra, supanti mane, rami, rami.

Iš *Snövitsvit (Snieguolės svita)*, 1979

Det mörka alfabetet

O läs det, läs det
mitt mörka alfabet
innan det försvinner
jag är en skrift
som utplånas

läs mig medan jag ännu är ord!
läs mig medan jag ännu är kod!

För plötslig för ögonblicklig kärlek
tillverkades en gång mina öronsibbar
Kom an, älska mig
nukleotid för nukleotid

Döden läser mig så,
kärleken läser mig så
nukleotid för nukleotid

Tro mig jag kan det!
Jag kan tillverka världen!
Jag kan återuppstå ur gyttnan!

sönderläst,
avstyckad,
död,
jag kan leva så.

Tamsusis alfabetas

O skaityk, skaityk
mano tamsųjį alfabetą
kol jis neišnyko
aš raštas
kurį sunaikina

skaityk mane kol dar tebesu žodis!
skaityk mane kol dar tebesu kodas!

Netikėtai akimirksnio meilei
kartą buvo sukurti mano ausų speneliai
Eik šen, mylėk mane
nukleotidą po nukleotido

Taip skaito mane mirtis,
meilė mane taip skaito
nukleotidą po nukleotido

Tikėk manimi, aš galiu!
Aš galiu gaminti pasaulį!
Aš galiu prisikelti iš purvo!

suskaityta,
sukapota,
mirusi,
aš galiu taip gyventi.

Iš Det mörka alfabetet (Tamsusis alfabetas), 1982

Bergspasset

Detta bergspass på vägen till Akra, denna väg som förlorade sig... Alltid och gärna brukade man tala om det så lugnande man hade förstånd till, så sällan man måste. Språket skulle översättas där, sa man, det plågsammaste ett språk har att utstå och utan ett visst våld var det inte möjligt. Det svåraste av allt för språket: att släppa sin betydelse, denna betydelse som orden så gärna hänger fast vid. Vilken som helst! Det var inte frågan om annat än att orden måste pressa sig förbi, ett efter ett, fullständigt ensamma genom det smala passet. På vilket sätt skulle språket gå under, i vilka former skulle det uppstå? Skulle dessa rester åter kunna gripa efter varandra, fatta varandras händer, åter bilda något som kunde likna en betydelse?

Kalnų perėja

Ta perėja pakeliui į Akrą, tas kelias pametęs save... Visada mielai kalbėdavo apie ją, taip raminančiai, kiek turėjo nuovokos, kurios prireikia retai. Kalba ten turėjo būt verčiama, – sakė, – tai skausmingiausia, ką kalbai tenka iškęsti, ir be tam tikros prievartos neapsieita. Kalbai visų sunkiausia: išlaisvinti savo prasmę, prasmę, prie kurios noriai prikimba žodžiai. Bet kurią! Nebuvo kitos išeities, žodžiams tekdavo paeiliui po vieną sprautis per siaurą perėją. Kaip kalba galėtų išnykti, kokiais pavidalais ji prisikeltų? Ar tie likučiai vėl galėtų sukibtį, sugriebti kits kitą už rankų, sudaryti ką nors, kas panašų į prasmę?

På en bädd av is

Helgonens clitoris, en vit droppe stearin,
stelnad, aldrig flytande av lust
hår, naglar och ben, korgar med inälvor
den stelnade rörelsen, klädseln av kyla och ljus.

Mödrarnas höst. Novembers löfte.
Nunnorna som späker sig
under rosenkransen av rakit.
Underhållningen i sanatoriet, det kyssta korset,
det tummade radbandet och fisken,
levande, våt och född
på en bädd av is.

Ledo patale

Šventosios klitoris, baltas lašas stearino,
sustingęs, iš geismo niekad nenutekantis
plaukai, nagai ir kaulai, krepšiai su viduriais
sustingęs judesys, šviesos ir šalčio drabužis.

Motinų ruduo. Lapkričio pažadas.
Vienuolės marinas
rachitu po rožių vainikais.
Pramogos sanatorijoje, nubučiuotas kryžius,
nučiupinėtas rožančius, žuvis,
gyva, šlapia, užgimusi
ledo pataluose.

Iš *Akra*, 1983

Pietà

Pojken som var ett skulderblad, ett gyllene.
Ljuset från honom, pubertetshormonerna
som förvandlat hans kropp, verkat i honom
oberoende av hans lyte, och modern som återsände
detta ljus där han låg bakom sänggrinden, svag
och dreglande. Var det kärlek? Var det barmhärtighet?
Hon kallade på honom med hans namn. Namnet
han inte hörde.

Pieta

Berniukas, buvęs mentim, auksine.
Šviesa, iš jo sklindanti, brendimo hormonai
pakeitę jo kūną, veikę jame
nepaisant luošumo, ir motina, gražinanti atgal
šviesą į ten, kur jis gulėjo už lovos virbų, silpnas
ir besiseilėjantis. Ar buvo tai meilė ar gailestingumas?
Ji pašaukė jį vardu. Vardu,
kurio jis negirdėjo.

Iš *Brandenburg*, 1993

Pflanze, Tier und Mench

Blomsterkransen faller sönder
döden plockar upp blommorna
lindar en annan krans, en vackrare kanske
eller en fulare
men en annan

annorlunda

sätter blommorna i en annan ordning
blåklockan här, gulmåran där
en nässla kanske
annorlunda

amöborna i sina slemkättar
känner inte till döden
delar sig bara
lever så – oändligt – enahanda –
encelligt

men döden är en uppfinning
som möjliggör gibbonapan och zebran
abborrfisken och svalan
som möjliggör dig
och griskultingens väg till moderspenen
så stark är grisungens drift till spenen
att navelsträngen slits av

utan döden krälade du ännu
som amöban i sin slemkätte
en skälvning
i ett encelligt gelé
varken planta, djur eller människa
varken tanke
eller människa

Pflanze, Tier und Mensch^{*}

Gėlių vainikas sunyksta
mirtis surankioja žiedus
jais apveja kitą vainiką, galbūt gražesnį
arba bjauresnį
bet kitą
kitokį

dėlioja žiedus kita tvarka
čia katilėlį, o ten lipiką
gal dilgėlę
kitaip

amebos savo gleivėtose pynėse

^{*} Augalas, žvėris ir žmogus (vok.)

nežino mirties
dalijsi tik
gyvena taip – amžinai – vienodai –
vienlęstiškai

bet mirtis – tai toks išradimas
kurs daro įmanomą zebra, giboną
ešerį ir lakštingalą
kurs daro įmanomą ir tave
ir paršelio kelią lig motinos spenio
taip galingai paršelis prie spenio veržiasi
kad net nutrūksta virkštelė

jei nebūtų mirties, tu dar tebešliaužiotum
ameba gleivėtoje pynėje
krutėdamas
vienalęščiuose savo drebučiuose
nei augalas, nei gyvūnas, nei žmogus
nei mintis
ar žmogus

Iš *Revbensstäderna (Griaučių miestai)*, 2002

Vertė LIANA RUOKYTĖ

Bernez Tangi (France, Brittany)

Bernez Tangi, poet, painter, and singer, was born in Karantege, Brittany, in 1949. After completing his studies, he travelled in Europe, America, Asia and Africa. He established the Breton rock group *Storlok* in 1976. He published his first collection of poetry *Fulennou an tantad (The Sparkling Cinder)*, in 1987. He made the TV film *An heliko a ya kuit da beder eur (The Copter Leaves at Four)* in 1988. His retrospective exhibition of painting took place in 1999. His second poetry book, *Rod an avelioù (Wind Rose)*, and CD of songs, *Eured an diaoul (Devil's Wedding)*, appeared in 2001. This year, he staged a play of his own poetry together with guitarist Soïg Sibéril and actress Nolwenn Corbel.

BA'R MESKACH

M eus an've'et mat ar paotr
pa 'n'eus lakaet an tan en aod
bet eo bet ' ti ar chaloni
bet eo bet chef ur bagad bigi

'M eus an've'et mat ar plac'h
da eil devezh an dispac'h
'oa-hi ga' pevar micherour
'vont da gaout tud o klask sikour

D'ar poent-se e lâran deoc'h
ne oa na gwinizh na kerc'h
holl ar re-se oa chaseourien
den 'bet 'vit reiñ an aluzen

An hini 'n eus an've'et an amzer-se
' vo dall 'vit peurest e vuhez
met, gouest eo, sur da viken
da derriñ ar seizh chadenn

Krog e oa emgann ar razhed
ar re voan, ar re galet
kalz e oant 'vit pign' ga' r menez
ur bern evit koll o ene
Bremañ an oabl 'vit kantvedoù
a vo leun ga' gwad ha daeloù
ar morioù goloet ga' erc'h
preñved doñv betek an nec'h

'Dalv ke' 'boan deoc'h klask ar fin
deus hor bloavezhioù rivin
boued o spered zo breinadur
' chomit ket da c'hortoz Arzhur

'M eus an've'et mat ar paotr
bet eo bet soudard ha martolod
bet eo bet diwaller-moc'h
lazhet 'n'eus 'vit ar peoc'h

'M eus an've'et mat ar plac'h
he deus renet un toull-bac'h
gwerzhed ' deus ur wech he c'horf
en ur winstub lous en Altdorff

An daou-se zo 'barzh ar vered
war o bez armeoù a red
n'eo ket brav dibab en noz
ar pezh zo gwir, ar pezh zo faos.

Bernez Tangi

(Prancūzija, Bretanė)

Bernez Tangi, poetas, dailininkas, dainininkas, gimė 1949 metais Karantege (Bretanė). Baigęs mokslus keliavo po pasaulį – Europą, Ameriką, Aziją, Afriką. 1976 metais įkūrė bretonų roko grupę *Storlok*. 1987 metais išleido pirmąjį eilėraščių rinkinį *Fulennou an tantad* (*Kibirkščiuojanti žarija*). 1988 metais sukūrė televizijos filmą *An heliko a ya kuit da beder eur* (*Sraigtasparnis išskrenda ketvirtą*). Retrospekcinė jo tapybos paroda surengta 1999-aisiais. 2001 metais išėina poezijos knyga *Rod an aveliou* (*Vėjų rožė*) ir dainų albumas *Eured an diaoul* (*Velnio vestuvės*). 2003 m. su gitaristu Soigu Sibėričiu ir aktore Nolwenna Corbel jis pastatė savo poezijos spektaklį.

Sumaišty

Va mano gerai pažinotas vyras
Krašte pjautynes užviręs
Į kanauninko namus įsigavęs
Eskadrai laivų vadovavo

Geraį pažinojau merginą
Revoliucijos antrą dieną
Su keturiais darbininkais
Lėkė padėt nelaimingiams

Tais laikais, tikėkit mano žodžiu
Nei kviečių nebuvo, nei avių
Visi jie tenai medžiotojai
Išmaldos nieks neduodavo

Pažinęs šituos laikus
Likusioms dienoms aklas bus
Užtat įmanys jau amžiams
Sutraukyt septynerius pančius

Tai buvo pradžia žūtbutinių
Sulysusių žiurkių kautynių
Lemiamai kalno atakai
Daugybės sielų netekti

Dabartės dangus per amžius
Bus pilnas kraujo ir ašarų
Jūros sniego užglietos
Parazitų, jiems aukštos vietos

Nesitikėkit, kad baigtųs

Mūsų griuvėsių laikas
Jo dvasios pašaras puvenos
Nesikliaukit karaliu Artūru

Va mano gerai pažinotas vyras
Buvo karys ir jūreivis prityręs
Net kiauliaganys paskui bandą
Jis žudė taikos vardan

Ir gerai pažinojau merginą
Ji kalėjimą visą šokdino
Vienądien savo kūną pardavė
Smuklėj už vyną *Altdorff*

Kapinėse jie dabartės
Ant jų kapų trypia armijos
Nėr lengva nakty įmatyti
Kas teisybė, kas neteisybė

MAB AR GOV (Skilfoù evit un dazont)

Distroet oas er vro
'vel un nebeud re 'veldout
a oa bet harluet

Malgorn
Da anv

Kentañ tra 'poa graet
a oa bet skrivañ
war palad da di dirapar

“ avel gornôg ”

*HEKLEV Malgorn
e korn da lagad*

Mab ar gov

An eil tra

oa bet livañ
ouzh e dalbenn
da boltred gant un azen
a lavare :
“ Bloavezh mat ”

*HEKLEV da skouarn
barnet gant un
aneval seven*

Klask a raes gwrizioù gant da
c’herioù drailhet ha bruzhunet
hag
e teues davedon
o kestal diganin tommder unan bennak
chomet ha savet e barlenn ar meuriad

— Aluzon ar garantez —

*HEKLEV an amzer dremenet
skleurenn veureet ar meuriad
genou mut leun a vili munut*

(Gouzout a ouies memestra e oa
bet kavet ken alies ma zad-kozh
e foñs ar fozioù o tont en-dro – meyv –
diouzh ar c’hovel – Ti da dad)

*Deuet out da vezañ
ul lazher*

*HEKLEV un taol-fuzuilh tennet
dre un toull en doenn
fri leuniet gant c’hwezh put ar poultr*

Da dreid
n’o deus ket kroget
en douar

Disec’het da benn
hep sev

KROGET AR CHIDOURENN DA VIRVIÑ

“A-BENN BREMAÑ AR STEREDENN
VEUR A VAGO AC’HANON ”

*HEKLEV ur c'hroc'hen noazh
bouetaet gant bannoù an heol
Heklev bizied hep seiz na satin
na mezher
Heklev blevennoù flouret
gant krizder an avel-viz*

'N ur ziskouez din un dresadenn
ganit : Nixon ha Kissinger o c'hoari
gant o lost war gein al loar
lavaret e peus din
e oas o vont

DA EVAN
LAEZH AR MAOUEZED
SPOUM AN HOULENN
HA CHUG AR BEZHIN

*HEKLEV ur spered hep sugell
ul lagad dall en deñvalijenn
ur genou sall
ur c'hroc'hen gell diarc'hen
ur fri divoull
ur skouarn fall
PEMP SKIANT FOLL*

hekleb ur rouantelezh hep mestr

lazhet 'peus un den
a yae sioul gant e gazeg war an hent

STRAK UN TAOL-FUZUILH

Hag out bet kaset d'an ospital
Ugent vloaz
out chomet du-se
Gwelet a raen ac'hanout alies
o sevel podoù-pri
o rikamaniñ podoù-pri
o frikañ podoù-fri

Lenn a raes da neuze Nostradamus
Hag ec'h embannes aketus diouganou evit ar vro

HEKLEV un amzer dremenet

e dornerez an amzer

Lakaet out bet er-maez

N'out ket chomet pell

Evel ur glesker

Lammet 'peus 'maez da brenestr

en trede estaj

Hag out bet flastret izeloc'h

war ar pavez

evel un touseg

HEKLEV EBET KEN

Kalvio sūnus

(grifai ateičiai)

Tu buvai sugrižęs Šalin
kaip kažin kiek iš jūsų
kurie pažinote tremtį

Tavo vardas buvo
Malgornas

Pirma, ką padarei
ant savo namo frontono
runomis išvedžiojai

„rytų vėjas”

Malgorno AIDAS

akies kamputyje

KALVIO SŪNUS

Antras tavo darbas
buvo nutapyt
ant frontono
savo portretą ir dar vieną asilo
pasakiusio
„Laimingų metų”

tavo ausies AIDAS

*švelnaus gyvulio
įsivaizduotas*

Ieškojai šaknų pro
savo žodžius neaiškius ir skaidytus
ir
ėjai priešais mane
ieškodamas šilumos kieno nors
kas būtų buvęs augintas genties sterblėje

– meilės išmalda –

*Praėjusio laiko AIDAS
genties garbinama šviesa
nebyli burna lygmala akmenėlių*

(Vis dėlto gerai žinojai dažnai
juos aptikdavus mano senelį
griovio dugne – girtą – grįžtantį
jau iš kalvės – tavo tėvo namų)

*Tapai
žudiku*

*AIDAS šūvio
pro skylę stoge
nosis užimta aštraus
parako kvapo*

Tavo pėdų
nepriėmė
žemė

Tavo galva be syvų
išdžiūvus

KATILAS UŽVIRĖ

„NUO ŠIOLEI SOTINS MANE
DIDYSIS DANGAUS ŠVIESULYS”

*AIDAS odos plikos
saulės spindulių išpenėtos
Aidas pirštų be šilko, satino
be audeklo
Aidas plaukų, plaikstomų*

žvarbaus šiaurryčių vėjo

Rodydamas vieną iš savo
piešinių: Niksonas ir Kisindžeris, besiglostantys
uodegėles mėnuliui ant nugaros
man pasisakei
susiruošęs

GERTI
MOTERŲ PIENĄ
BANGOS PUTĄ
IR DUMBLIŲ SULTIS

*AIDAS dvasios be pavadžio
akla akis tamsoje
sūri burna
nuogų kojų oda nurudus
nepermatoma nosis
netikus ausis
PENKI BEPROTIŠKI POJŪČIAI*

aidas karalystės be valdovo

paskiau užmušei žmogų
ramiai sau keliu žingsniavusį

ŠŪVIO TRENKSMAS

Buvai nugabentas ligoninėn
ten užsilikai
dvidešimt metų
Dažnai tave matydavau
žiedžiantį molio rykus
puošiantį molio rykus
trypiantį molio rykus

Dabartės skaitei Nostradamą
ir uoliai skelbei pranašystes šaliai

*praėjusių metų AIDAS
laiko kuliamojoj*

Išėjai

Tatai nebetvėrė
Kaip varlė
Iššokai pro langą

iš trečio aukšto
Ir išsitėškei kuo tyliau
ant grindinio
kaip rupūžė

DAUGIAU JOKIO AIDO

STERN AR MELEZOUR

Dirak ar stern emañ ar plac'h
O tenn' he c'horfenn
Dirak stern ar melezour milliget
Emañ ar plac'h o troñsañ he lostenn
E toufor an abardaez
Goude glebor ar mintinvezh
Emañ he c'horf o krenañ penn-da-benn
Ar bleiz a vo ruz e groc'hen
Al loar a savo er reter
Ar c'hizhier a zrebo beler
Ar goumoulenn a ziskargo
Gwad an amann
War toenn ar c'harr-samm
Boked Santez-Nonna
A vo limestra
Feur an avank a luc'ho perlezennet
Betek ar stank
Ar fank a zegemero grakerezh
Ar glesker e-tal ar c'hleger

Veidrodžio rėmai

Čia priešais rėmus mergaitė
Iš palaidinukės išsivaduoja
Prieš prakeikto veidrodžio rėmus
Mergaitė kaišos sijoną
Karštyje vakaro vėtros
Po rytmečio drėgnumės
Visas kūnas virpa ir kaista
Oda raudona eis pagaugais
Mėnulis rytuos bus parimęs
Katinai krims pipirinę
Debesio iškrova lydys
Sviesto kraują
Ant vežimo prikraulinto

Narcizai
Bus purpuriniai
Bebro kailis blizgės tūkstančiais perlų
Lig kūdros
Varlių kvarkesį purvas
Pas uolėtą chaosą palabins

Iš prancūzų kalbos vertė VLADAS BRAZIŪNAS

Sigurbjorg Thrastardottir
(Iceland)

Sigurbjorg Thrastardóttir (b. 1973) is a poet and a journalist in Reykjavík, Iceland. Her debut book *Blálogaland* (*Land of Blue Flames*) was published in 1999. It was followed by *Hnattflug*, 2000 (*Circumnavigation*), which was selected as the best poetry collection of the season in winter 2000 by staff-members of Icelandic book shops. Thrastardóttir's first novel, *Sólar saga* (*The Story of Sun*), in 2002 won the Tómas Guðmundsson Literary Prize, granted every other year by the Mayor of Reykjavík. Her latest book is a poetry collection, *Túlípanafallhlífir* (*Tulip Parachutes*), published in spring 2003. Translations of Thrastardóttir's poetry have appeared in literary journals, such as *Die Horen* in Germany, *Verso Dove* in Italy and *Northwords* in Scotland, and in the web-based magazine *Transcript*. Her publishing house is JPV Publishers in Reykjavík: www.jpv.is.

Atlantshaf I

Sjá þessa litlu eyju
þessa stóru einmana eyju
þar sem enginn hleypur
berfættur
um svarta sanda á haustin
sjá þessa þrjósku voga
og voguðu þorp
þar sem fólkið vakir
bátarnir farast
og kunnuglega masturshúna rekur á land.

Sigurbjorg Thrastardottir
(Islandija)

Sigurbjorg Thrastardóttir (g.1973) – tai poetė ir žurnalistė, gyvenanti Reikjavike. Jos pirmasis eilėraščių rinkinys *Žydrujų liepsnų šalis* pasirodė 1999 metais. Po to išėjo *Kelionė aplink pasaulį*, kurį Islandijos knygynų asociacija pripažino geriausiu 2000 metų

žiemos sezono eilėraščių rinkiniu. 2002 metais išleistas pirmasis romanas *Saulės saga* pelnė Tómo Guðmundssono literatūrinę premiją, kurią kas antri metai skiria Reikjaviko meras. Jos paskutinis poezijos rinkinys *Tulpių parašiutai* pasirodė šiemet. Thrastardóttir poezijos verimų skelbta literatūriniuose žurnaluose Vokietijoje, Italijoje, Škotijoje. Jos kūrybą leidžia JPV leidykla Reikjavike: www.jpv.is

Atlanto vandenynas I

Pažvelk į šią mažą salą
šią didelę vienišą salą
kurioj nieks nebėgioja
basas
per šaltus rudens smėlynus
pažvelk į šias užsispyrusias trobas
ir drąsius kaimus
kuriuos žmonės nemiega
dūžta laivai
ir pažįstamos burės stiebas
išplaukia į krantą.

Klapparstígur

Hún samþykkir ekki að stjörnurnar séu hnettir vill að þær séu litlar ljósaperur í snúrum sem einhver hefur hengt í nýmálað loftið og hana langar svo mikið að finna rofann svo hún geti laumast til þess að kveikja á nokkrum týrum þegar henni er mjög illt.

Klapparstígur*

Ji nesutinka, kad žvaigždės yra planetos, ji nori, kad jos būtų ant virvių sunertos lemputės, kurias kažkas pakabino ant šviežiai išdažytų lubų, ir ji taip nori rasti jungiklį, kad galėtų vogčia įsėlinti ir įžiebtį kelias švieses, kai bus labai bloga.

Atlantshaf II

Þið sagði hann þið með hafið í augunum og saltstorkið hár frelsi ykkar er ómælt og undarlegt engin landamæri engin ljón vegurinn beinn og breiður og alltaf skuluð þið leita út og sigla og sigla og aldrei lægir ólguna í blóðinu en þið sagði hann þið með sjávartárin í augunum alltaf skal ykkur langa heim aftur.

* Gatvė Reikjavike.

Atlanto vandenynas II

Jūs pasakė jis jūs su jūra akyse ir nuo druskos sulipusiai plaukais jūsų laisvė
nenusakoma ir keista jokių ribų jokių kliūčių tiesus ir platus kelias ir jūs visada ieškosit ir
plauksit ir plauksit ir niekada nenuraminsit kraujo šauksmo bet jūs sakė jis jūs su jūros
ašarom akyse visada norėsit grįžt namo.

Og tárin þín

Rúmið stendur
á miðju gólfí
lakið sópar kaldar flísar
ég veit að þú hugsar hingað
daga og nætur
þess vegna ligg ég grafkyrr
undir hvítu lofti
sem blómstrar bráðum
því þú ert að deyja frá mér
nætur og daga
ég lofaði að liggja
á eyjunni miðri
í dalnum dýpsta
elskubesti
og tárin þín
svífa í túlípanafallhlífum
á sængina mína
svo ég sofni.

Ir tavo ašaros

Vidury grindų
lova
paklodė šluoja šaltas skiedras
žinau, kad apie tai galvoji
dienom ir naktim
todėl guliu ramiai tarsi karste
po baltomis lubomis
kurios greitai pražys
nes tu miršti toli nuo manęs
dienom ir naktim
aš pažadėjau gulėti
vidury salos
giliausiam slėnyje

mylimasis
ir tavo ašaros
leidžiasi tulpių parašiutais
ant mano patalo
kad užmigčiau.

Gamla sviðið

Og hann heitir víst ennþá
heimurinn
því við höfum ekki fundið honum
betra nafn
hálfsofandi
og sinnisveikur
segir alltaf fleiri og fleiri orð
hikstar þess á milli

hvert hefur allt þetta fallega farið
spyr kona með hund
og einhverjir taka eftir því
að ekkert gengur samkvæmt
áætlun lengur

í upphafi verks
hangir kannski byssa á vegg
en af henni verður aldrei hleypt
kæri Tsjekov
það vill svo til
að persónurnar fá áður kusk í augað
eða áriðandi símtal.

Senoji teritorija

Žinoma, jis vis dar vadinasi
pasaulis
nes dar neradom
jam tinkamesnio vardo
pusiau miegantis
ir nesavas
vis daugiau ir daugiau žodžių ištaria
žagsėdamas

kur dingo visas šitas grožis

paklausia moteris su šuneliu
ir kažkas pastebi
kad jau niekas
nebevyksta pagal planą

kūrinio pradžioje
galbūt kabo ant sienos šautuvas
bet iš jo niekada nešaus
brangusis Čechovai
ir faktas tas
kad herojams į akis pateks dulkių
arba užklups svarbus pokalbis telefonu.

7:0

Miðað við aldur
og fyrri störf
gæti ég verið búin
að missa marga

en enginn hefur farið
ennþá

fyrir það ber að
þakka sérstaklega
því má aldrei gleyma

þótt segja meg
reyndar
að þeir séu skræfur
sem aldrei flýja.

7:0

Pagalvojus apie amžių
ir nuveiktus darbus
jau turėčiau būti
daugelio netekusi

bet dar niekas kol kas
neišėjo

už tai

esu ypač dėkinga
to niekad nevalia pamiršti

nors galima sakyti
kad iš tikrųjų
jie tik bailiai
kurie niekada nuo to nepabėgs.

Vertė JURGITA MARIJA ABRAITYTĖ

Inese Zandere
(Latvija)

Inese Zandere was born in 1958 in Duobele. She graduated from the University of Latvia, where she studied philosophy and sociology. She has worked as an editor in publishing houses, and on daily and childrens' newspapers. She has published six collections of poetry, three of them for children. She works currently as editor-in-chief of the magazine *Rīgas Laiks*.

* * *

lejum no kalna pa smeldzīgu
viļņas ielu
aizgrīļo kuprīte
zelta mēness tai ausī
zaigo kristāla kurpīte
pacel pelēku miglu pie lūpām
greizā ķieģeļu kausā
neredzot kā viņa klūp
dejā
no kalna
lejum
lejum no kalna pa smeldzīgu
viļņas ielu
vienlīdz greizas un daiļas
tādas būs mūsu dzīves
tādas būs mūsu balles un dzīres
un ielas
bez gala un pārvēršanās

Inesē Zanderē
(Latvija)

Inesē Zanderē gimē 1958 gada beigās Rīgā. Latvijas universitātē Istorijas un filosofijas fakultātē ieguva filosofijas un socioloģijas specialitāti. Darboja izdevniecības redaktore un dienraksta un laikraksta bērniem žurnāliste. Izdeva sešus eilīrakstus, no kuriem trīs – bērniem. Tagad strādā žurnāla *Rīgas Laiks* galvenajā redaktore.

* * *

zeme no kalna ilgesīga
vīlīgākā gājē
kupriņķē sīrdulīdzoja
jos ausijē aukso mēnulis
kurpēlē krištolīnē spīdī
prie lūpū kreivam plīdū samty
kelia mīglā
nematant kaip ji klumpa
šokijē
no kalna
zeme
zeme no kalna ilgesīga
vīlīgākā gājē
ir kitos tokios pat kreivās ir dailios
tokie ir mūsū bus gyvenimai
tokios bus mūsū puotos mūsū pagīrios
ir gātvēs
nesibaigiančios ir nebekintančios

vīlki

3
mēness griežas kā sudraba vīlciņš
šķīežot zvaigznes pa mežu galiem
sadriskātājā tumsā
pieplakuši stumbriem un zemei
deviņi pelēki vīlki
zvaigžņu izdedzinātās ādās

2
karsta dūmaka norās
cīrsmās kalst noplēstas mīzas
niezošu rūsganu muguru uzgriezīs
iesmīlktas
kūlains vīlks

1

es redzēju tikai pēdu
rudens pievilgušajā zemē
liels melns vilks
iznācis lauka malā
ilgi skatās
uz lielo un melno nakti

vilkai

3

lyg sidabro vilkelis sukas mēnulis
žvaigždes mišku viršūnēm tašķydamas
suplēšytoj tamsoj
prigluđē prie kamienų ir prie žemės
devyni pilki vilkai
žvaigždžių išdegintomis odomis

2

karštų ūkanų trakuose
kirtimuose džiūva nuplėštos žievės
atsukęs nežinčią ruzganą nugarą
įsiunkščia
dar nesišėręs vilkas

1

aš mačiau tiktai pēdā
rudens sudrēkusioje žemėje
didelis juodas vilkas
išējēs lauko pakraštin
ilgai žiūri
į didelę juodą naktį

pēc darba

mēness tilts beidzas daugavas mola galā
kur nogurusi rīgas austriņa nomazgā melnās kājas
pasēž un pagaida naktsmaiņas sirēnu piepeldam
rīta puskrēslā dziedam un pastāstām melus par pavestiem kuģiniekiem
nav ne vārda par salauztām sirdīm
atvadu vēstulē skaistajiem nākotnes ūdenslīdējiem

tikai gabaliņš ziepju
un
cigarete
pavisam bez lūpukrāsas

po darbo

mēnulio tiltas baigias dauguvos molo gale
ten kojas juodas sau mazgoja pavargusi rygos aušrinē
pasēdi ir palaukia nakties pamainos sireņu priplaukiant
ryto prieblandoj giedant ir meiliai meluojant apie suvedžiotus laivininkus
nē žodžio apie sudaužytas širdis
atsisveikinimo laiške gražiesiems ateities narams
tik gabalēlis muilo
ir
cigaretē
be lūpu dažų pēdsako

trijjūgs

izlokies vilkdams un loki aiz sevis dzīvi
pa vienu dzelzceļu brauksi — būs
pa otru
pa trešo
uz akmens krustcelēs rakstīts — priekšā būs stacija
tātad stacija būs
svarīgais nenotiek priekšā
bet paliek aizmugurē
kā garas un drebošas sliedes
kā iejūgtu čūsku ādas

izlokies vilkdams un loki aiz sevis dzīvi
sapnī redzi
trīs spožas acis —
trīs mazas lokomotīves pār laukiem
agri no rīta ziemā dodas uz skolu —
un pamodies raudi
jo nekad neuzzināsi
kura no tām bijī tu

un loki aiz sevis dzīvi
piesardzīgi
atloki lapas ar melnbaltām dievu bildēm
ieelpo krāsas smaku

noskaties akmens čūsku svinīgā nežēlībā
nedomā par tipogrāfijām
par iespiedmašīnu nākotni pēc tam
kad laokoons & dēli būs nožņaugti
un dārdošās lentes apstājušās

izlokies vilkdams
skumjš kā važona pātagas cirtiens
un saproti —
svarīgais nenotiek priekšā
bet sniegs ir aizmugurē

trikinkē

tempdamas išsirieti ir gyvenimas už tavęs rangos
važiuosi vienu geležinkelio – bus
antru
trečiu
kryžkelėse ant akmens parašyta – priekyje bus stotis
taigi stotis bus
prieky tai kas svarbu nenutinka
bet lieka už nugaros
kaip ilgi ir drebantys bėgiai
kaip įkinkytų gyvačių odos

tempdamas išsirieti ir gyvenimas už tavęs rangos
sapne matai
tris blizgančias akis –
tris mažus lokomotyvus laukais
ankstyvą žiemos rytą mokyklon –
ir prabudęs verki
nes niekuomet nesužinosi
kuriame iš jų buvai tu

ir gyvenimas už tavęs rangos
atsargiai
atlankstai lapus su juodai baltom dievų fotografijom
įkvepi dažų kvapą
apžiūri akmeninę gyvatę su džiaugsmingu negailestingumu
negalvoji apie tipografijas
apie spausdinimo mašinų ateitį po to
kai laokoonas & sūnūs bus pasmaugti
ir dardančios juostos sustojusios

tempdamas išsirieti

liūdnas kaip važnyčiotą botago kirtis
ir suprantanti –
tai kas svarbu nenutinka priekyje
bet už nugaros yra sniegas

melnās čūskas maiznīca

mēs strādājam katru nakti
velna milti sijājas ūdens klaidā
augšā un lejā kā abrā
guļ divi uzrūguši aspazijas mēneši
kuram vien pieskaries
ko vien pustumsā mini ko iedomā sapņos
viss var saplakt un atmosties neauglīgs
viss var pārbriest un apgāzties
izšķīst un pārvērsties

ja tu izrādīsies nevajadzīgi maigs

esi strādnieks
esi uzmanīgs
nesnaud
un kopā mēs izdarīsim
precīzo darbu
par kuru pilnā mēnesī maksā tukšā mēnesī kaunas
un visu mūžu klusē

melna čūska
balta maize
laimīga tauta
vājpātīga sieviete kas vēlas vēl vairāk strādāt
mīlēties paguris mīts
mirkli pirms naktsmaiņas beigām
vidū jūras uz akmeņa pakrīt
un aizmirstas miegā un tautā

melnās čūskas strādniece apzinas padarīto

juodosios gyvatės kepykla

mes dirbome kiekvieną naktį
vandens platybėse sijojo velnio miltai
kaip duonkubilyje aukštyn žemyn

guli aspazijos du mėnesiai įrūgę
kurių tiktai prisiliesti
kuriuos mini tiktai sutemus kuriuos įsivaizduoji sapnuose
subliūkšti gali visa ir nubust nebevaisinga
ir pernakt visa gali apsiversti
išskysti ir pakisti

jei pasirodysi nereikalingai minkštas

būk darbininkas
atidus būk
nesnausk
ir padarysime kartu mes
tikslų darbą
už kurį moka per mėnulį pilną ir gėdijas mėnulio tuščio
tylėdami visą gyvenimą

juoda gyvatė
balta duona
laiminga tauta
silpnaprotė moteris kuri nori dar daugiau dirbti
mylėtis yra nuvargęs mitas
akimirką prieš naktinės pamainos keitimąsi
vidur jūros ant akmens pargriūva
ir užsimiršta miege ir tautoj

juodosios gyvatės darbininkė supranta kas padaryta

ar līkumu

ar līkumu caur lietuvu bet kurp
to nepateica vilņas kurpnieks līkais
kas ceļos nometās pie pelnrušķītes
un lūgšanu kā kurpi uzlaikoja
un nu pie durvīm baiļu zvaniņš zvana
un nu pie durvīm baiļu zvaniņš zvana
kurp veda dzīve mana

vingiu

vingiu per lietuvā tačiau kur link
to nepasakē vilniaus kreivakojis batsiuvys
kuris ant kelių krito prieš pelenę

ir maldą lyg kurpaitę pamatavo
ir štai prie durų skambina baimės varpelis
ir štai prie durų skambina baimės varpelis
kur link gyvenimas manasis veda

Vertė ERIKA DRUNGYTĖ

Nuo rugpjūčio iki rugpjūčio Lietuvoje išleistų ir mūsų pastebėtų poezijos knygų bibliografija/ The Bibliography of Poetry Books Published in Lithuania from August to August and Noticed by Us

Originalioji poezija/ The Original Poetry:

- Poetinis Druskininkų ruduo 2002.* [Almanachas. Sudarytojas K. Platelis.] Vilnius, *Vaga*, 2002.
Rasa Čergelienė. *Kūno išganymas.* Vilnius, *Vaga*, 2002.
Utenos jaunųjų literatų klubo „Cinkas“ narių kūryba. *Linija laukimo.* Utena, J. Raškevičiūtės PĮ „Kintava“, 2002.
Daina Pranckietytė. *Moteris ant kranto.* Vilnius, *Joružis*, 2001.
Irena Bitinaitė. *Kritimas aukštyn.* Šiauliai, *Saulės delta*, 2002.
Nijolė Augustinavičiūtė. *Solo naktižodžių fleitai.* Vilnius, P. Kalibato PĮ „Petro ofsetas“, 2002.
Algimantas Lyva. *Šukė.* Vilnius, *Pasviręs pasaulis*, 2002.
Bernardas Brazdžionis. *Kalambūrai ir limerikai.* Marijampolė, *Ramona*, 2002.
Nijolė Kliukaitė. *Jos.* Klaipėda, *Libra Memelensis*, 2002.
Marcelijus Martinaitis. *Pareisiu su paukščiais.* Vilnius, *Tyto alba*, 2002.]
Vytautas Stulpinas. *Noktiurno grėsmė.* Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2002.
Rimantas Kmita. *Upės matavimas.* Kaunas, žurnalo *Nemunas* leidybinė grupė, 2002.
Justinas Marcinkevičius. *Dienos drobulė.* Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2002.
Žiemos žodžiai. [Almanachas. Sudarytojai Benediktas Januševičius ir Juozas Žitkauskas.] Vilnius, Vilniaus mokytojų namai, 2002.
Daiva Molytė-Lukauskienė. *Natiurmortas su gudobelės šaka.* Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2002.
Robertas Kundrotas. *Nugerti žodžiai.* Vilnius, *Pasviręs pasaulis*, 2003.
Romas Daugirdas. *Punktyras.* Vilnius, *Regnum fondas*, 2002.
Edvardas Čiuldė. *Džeržgia žirklių gyvatvare.* Kaunas, *Technologija*, 2002.
Gintaras Patackas. *Dviveidis Janas.* Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2002.
Laurynas Katkus. *Nardymo pamokos.* Vilnius, *Strofa*, 2003.
Vidmantas Elmiškis. *Nuotraukos vietoj.* Kaunas, *Naujasis lankas*, 2002.
Onė Baliukonė. *Akmuva.* Vilnius, *Vaga*, 2003.
Bronė Liniauskienė. *Ant vakaro kranto.* Vilnius, *Homo liber*, 2003.
Juozas Erlickas. *Aš moku augti.* Vilnius, *Tyto alba*, 2003.
Marytė Kontrimaitė. *Palei pat gyvenimą.* Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003.
Vidmantė Jasukaitytė. *Tikrasis nebūties veidas.* Vilnius, *Eikoma*, 2002.
Jolanta Sereikaitė. *Atspindžių aikštė.* Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003.
Dalia Bozytė. *Inkilas.* Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003.
Antanas A. Jonynas. *Lapkričio atkrytis.* Vilnius, *Tyto alba*, 2003.
Stasė Lygutaitė-Bucevičienė. *Iš buvusio dangaus.* Vilnius, UAB „Gelspa“, 2003.
Poezijos pavasaris. [Almanachas. Sudarytojas Dainius Gintalas.] Vilnius, *Vaga*, 2003.
Jonas Juškaitis. *Eglė vasaros naktį.* Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003.
Jonas Kalinauskas. *Ir nėra svarbu.* Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003.
Vytautas Stulpinas. *Tykios utopijos.* Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003.
Alvydas Šlepikas. *Tylos artėjantis.* Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003.

Kęstutis Navakas. *Žaidimas gražiais paviršiais*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003.

Ineza Janonytė. *Vandens dëlionė*. Kaunas, *Naujasis lankas*, 2003.

Darius Pocevičius. *Vieną kartą gyveno vienas žmogus*. Vilnius, *Vaga*, 2003.

Vladas Braziūnas. *Karilionas tūkstančiui ir vienai aušrai* [poema]. Vilnius, *Kronta*, 2003.

Ona Mikalauskienė-Kubiliūtė. *Suartėjimai*. Šiauliai, *Saulės delta*, 2003.

Raimondas Jonutis. *Aušra kambary be langų*. [Sudarytojas Vladas Braziūnas.] Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003.

Aldona Ruseckaitė. *Laikinai amžinai*. Kaunas, viešoji įstaiga „Linos pasaulis“, 2002.

Neringa Abrutytė. *Neringos M.* Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003.

Upokšnis. [Moksleivių kūrybos almanachas. Sudarytojas Algimantas Zurbas.] Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003.

Vertimai/ Translations:

Hesiodas. *Teogonija*. [Poema. Vertė Audronė Kudulytė-Kairienė.] Vilnius, *Aidai*, 2002.

Sergejus Jeseninas. *Eilėraščiai*. [Vertė Julius Jasaitis, Jonas Mačiukevičius, Justinas Marcinkevičius, Julija Nova, Borisas Puzinas, Jonas Strielkūnas, Vladas Šimkus.] Vilnius, *Žuvėdra*, 2002.

Antanas A. Jonynas. *Mohnasche = Aguonų pelenai*. [Vertė Cornelius Hell.] Vilnius, *Vaga*, 2002.

Tavyje būsiu amžinas vasaros džiaugsmas. [Prancūzų meilės lyrika. Sudarytojas ir redaktorius Julius Jasaitis. Vertė Neringa Abrutytė, Vladas Baltuškevičius, Vytautas P. Bložė.] Marijampolė, *Ramona*, 2002.

Judita Vaičiūnaitė, Danutė Paulauskaitė, Onė Baliukonė, Nijolė Miliauskaitė, Tautvyda Marcinkevičiūtė. *Five Lithuanian women poets*. [Sudarė ir vertė Jonas Zdanys.] Vilnius, *Vaga*, 2002.

Czesław Miłosz. *Pameistrys = Czeladnik*. [Poema. Vertė Almis Grybauskas.] Vilnius, UAB „Baltų lankų leidyba“, 2002.

Laurynas Katkus, Tomas S. Butkus, Marius Burokas, Jurgita Butkytė, Agnė Žagrakalytė, Giedrė Kazlauskaitė. *Six young Lithuanian poets*. [Sudarė ir vertė Kerry Shawn Keys.] Vilnius, *Vaga*, 2002.

Vierzehn Litauische Poeten = Keturiolika lietuvių poetų [Antologija. Vertė Klaus Berthel.] Vilnius, *Vaga*, 2002.

Sigitas Geda. *Žiemos biopsija = Biopsy of winter*. [Vertė Kerry Shawn Keys, Judita Glauberson, Edgaras Platelis.] Vilnius, *Vaga*, 2002.

Юрий Кобрин. *Я вас перевожу... [Lietuvių poetų eilėraščiai]*. Vilnius, *Alka*, 2002.

Antanas A. Jonynas. *Laiko inkluzai = Inclusions in time*. [Vertė Jonas Zdanys, Antanas Danielius, Craig Czury.] Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2002.

Eglė Juodvalkė. *Veidrodis ir tuštuma = The mirror and the void*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2002.

Sigitas Geda. *Gedichte*. [Vertė Antanas Gailius.] Vilnius, UAB „Baltų lankų leidyba“, 2002.

Omaras Chajamas. *Rubajatai*. [Vertė Sigita Geda.] Vilnius, *Presvika*, 2002.

Czesław Miłosz. *Tai*. [Vertė Vyturys Jarutis.] Vilnius, *Strofa*, 2002.

Giesmių giesmė. [Vertė Sigita Geda.] Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2002.

Johann Wolfgang Goethe. *Faustas*. [II dalis. Vertė Antanas A. Jonynas.] Vilnius, Lietuvoor rašytojų sąjungos leidykla, 2003.

Carmina Burana. [Vagantų poezija. Sudarė ir vertė Sigita Narbutas.] Vilnius, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2003.

Лев Карсавин. *Так Ты меня зовёшь = Tai Tu mane kvieti*. [Vertė Alfonsas Bukontas.] Vilnius, *Daigai*, 2002.

Alicja Rybalko. *Eilėraščiai = Wiersze*. [Vertė Vladas Braziūnas.] Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003.

Lidija Šimkutė. *Vėjo žvilgesys = Wind sheen*. Vilnius, UAB „Petro ofsetas“, 2003.

Kęstutis Rastenis. *Vienas naktį Suomijoje = Alone in the night in Finland*. Vilnius, *Ciklonas*, 2003.

Michael Krüger. *Prieš pat perkūniją*. [Vertė Antanas Gailius.] Vilnius, *Aidai*, 2003.

Reiner Kunze. *Moneta visomis kalbomis*. [Vertė Vytautas Karalius.] Vilnius, UAB „Marandas“, 2003.

Vladas Braziūnas. *Būtas nebaigtinis = Imparfait*. [Vertė Genovaitė Dručkutė.] Vilnius, UAB „Petro ofsetas“, 2003.

Sudarė Ričardas Šileika

2002-ŲJŲ POETINIO DRUSKININKŲ RUDENS AIDAI

Sean O'Brien
(Great Britain)

OCTOBER IN DRUSKININKAI

In this October country
The merest bush that no one looks at
Glitters like Byzantium its gold,
An “airy thinness”, fire-flakes
To melt like wafers on the tongue,

And knowing you can't beat them now
The Grand Armee of silver birches
Whispers “I am Spartacus”
In infinite recession.

The book of our days
Is written here in flying yellow leaves,
In the dark mirror of water
Under the planks of the jetty,
In these silent nameless rivers
Running to the world's end,

And in the bottom of a glass
That somebody has filled again
With silver fire
When my back was turned –

When for a moment I can understand
The voice of stone becoming water,
Of boughs that lay themselves to earth,
The voice that says that dying here
Might not be terrible. Just then
Before I sleep I know
The path to reach the secret door
Into the hills. May I return to enter it.

6 th October 2002, Vilnius
28th June 2003, Newcastle

ECHOES OF DRUSKININKAI POETIC FALL 2002

Sean O'Brien

(Didžioji Britanija)

SPALIS DRUSKININKUOSE

Toj spalio šalyje
Vos ne kiekvienas įprastas krūmokšnis
Tarsi Bizantija žėruoja auksu,
Ir plėnių „lengvumu grakščiu“, kurios
Lyg ostija ištirpsta ant liežuvio,

Žinodama, kad jų dabar nenugalėsi,
Didžioji armija beržų sidabro,
„Esu Spartakas“ šlama
Visą laiką atsitraukdama.

Mūsų dienų knyga,
Rašyta čia ant krintančių geltonų lapų,
Tamsiajam veidrody vandens
Po prieplaukos lentų pašiūre,
Bevardžių upių srovėje,
Kur plūsta į pasaulio kraštą,

Arba taurės dugne,
Kurią kažkas pripildė
Ugnies sidabro,
Vos tik nusigrįžus –

Kuomet akimirką galiu suprasti
Balsą skystėjančio akmens, šakų
Priglundančių prie žemės, balsą,
Man sakantį, jog mirti čia
Nebūtų taip baisu. Ir štai tada
Beveik jau migdamas žinau,
Kaip rasti taką link slaptųjų durų
Į kalvas. Grįšiu, kad pro jas įžengčiau.

2002 spalio 6, Vilnius

2003 birželio 28, Newcastle

Vertė KORNELIJUS PLATELIS

Kronika

XIII tarptautinis literatūros festivalis *Poetinis Druskininkų ruduo* vyko spalio 3-7 d. Druskininkuose ir Vilniuje. Dalyvavo 123 poetai, vertėjai, kritikai, literatūrologai ir leidėjai. Atvyko John F. Deane (Airija), Andrej Chadanovič (Baltarusija), Dostena Anguelova-Lavergne (Bulgarija), Sean O'Brien (Didžioji Britanija), Andres Ehin (Estija), Panos Stathoyannis (Graikija), Adalstein Ásberg Sigurdsson (Islandija), Craig Czury, J.C.Todd (JAV), Pēters Bruveris, Pēteris Draguns, Inga Gaile, Liana Langa, Roberts Mūks (Latvija), Leszek Engelking (Lenkija), Gerardo Beltrán (Meksika), Knut Ødegård, Thorvald Steen (Norvegija), Erik Menkveld (Olandija), Dmitry Bak (Rusija), Thomas Tidholm (Švedija), S.Surang (Tailandas) ir per 60 poetų iš Lietuvos. Pradėjome su stichijomis susijusių keturių festivalių ciklą pirmąjį paskirdami pačiam aktyviausiam elementui – ugniai. Konferencijos tema buvo: „Poezija ir stichijos: ugnis“. PDR svečias – ugnies skulptūrų menas. Šiometinė konferencija nuo kitų skyrėsi tuo, kad joje dalyvavo daugiau literatūrologų. Jai vadovavo Kęstutis Nastopka ir Marijus Šidlauskas. Tos pačios dienos vakarą prie Druskonio ežero surengta poezijos ir ugnies šventė. Eiles sausumoje ir iš dviejų plauštų skaitė 33 lietuvių ir užsienio poetai, ugnies skulptūras demonstravo žinomi menininkai: Ramūnas Alminas, Eglė Ridikaitė, Valdas Simutis, Danielius Kesminas, Svajūnas Udrys, Rimvydas Pupelis.

Šeštadienį, spalio 5 d., kaip visada, vyko *Renga* sesija, per metus išleistų poezijos knygų pristatymas. Čia pirmoji vieta buvo pripažinta Lietuvos rašytojų sąjungos leidyklai. O štai vienas renginys buvo naujas – kameriniai lietuvių poetų skaitymai. Savo kūrybą skaitė trys grupės – dvi, susibūrusios (ar suburtos) tik šiems skaitymams, o trečioji, kadaise išleidusi net bendrą kūrybos antologiją ir jau, atrodo, sunykusi, štai vėl susirinko, nors ir ne visos sudėties – „Svetimi“. Jai Druskininkuose atstovavo Donatas Valančiauskas, Dainius Dirgėla, Alvydas Šlepikas ir Valdas Gedgaudas. Skaitymuose taip pat dalyvavo Kauno poezių grupė „Kaunetės“, vadovaujama žaismingojo Kęstučio Navako, ir grupė iš Vakarų bei Šiaurės, taip ir pavadinta – „Nord West“, kuriai vadovavo poetė iš Palangos Elena Karnauskaitė.

Baigiamasis iškilingas poezijos vakaras vyko tradiciškai. Jotvingių premija atiteko JAV gyvenančiam lietuvių poetui Jonui Zdaniui už eilėraščių rinkinį *Dūmų stulpai* (Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2002) ir lietuvių poezijos vertimus į anglų kalbą, premija už poetinę debiutą – Gyčiui Norvilui už eilėraščių rinkinį *Akmen-skeltės* (Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2002). Anoniminių konkursų nugalėtojų kūrinius skelbiame toliau. *Renga* taip pat buvo kolektyviai perskaityta.

Naktinius skaitymus, kuriuos vedė Liudvikas Jakimavičius ir Alvydas Šlepikas, pradėjo „Bezdzionėlė Agota“ (aktorė Olita Dautartaitė ir Vlado Braziūno tekstas), o tęsė įvairūs poetai, poetės bei muzikantai, buvo dainuojama, džiazuojama ir šokama. Pirmoji vieta nerimtajame konkurse padalinta Liudvikui Jakimavičiui už jo *Pareiškimą policijos nuovadai* ir Agnei Žagrakalytei už eilėraščių-objektą.

Daugiau renginių šiais metais vyko Vilniuje. Festivalį pradėjome jaunųjų poetų skaitymais Rašytojų klube ketvirtadienį, spalio 3 d. Vertinimo komisija jaunimui paskirstė prizus, kurie buvo įteikti per baigiamuosius naktinius skaitymus. Trečiąją vietą gavo Laurynas Rimševičius už tradicijų tąsą, antrąją – Marius Burokas už naujos tradicijos įtvirtinimą ir pirmąją – Inga Gailė (Latvija) tiesiog už gerus eilėraščius (vertė Erika Drungytė). Sekmadienio vakarą Vilniaus Rotušėje skaitė Sean O'Brien (Didžioji Britanija), John F. Deane (Airija), Andres Ehin (Estija), Adalstein Ásberg Sigurdsson (Islandija), Panos Stathoyannis (Graikija), Thorvald Steen (Norvegija), Thomas Tidholm (Švedija), J.C.Todd (JAV). Jazz&Rock kavinėje buvo atlikta Vladimiro Tarasovo „Sonatina poetų balsams (Gerardo Beltran, Sigitas Geda, Kerry Shawn Keys, Artrūras Valionis), obojui (Juozas Rimas), kontrabosui (Eugenijus Kanevičius) ir mušamiesiems (Vladimiras Tarasovas)“, skaitė Andrei Chadanovič (Baltarusija), Craig Czury (JAV), Leszek Engelking (Lenkija). Neformalus skaitymai Užupio kavinėje, vadovaujami Liudviko Jakimavičiaus, taip pat sėkmingai įvyko.

Be programoje numatytų renginių įvyko du susitikimai su moksleiviais: spalio 4 d. Atgimimo mokykloje lankėsi poetai Arnas Ališauskas, Donaldas Kajokas, Darius Šimonis, Donatas Valančiauskas ir prozininkas Marius Ivaškevičius, o poetas Iš JAV Craig Czury vedė poezijos pamoką grupei jos moksleivių. Spalio 7 d. norvegų poetai Thorvald Steen ir Knut Ødegård lankėsi Vilniaus Universiteto Skandinavistikos katedroje.

KORNELIJUS PLATELIS

Chronicle

The XIIIth international literary festival Druskininkai Poetic Fall took place October 3-7 in Druskininkai and Vilnius. 123 poets, translators, critics, literary scholars, and publishers participated. Those in attendance included John F. Deane (Ireland), Andrej Khadanovich (Belarus), Dostena Anguelova-Lavergne (Bulgaria), Sean O'Brien (Great Britain), Andres Ehin (Estonia), Panos Stathoyannis (Greece), Adalstein Ásberg Sigurdsson (Iceland), Craig Czury, J.C. Todd (USA), Pēters Bruveris, Pēteris Draguns, Inga Gaile, Liana Langa, Roberts Mūks (Latvia), Leszek Engelking (Poland), Gerardo Beltrán (Mexico), Knut Odegard (Norway), Thorvald Steen (Norway), Erik Menkveld (The Netherlands), Dmitry Bak (Russia), Thomas Tidholm (Sweden), S. Surang (Thailand), and more than 60 poets from Lithuania. We began this first of the planned cycle of four festivals devoted to the elements with the most active element – fire. The theme of the conference was “Poetry and the Elements: Fire.” The guest at DPF this year was the art of fire sculpture. This year's festival differed from earlier ones in that more literary scholars participated. The *conference* was chaired by Kęstutis Nastopka and Marijus Šidlauskas. In the evening of that same day, by Druskonis Lake, a celebration of poetry and fire was held. 33 poets from Lithuania and from abroad read their works both on land and on two rafts, and well-known artists – Ramūnas Alminas, Eglė Ridikaitė, Valdas Simutis, Danielius Kesminas, Savajūnas Ūdryš, and Rimvydas Pupelis – displayed their fire sculptures.

On Saturday, October 5, as usual, the *Renga* session took place and the year's published collections of poetry were presented. Lithuanian Writers' Union Publishers

was acknowledged as publishing the greatest number of poetry books. But one event was new this year – chamber readings by Lithuanian poets. Three groups read their works: two of them gathered together (or were united) only for those readings, and the third, which had earlier published a collective anthology and which had, it appears, disbanded, came together once again, though not all of its original members participated – the collective known as *The Strange*. In Druskininkai the group was represented by Donatas Valančiauskas, Dainius Dirgėla, Alvydas Šlepikas, and Valdas Gedgaudas. Also participating in the readings was a group of female poets from Kaunas, calling themselves “Kaunetės,” who were led by the playful Kęstutis Navakas, and a group from the West and North, calling themselves that – “Nord West” – which was led by the poet from Palanga Elena Karnauskaitė.

The final formal evening of poetry followed tradition. The Jotvingių Prize was awarded to Lithuanian poet Jonas Zdanys, who lives in the United States, for his collection of poetry *Dūmų stulpai* (*Pillars of Smoke*, Lithuanian Writers’ Union Publishers, 2002) and for his translations into English of Lithuanian poetry. The prize for the best poetic debut was awarded to Gytis Norvilas, for his collection *Akmen-skeltės* (*Stone-Cleavings*, Lithuanian Writers’ Union Publishers, 2002). Winners of the anonymous poetry competitions are listed below. The *Renga* was also read collectively.

The night readings, which were led by Liudvikas Jakimavičius and Alvydas Šlepikas, were begun by Little Monkey Agota (actress Olita Dautartaitė, with text by Vladas Braziūnas), and were continued by various poets and musicians; there was singing, jazz, and dancing. First place in the humorous competition was given to Liudvikas Jakimavičius, for his “Statement to the District Police,” and to Angė Žagrakalytė for her poem-object.

More events this year took place in Vilnius. The Festival began with readings by younger poets in the Writers’ Union on Thursday, October 3. Jury awarded prizes to the young writers, which were distributed during the concluding night readings. Third place was won by Laurynas Rimševičius for his continuation of the tradition; second place went to Marius Burokas for his affirmation of the new tradition; and first place to Inga Gaile (from Latvia) for the general excellence of her poetry (translated by Erika Drungytė). Sunday evening in the Vilnius City Hall poems were read by John F. Deane (Ireland), Sean O’Brien (Great Britain), Andres Ehin (Estonia), Panos Stathoyannis (Greece), Adalstein Ásberg Sigurdsson (Iceland), J.C. Todd (USA), Thorvald Steen (Norway), and Thomas Tidholm (Sweden). At the Jazz& Rock café, Vladimir Tarasov’s “Sonatina for Poet’s Voices (Gerardo Beltrán, Sigitas Geda, Kerry Shawn Keys, Artūras Valionis), oboe (Juozas Rimas), contrabass (Eugenijus Kanevičius), and percussion (Vladimir Tarasov)” was performed. Andrei Khadanovich (Belarus), Craig Czury (USA), and Leszek Engelking (Poland) read from their works. Informal readings in the *Užupis Café*, led by Liudvikas Jakimavičius, also concluded successfully.

In addition to the events planned in the program, there were two meetings with students: on October 4, poets Arnas Ališauskas, Donaldas Kajokas, Darius Šimonis, Donatas Valančiauskas and prose writer Marius Ivaškevičius visited the Atgimimo School, while poet Craig Czury from the United States conducted a poetry class for a group of the school’s students. On October 7, Norwegian poets Thorvald Steen and Knut Odegard visited the Scandinavian Department at the University of Vilnius.

Kornelijus Platelis
Translated by Jonas Zdanys

Jotvingių premijos laureatas

Jonas Zdanys
(Lietuva)

Jonas Zdanys gimė 1950 metais New Britaine, Connecticute, baigė Yale'o universitetą ir įgijo filosofijos daktaro laipsnį Niujorko valstijos universitete. Yra išleidęs 28 knygas, iš jų 25 poezijos rinkinius, anglų ir lietuvių kalbomis, ir vertimus iš lietuvių kalbos. Yra gavęs įvairių apdovanojimų už poeziją ir vertimus į anglų kalbą. Dirba Connecticuto valstijos švietimo viceministru ir gyvena North Havene, Connecticute, su žmona ir dviem dukterim. Jotvingių premija jam paskirta už eilėraščių rinkinį *Dūmų stulpai* (Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2002) ir lietuvių poezijos vertimus į anglų kalbą.

DĖDĖS LAIKRODIS

1.

atvažiavo po karo su tėvais broliais sese
palikę pačia jauniausią Virbalio kapuos
vilkdami iš stovyklos per uostą į perdirbtą karo laivą
pustuštę medinę dėžę sukaltą iš barako lentelių
surištą sena pasisavinta vokiška virve
kur sukos aplinkui tik nematyti ir nepažįstami žmonės

2.

buvo žinojo kad buvo žmonės sakė visur čia auksu nuklotos gatvės

3.

kurios nuvedė jį tartum garuojantis plienas
į liejyklą kur rado vienintelį siūlytą darbą
ir dirbo ir dirbo

4.

nešiojo lietpaltį
su medžiaginiu diržu
sekmadieniais
ateitis it amžina raukšlė
jam ant pečių

5.

viskas buvo jo kaltė
mama jam sakydavo
vėl ir vėl
viskas būna kas būna

6.

kaip jam ir turi būt ji sakydavo
viskas ko jis būtų vertas
jauniausias dulkių šeimos narys

7.

arba nė kiek arba nė kiek

8.

vakarais
sėdėdavo prie lango
žiūrėdamas kaip kaimyno šuo
laižydavo mėnulį netikėto
lietaus klane

9.

sėdėjo tyliai prie lango
standus it virvė ištempta šaltam ore
ir sapnuodavo kad sugrįš kada nors
išblaškys pastovią tamsą
gaubiančią viską kas dingo

10.

bet darbas liejykloj nupirko jam

daiktų kurių jis niekad neturėjo neįsivaizdavo
seną dėvėtą mašiną auksintą laikrodį
gerai pasiūta kostiumą lakuotus odos batus

11.

ir gal prabus
kokią dieną
ir turės visko
savo šeimynėlę

12.

moterį kuriai galėtų tykiais vakarais
sėdėdamas prie lango tyliai dainuoti
– *ar tik aš vienas girdžiu visa tai?*

13.

veždavo savo mamą apsipirkti
senoj lietuvių krautuvėj miesto centre
grįždamas namo atveždavo man šokolado
ir aš pasirodydavau palikęs
savo slėptuvę tarp puodų keistas vienišas vaikas
kiti sakydavo penkiametis dėdės sūnus

14.

palikęs tą savo grabaliojimąsi dulkėse
palikęs tamsą
paties susikurtą ir iš kurios jis mane iššaukdavo
kaskart atvažiuodamas
į vietovę kur viskas buvo tikra
ir šviesu kur viskas tekėjo

15.

šešėliai tie neišnyksta

16.

mirė vėlai šeštadienio naktį balandžio gale
kai mašina kurioj važiavo paslydo
netikėto lietaus klane
pirmasis mūsų šeimoj šioj naujoj šaly išsilaisvinęs
palikęs visas vaišingumo ir malonės akimirkas

17.

tėvas man sakė girdėjęs
jų mamos raudą stovėdamas gatvėje
prie jos durų
rankos sunertos it paskutinį kartą
kai atvažiavo pas ją su liūdna žinia

18.

visą dieną šiandien kažką atsimenu

19.

nestovėjau prie kapo
lietui barbenant į karsto dangtį
bet pradėjau nešioti jo laikrodį

20.

du kart dabar už jį vyresnis
sūnėnas tapęs dėde
kaip mes išpasakosim
virsmus to savo gyvenimo
kilti ir kristi ir kilti vėl

21.

nebegalim sugrįžti į tai kas buvo
vaikščioti vėl tarp skraistėm uždengtų baldų
perstatinėti atmintis
nieko spalvos
tartum senas nuotraukas
kurių nieks nebenori matyti

22.

tyku kambary
tyku už durų
laikrodis tiks greitai
kiaurą naktį
garsas ateities
vieta kur mes sapnuojam
visą naktį ir kitą dieną

23.

dar lieka kažkas nesakyta
žodžiai kuriuos jis supras
vėlai popiet
šviesos vos tviska

24.

leidžiu vėjui kalbėti
sako mums
ką žinosim
kai laikas ateis

Jotvingiai Prize Winner

Jonas ZDANYS
(Lithuania)

Jonas Zdanys (b. 1950 in New Britain, Connecticut) graduated from Yale University and earned a Ph.D. in English literature from the State University of New York. He is the author of 28 books, 25 of them collections of poetry and of translations of Lithuanian literature. He has received various prizes and awards for his poetry in English and in Lithuanian and for his translations of Lithuanian poetry. He serves as Chief Academic Officer in the Connecticut Department of Higher Education and lives in North Haven, Connecticut, with his wife and two daughters. The Jotvingiai Prize was awarded to him for his collection of poetry *Dūmų stulpai* (*Pillars of Smoke*, Lithuanian Writers' Union Publishers, 2002) and for his translations into English of Lithuanian poetry.

MY UNCLE'S WATCH

1.

he arrived after the war with his parents brothers sister
leaving behind the youngest in the Virbalis cemetery
dragging from camp to harbor to converted military ship
a half-empty wooden box nailed together from barracks boards
tied with an old stolen German rope
and everywhere they turned all around unseen unfamiliar people

2.

there was he knew there was people said there was gold in the streets here

3.

they led like melting steel
to the foundry where he found the only job offered
and worked and worked

4.

he wore a raincoat tied
with a cloth belt at the waist
on Sundays
the future an eternal crease
across his shoulders

5.

it was all his own fault
his mother told him
again and again
everything stays as it is

6.

as it should be for him she said
all that he deserved
part of the family of dust

7.

or not at all or not at all

8.

some evenings
he would sit by the window
watching the neighbor's dog
licking the moon in a puddle
left by an unexpected rain

9.

sit silently by the window
tense as a rope stretched in the cold air
and dream he'd go back someday
dispel the constant darkness
of all that had disappeared

10.

but work in the foundry bought him
things he'd never had or imagined having
a used car a gold-plated watch
a well-made suit polished leather shoes

11.

and perhaps someday
he'd wake up
and have enough
a family of his own

12.

a woman he could sing to in the evenings
sitting quietly by the window
– doesn't anyone hear it but me?

13.

he would bring his mother shopping
to the old Lithuanian store in the center of town
and on the way home bring me a bar of chocolate
and I came out from hiding among the pots a strange lonely child
some said five years old my uncle's son

14.

out from behind all this groping in the dust
out of the darkness I know
I made and from which he called me
whenever he came
to a place where everything was real
and bright where everything rises

15.

these shadows don't fade

16.

he died late one Saturday night in April
when the car he was riding in skidded
in unexpected puddles of rain
the first in our family in this new land free now
withdrawing quietly from those moments of welcome and grace

17.

my father told me he heard
their mother wailing from the street
standing outside her door
hands clasped for the last time
when they came to tell her the sad news

18.

all this day I recall something

19.

I was not at his grave
rain tapping on his coffin
but have begun to wear his watch

20.

more than twice his age now
nephew become uncle
how will this passage
of our lives be told now
rising and falling and rising again

21.

we can't get back to what was
walk again among the veiled furniture
reorganize memories
the color of nothing
like old photographs
no one wants to see any more

22.

it's quiet in the room
quiet outside
the watch ticks quickly
through the night
the sound of things to come
the place we dream in
all night long and half the next day

23.

there's something I still want to say
something in words he'll understand
late in the afternoon
the lights just coming on

24.

I let the wind speak
it tells us
what we will know
when the time comes

Premija už poetinį debiutą

Gytis NORVILAS
(Lietuva)

Gytis Norvilas gimė 1976 metais Jonavoje, baigė Vilniaus universiteto Istorijos fakultetą, pirmuosius eilėraščius paskelbė 1997 metais. Premija už poetinį debiutą jam paskirta už eilėraščių rinkinį *Akmen-skeltės* (Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2002).

MONO NO AVARE*

I

bandau dantimis
įspausti raides į popierių
kad nė vienas – *mono no avare*
(*avare* paprastai reiškia liūdesį)
skiemuo nepabėgtų –
toks mano dantiraštis

II

ant Danės kranto
laikiau apkabinęs
sibiro žemės deivę –
jos visos su paltais
lieknos
o manoji storulė

III

rašyt eilėraščių

* Motoori Norinagos terminas

tas pats kas pavasarį
kapoti malkas –
atsisėdi vėliau ant krūvos
ir rakštis šiknon

IV

esu negrabiai tašytas
iš lauko akmens
nosis – seno žydo
kreiva – tėvas vaikystėj
išmetė iš lopšio
nuo to laiko
MAN – ŽEMĖ – GALVON

Prize for Poetic Debut

Gytis NORVILAS
(Lithuania)

Gytis Norvilas was born in Jonava, 1976. He graduated from Vilnius University the Department of History. His first poems were published in 1997. He was awarded the Prize for Poetic Debut for his collection of poems *Akmen-skeltės* (*Stone-Cleavings*, Lithuanian Writers' Union Publishers, 2002).

Mono No Avare^{*}

I

I try to press letters into the paper
with my teeth
so that not a single – *mono no avare*
(*avare* typically means sorrow)
syllable does not escape –
such is my teeth's cuneiform

II

on the bank of the Danè
I held a goddess of the Siberian lands

^{*} The term by Motoori Norinaga (author's comment).

in my arms –
they all wore overcoats
were thin
but mine was fat

III

to write a poem
is the same as chopping wood
in the spring –
you sit down later on the pile
and get a splinter in the ass

IV

I am unskillfully hewn
from a rock of the field
my nose – an old jew's
crooked – my father when I was young
threw me from the cradle
and from that time
EARTH – TO – MY HEAD

Translated by JONAS ZDANYIS

Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. I vieta

DONATAS PETROŠIUS
(Lietuva)

DIDYSIS ŽIEMOS IŠPARDAVIMAS

1. Gruodžio nurašymas

Tu nori būti ten, be abejo, tu ten nebūsi
Nurodys kryptį rūkstantis degtuko pirštas
Buvai pagirtas, tad žinai, už ką save išplūsi

Žinai ir ko netekęs, tad laimingas. Gruodis pinga
Jei tau ko trūksta, tai prekiauk savais – visų neišsiginsi

Nuplėšk nuo veido pleistrą – blunka bruožų bintas

Priekš liežuvio kainą – kai reikės, mokėt, neatsiminsi
Tarp sūdytos šaligatvio ledų skerdienos – sočios Kūčios
Lig pažastų pusny Kalėdas savo susirinksi

Tau per brangu. Kišenės liks dievotai tuščios
Šviežioj kupiūroj parašyta: sniegas krenta biržoj
Dar parašyta: kils pūga ir pardavėjos gūžčios

Ir urmu suvynios metus, įtikins kaklą, kad neveržia diržas
Įtikins kojas, kad nespaudžia nykščių šaltis
Ausis apšildys radijas, kuris tarp batų girgžda

Sandėlyje yra vinių, ir jos vėluoja kaltis
Prekystalis tamsus – ką nors gali pavogti
Bet būsi nufilmuotas. Duos į galvą. Ir tingėsi keltis

Vagies dienorašty nėra tiesos, jis dar tik mokosi meluoti
Dienos ilgumas – 0 valandų. Orų mergaitė keikias
Ją stebi kameros ir bando sulaikyti. Ji ruošias atsiduoti

Tau siuntinys atėjo, bet stotis neveikia
Ir gruodis užblokuotas. Nieks neprisiskambins
Iš sausio ir vasario – jiems tavęs nereikia

Tuščioj taroj paslėpsi kvitą, ir prarys jį vandens
Ši sąskaita įrodo, kad tave atstoja klaidos
Teisingi norai, bet nuo jų tik skauda skrandis

Yra vaistai, jie nekainuoja. Tave koduoja klaidos
Atrodo, perpirktas esi, bet vis dar šąla ausys

Nuspausk *reset* – ilgus žodžius nutraukia telefono laidas
Bet nurašytas gruodis. Nėr vasario, baigsis tuoj ir sausis

Competition of one anonymous poem. I place

Donatas Petrošius
(Lithuania)

THE GREAT WINTER SALE

1. Writing Off December

You want to be there, so without a doubt you won't be
The smoking finger of a match will point the way
You were praised and know why you'll reproach yourself

You know what you've lost, so you're lucky. December falls in price
If you need something, peddle your own – you won't protect them all
Rip the dressing from your face – the bandage of your features fades

Hold the price of the tongue – when you have to pay you won't remember
Among the salted carcasses of sidewalk ice – a satisfying Christmas Eve dinner
Up to your armpits in a snowdrift you'll gather up your Christmas

It's too expensive for you. Your pockets will remain devoutly empty
On the fresh face value is written: snow falls in the exchange
Is also written: the storm will rise and the shrugging salesgirls

Will wrap up the years wholesale, will make the neck think the belt isn't too tight
Will make the feet believe that the *big* toe isn't pinched by cold
The radio that creaks between the shoes will warm the ears

There are nails in the warehouse, and they are late to hammer through
The counter is dark – you could steal something
But you will be filmed. Will hit you in the head. And won't want to get up

There is no truth in a thief's diary, he is only beginning to learn to lie
The day is so long – and the hours. The weather girl curses
She is watched by cameras and they try to stop her. She prepares to give up

A package came for you, but the station doesn't work
And December is blockaded. No one will call
From January or February – they don't need you

You'll hide the receipt in an empty glass, and will swallow it
This bill indicates that errors take your place
Correct desires, but all you get from them is a stomach ache

There is medicine, that costs nothing. You are encoded by error
It seems you are second-hand, but your ears still freeze

Press *reset* – the telephone line cuts off your long words
But December is written off. There is no February, January too will end soon

Translated by JONAS ZDANYIS

Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. II vieta

EGLĖ JUODVALKĖ
(Lietuva)

* * *

pripildyti meilės
kūnai tai šventi indai
it sklidini alyvuogių bei aliejaus ąsočiai
Knose
mirusiųjų mieste
gyvi meilės kūnai
plaukia ant realybės bangų
jos nepalieti
saugantys savo brangų krovinį
nuo sūrių ėdrios jūros
pirštų
pašventinti mylinčiųjų
plūdriųjų kūnų pažyminių
gyvenimo jūros seklumas
besistengiančių nenuskęsti
kol krantą jiedu pasieks

Vertė RIMVYDAS STRIELKŪNAS

Competition of one anonymous poem. II place

EGLĖ JUODVALKĖ
(Lithuania)

* * *

poured full of love
bodies are sacred vessels
pithoi jars of olives and oil
at Knossos
the City of the Dead
living bodies of love
float on waves of reality
untouched by it
protecting their precious cargo
from the salty fingers of
a corrosive sea
consecrated by lovers
buoyant bodies mark
shoals in the sea of life

try not to founder
before they reach shore

Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. III vieta

VIKTORAS RUDŽIANSKAS
(Lietuva)

KODAI

I

1.

Azartiškai
Valgoma vakarienė:

2.

plėšrios valgytojų burnos:

3.

blizga nučiulpti
fazano ir vynuogių
kauleliai:

4.

vis ryškiau oazėje šnara
sotūs sapnai
tik:

5.

adatos skylutėje
stringa kupranugaris.

II

1.

Lėtai
švinta –

2.

atsargiai –

3.

iš vynmaišio
kapsi.

Competition of one anonymous poem. III place

Viktoras Rudžianskas
(Lithuania)

CODES

I.

1.

Dinner is eaten
Fervently:

2.

the eaters' mouths are rapacious:

3.

pheasant and grape
bones
shine sucked clean:

4.

satiated dreams in the oasis
murmur ever more clearly
but:

5.

the camel sticks
in the needle's eye.

II

1.

Day breaks
slowly –

2.

carefully –

3.

drips its way out of
a wineskin.

Translated by JONAS ZDANYIS

Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. IV vieta

J.C.TODD
(JAV)

VELYKŲ AVINĖLIS

V.K. Velykos, 2001

Tik patys riebiausi avinėliai, kvapniose pievose besiganančių avelių žindyti,
paskutinę gavėnios savaitę,
ore tvyrant svogūnų, spausto aliejaus, šviežiai skintų prieskonių ir pintos
duonos kvapams, tik patys riebiausi gabenami tarsi kūdikiai į skerdyklą,
ašmenys – šviesos blyksnis ties gerkle,
suteptas saulėtekiu, o, dievo avinėli, tau mes aukojame.

Švelnumu avinėliai maitinti, mėsa saldi tartum pieva
jų motinų rupšnota, nudirti, išmėsinti, rozmarinu, kmynais, česnakais įdaryti
avinėliai ant iešmo pamauti, įtrinti aliejum, vyrų megztom liemenėm,
ties anglių duobe pritūpusių (kur šeima susirenka rytais
pasišildyti rankų) lėtai virš žarijų sukami.

Oras tirštas nuo prieskonių, spirgančio kepsnio, riebalų.
Manas ar Mikis groja klarnetu, klavišai nudėvėti dar jo krikštėvio pirštų.
Avinėliai kepa pavasario šventei, o, dievo avinėli, iš Rytų ateinantis.
Seniai žengia žingsnį kitą, dar nešoka, tik prijuostes moterų,
iš virtuvės su *kokkina auga* ir *bakklava* išskubančių, kilsteli.

Po vynmedžiu, kur vynuogės dar tik žali kieti ateities mazgeliai,
šventė tęsiasi, kol naktį žvaigždės nusagsto kol prisikelia mirusieji,
o, dievo avinėli, ateiki, pakviesti prie stalo vardais –
Domenikos, Kostės, Elainės, Depinos – apaugę prisiminimų mėsa,
bendravaržiais, vaikais, perduodamais iš sterblės į sterblę.
Apsivėlę debesų vilna, aptraukti kavos ir *bousouki* garu, mėnulis
nušviečia blausius veidus, prisimenami iš balso skambesio,
iš rankos, lengvai puikų *filo* ar kelioninę lazda išdrožusios.

Tokia tat šeima, susirinkus Velykoms, telaimina mus dievo avinėlis, teatneša jis
mums, Niko Drosinės šeimai, ramybę, Nikos, kuris, jums žiūrint
šeimyninį albumą, į plastikinį šaukštą varvina keletą
lašų aliejaus iš šeimos giraitės, aliejaus, alyvuogių, prinokusių į rytus nuo Herakliono,
nupurtytų žmonių ir dukterų, išspautų senelio statytoje spaudykloje.

Savo namuose, Naujajame Pasaulyje, Pietų Kalifornijoje,
kur apelsinų giraitės virto statybvieta,

virtuvėj, dvelkiančioj mėt, Niko Drosinės sekliame šaukšto ovale
siūlo aliejaus, tarsi patepimui. Ant liežuvio jam besiliejant
Kreta išskyla, o dievo avinėli, amžinoji šviesa, Kreta išskyla lyg daina gerklėje.

Vertė MARIUS BUOKAS

Competition of one anonymous poem. IV place

J.C.TODD
(USA)

Easter Lamb

for K. V., Easter, 2001

Only the plumpest lambs, milk-fed by ewes that wandered fragrant meadows
in the final week of sorrow when the air is rich
with onions, pressed oils, fresh-picked herbs and braided bread,
only the plumpest are carried like infants to the killing floor,
to the blade at the throat like light
stained crimson, oh, Lamb of God, we offer unto you.

Tender feeding, tender death, meat as sweet as the field its mother grazed,
skinned and gutted, stuffed with rosemary, garlic, thyme,
the lambs are spitted, oiled, turned slowly over coals
by men in hand-knit vests hunkered around the charcoal pit
where the family gathers early in the day to warm their hands.

Air is dense with herb and sizzle, with the spatter of baby lamb.
Manos or Mikis plays a clarinet, keys patina'd by his godfather's fingers.
The lambs roast for the Spring feast, oh, Lamb of God, who rises in the east.
The old men show off a step or two, not quite dancing, flicking up aprons
of women who spin from the kitchen, bearing *kokkina auga, baklava*.

Under the arbor where grapes are hard green knots of promise
the feast goes on until stars pinpoint the sky,
until the dead return, oh, Lamb of God, risen,
called to the table by name – Domenikos, Kostas, Elani, Despina,
fleshed by their stories, by their namesakes, the babies passed from lap to lap.
A moon wooly with clouds, misted by steaming coffees and bouzoukis,
lights the faces of those dimmed, remembered now by tone of voice,
by hand that rolled a perfect filo or carved a walking stick just so.

This is the family gathered for Easter, may the Lamb of God bless us, may He grant
us peace,
the family of Nikos Drosines, who, as you look at his scrapbook, is pouring into a plastic
spoon

a few drops of oil from his family's grove, oil of olives ripened east of Heraklion,
shaken down by wives and daughters and crushed in the press his grandfather built.

In his home in the new world, in southern California, where orange groves are leveled
into building lots,
in his kitchen that smells of rosemary, Nikos Drosines offers oil in a spoon's shallow
bowl
as if to anoint you. And when you take it on your tongue,
Kriti rises, oh, Lamb of Mercy, Infinite Light, *Kriti* rises songlike in your throat.

Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. V vieta

JURGITA BUTKYTĖ
(Lietuva)

PATRICIJAI

all babies are crying
ne savo balsais
visur net traukinyje prosenelė
skaito žurnalą apie plėšikus oj
čia tie pinigėliai gerai
susikarpysim

toliau ir toliau nuo tavo
sandalų rankų lūpų
spanguolių jogurtas šaltas
keturiasdešimt eilėraščių

ką jums tai reiškia jeigu paklaustų
dėstytojas to ką visą laiką
savarankiškai mokiausi
tai atsakyčiau
gėlių dubenėliuose suvešėjusias
angelo sargo plunksnas

iš kur joms imtis pas žmones manosios
iš autobusų stoties
kur pešėsi dvi balandės

paukštė paukštė per laukus lėkė
jos uodega rėkė atsitūpė

tarp you & me vasarą
tranzavom skersai išilgai tavo
tėvo sapnų

už sienos jo vienišas miegamasis
liepą tamsoj jo svajų
jaunamartės sugulė

jeigu būčiau susiviliojus
vėžiais iš dumblino patalo
būčiau tapusi tavo motina išsvajota
dėl pamočių tu pamišus
ir dėl kunigų kuriems
skambini: deginuosi nuoga

būčiau kokia įlipti į
traukinį nepataikanti moteris
spręščiau kryžiažodžius pakeliui
į savo namus - - - - - o dabar

pro atsarginį išlipsiu
tu pasiliksi vaikštom
savo provincijose
į tuos pačius koncertus

skaitau foxfire bandau sugadint televizorių
tu skaitai bibliją perkies nėštumo testus

džyzau aukštiełnikas nežinai
kieno tasai mūsų kūdikis tu jį mesi
aklą kačiuką

rasiu parko žolėį
dangaus spalvos marškinėliais
rubuilę mergaitę

rasotom pėdutėm šlepsi
slidžių veidrodukų pėdsakus
palieka parko žolėį ilga ilga pauzė cause
noone remembers god's name

Competition of one anonymous poem. V place.

Jurgita Butkytė
(Lithuania)

FOR PATRICIA

all babies are crying
in irritating voices
everywhere even on the train a greatgrandmother
reads a magazine about thieves oh boy
here's the money good
we'll cut it up
farther and farther from your
sandal hands lips
cold cranberry yogurt
forty poems

what does it mean to you if the professor
asks about what I always
studied independently
then I'd answer
my guardian angel's feathers
thriving in flower platters

where will people find them mine
are from the bus station
where two pigeons fought

birdy birdy flew over the fields
her tail screamed she perched
between *you & me* that summer
we hitchhiked up and down your
father's dreams

on the other side of the wall his lonely bedroom
in July in the darkness of his fantasies
young brides bedded down

if I was attracted
by crayfish from a muddy bedding
I would have become your dreamed of mother
you are crazy for stepmothers
and priests whom you call:
you play: I tan naked

I would be some woman
not able to climb up into the train

I'd work crossword puzzles on the way
home - - - - - and now

I will leave through the emergency exit
you will *stay* we *attend*
in our provinces
to the same concerts

I read *foxfire* try to ruin the television
you read the bible buy pregnancy tests

jesus flat on my back you don't know
whose is that child of ours you will throw it out
a blind kitten

I'll find a plump girl
in the park grass
in a tiny shirt the color of the sky

with small dewed feet she drags
slippery mirror footprints
leaves in the park grass a long long pause *cause*
no one remembers god's name

Translated by JONAS ZDANYS

Vieno anoniminio eilėraščio ugnies tema konkursas. I vieta

KRYSTYNA RODOWSKA
(Lenkija)

Apačioje liepsna viršuj liepsna
iš Yi-Ching

Barbarai Aumer

išnyra iš tamsumos
apšviečia keturias pasaulio šalis
nuliežia kas skyrė
apačią viršų
šviesu ir tamsu
dvasiška kūniška
vyriška moteriška
pilnybė gamtos nutviekstoji
pavidalus savo apreiškia

ir sugeria vėl savin
į gryną auksą įrėmina visa kas buvo pilka

suverenė
absoliuti sergstinti
miškus namus smegenis nemiegotus
įsikibus į ką pasiglemžė
kalinė savanorė
savo vienatinio grobio

liudija savo kailiu
jog savinaika ne kas kita

kaip ryšys visa ko atgimimas

Apačioje pliauskos, viršuj liepsna

iš Yi-Ching

įmetu veidą Liepsna
visuminė
te jį sukūrena

svarbu tėra
kurstyti ugnį

katilėly
verda mitalas

Vertė VLADAS BRAZIŪNAS

Competition of one anonymous poem on fire. I place

Krystyna Rodowska
(Poland)

Na dole płomień, w górze płomień
(Z Księgi Yi-Ching)

Barbarze Aumer

Wynurza się z mroku i rozświećla
Cztery strony świata
Natura w pełnym blasku
W szczerze złoto oprawia
To co poszarzałe
Płomień podział na jasne i ciemne

Duchowe – cielesne

Suweren
Absolutny gdy obejmie
Lasy domy i mózgi bezsenne
Wczepiony w to co pochłania
Więzień swojej zdobyczy
Dobrowolny
Całym sobą zaświadcza
Że zatrata i narodzeniem jest

Więź

Na dole drewno, w górze płomień
(Z Księgi Yi-Ching)

Wrzucam twarz Płomień
wszystkich rzeczy
niech ją spopieli

Ważne jest tylko
podsycanie ognia

W kociołku
warzy się stwara

Vieno anoniminio eilėraščio ugnies tema konkursas. II vieta

KORNELIJUS PLATELIS
(Lietuva)

PIROMANAI

Jų sielų senų gelmėse dega neižengtos girios,
apgulties neatlaikę miestai ir nusiaubti kaimai,
dega lėta, atkaklia ugnim, nerasdami tikrovės,
kuria galėtų ūmai stoti prieš jų akis. Ir štai -

paprasčiausia ugnis, *ignis vulgaris*, pliūpteli
tarsi poezijos srautas, pralaužiantis užtvaras,
tarsi spektaklis iš rūmų balkono žvelgiančiam
į jau seniai suvaiduoklėjusį miestą, ir dvi

ugnys susipina it kaducėjus, katarsis

nelyginant lavos upė nuvinguriuoja šlaitu
link sielos senos, kuri pabudusi krūpteli
ir pamažu susivokia, bet būna vėlu.

Competition of one anonymous poem on fire. II place

Kornelijus Platelis
(Lithuania)

PYROMANIACS

Virgin forests burn in the depths of their old souls,
cities and ravaged villages that did not hold back their siege,
they burn slowly, with a persistent flame, not finding what is real,
with which they could suddenly stand before their eyes. And here --

the most ordinary flame, *ignis vulgaris*, blazes
like a torrent of poetry, breaking through barriers,
like a play seen from a palace balcony by someone
looking at a city gone to ghosts long ago, and two

fires braid together like a caduceus, the catharsis
meanders down the hillside like a river of lava
toward an old soul, which flinches
and slowly comes to understand, but too late.

Translated by JONAS ZDANYŠ

Vieno anoniminio eilėraščio ugnies tema konkursas. III vieta

DOSTENA ANGUELOVA-LAVERGNE
(Bulgarija)

* * *

Visos spalvos primena ugnį
žalia sekanti akis
žydra bangos kibirkštis
begėdės braškės dėmė
violetinis pavasario alkoholis
apelsino puota
tavo valios geltonas vaisius

Bet tiesą sakant
praleidau nuoširdžią baltą skyrybą
ir

tą kartų angliuką pabaigoje.

Iš anglų kalbos vertė RIMVYDAS STRIELKŪNAS

Competition of one anonymous poem on fire. III place

DOSTENA ANGUELOVA-LAVERGNE
(Bulgaria)

* * *

Each color remembers the fire
the chasing eye of the green
the blue spark of the wave
the shameless strawberry's stain
the violet alcohol of spring
the feast of the orange
the yellow fruit of your will

But to tell you the truth
I missed the sincere punctuation of the white
and
that bitter charcoal at the end.

Nerimto eilėraščio tema "Ugnis vandenyje" konkursas. I vieta

SENAMIESČIO POLICIJOS NUOVADAI

Liudviko Jakimavičiaus
Gyv. Literatų 5-12
Tel. 261 45 58

PAREIŠKIMAS

Apie įvykį "Afrikos" kavinėje š.m. vasario 21 dienos vakare (apie 22 val.)

Grįždamas iš Rašytojų Sąjungos, kur buvo švenčiamas mano kolegos poeto Vlado Braziūno 50 metų jubiliejus, ir kur buvau pavaišintas naminiu biržietišku alumi, prie pat namų užsukau į „Afrikos“ kavinę išgerti bokalo alaus. Žmonių buvo daug. Nebuvo laisvų staliukų, tad nusprendžiau prisėsti prie to kur sėdėjo Stasys Urniežius su man nepažįstamu savo draugu. Stasį Urniežių pažįstu nuo seno, mat kartu mokėmės Vilniaus Universitete Filologijos Fakultete. Berods 1995 m. mokėmės net viename kurse. Nebuvom draugai, bet niekados jokių konfliktų neteko su juo turėti. Nelabai gerai atsimenu, apie ką pakrypo už stalo

kalba, ar apie Signatarų namus, ar apie suktą jo būdą, kuriuo pasinaudodamas, kai buvo Vilniaus miesto savivaldybės deputatu, išsirūpino sau Pilies gatvėje trijų kambarių butą. S.Urniežius, matyt, pasijuto įžeistas ir mūsų sėdėjimas už vieno stalo virto žodiniu konfliktu. S.Urniežiaus nervai, matyt, neišlaikė ir jis trenkė man per galvą alaus bokalu, praskeldamas antakį. Tada aš jį ištraukiau iš užstalės ir parsiverčiau ant kavinės grindų. Tačiau mušti ar keršyti nepakilo ranka. Kavinėje kilo didelis triukšmas. Buvo iškviesta policija. Mano veidas buvo apsipylęs kraujais. Neatsimenu šoko būsenoje, ar policininkas, ar kas kitas man pasiūlė kuo greičiau važiuoti į traumatologinį skyrių, kad susiūtų praskeltą antakį. Pasakiau, kad čia pat gyvenu, pareisiu namo ir žaizdą sutvarkys žmona. Taip visas konfliktas ir baigėsi. Parėjau namo. Jei būčiau kuo nors labai nuskriaudęs minėtą asmenį, su pareigūnais galėjo ateiti pas mane ir paimti parodymus, nes žino, kur aš gyvenu. Sakyčiau, tai buvo paprasčiausias buitinis konfliktas, kur aš likau nukentėjęs, tačiau būdamas tolerantiško būdo atleidžiu Stasiui Urniežiui už padarytą man fizinę žalą ir bylinėtis su juo neketinu.

Su pagarba

Liudvikas Jakimavičius

Vilnius 2002 vasario 25 diena

Mock Competition “Fire in the Water”. I place

To the Old Town District Police

Liudvikas Jakimavičius’
Residing at Literatu 5-12
Tel. 261 4558

STATEMENT

About the incident in the Africa café on the evening (about 10 p.m.) of February 21.

While returning from the Writers’ Union, where we celebrated my colleague poet Vladas Braziūnas’ 50 th birthday and where I was treated with home brewed Biržai-style beer, right near my home I stopped by at the *Africa café* to have a mug of beer. There were a lot of people. There were no empty tables, so I decided to sit down at the one where Stasys Urniežius sat with a friend of his I did not know. I have known Stasys Urniežius for a long time; we studied together in the Philology Faculty of the University of Vilnius. I think in 1995 we were in the same class. We weren’t friends but I never had any problems with him. I don’t remember exactly how the discussion unfolded, maybe about the *Signatarų* house or about the artful way in which, when he was a deputy of the Vilnius City Council, he happened to acquire for himself a three room apartment on Pilies Street. S.Urniežius, it turns out, was insulted and our sitting together at the same table turned into a verbal conflict. S.Urniežius’ nerves, it seems, couldn’t take it and he hit me in the head with a beer mug, splitting my eyebrow open. Then I pulled him out from behind the table and knocked him onto the café’s floor. But I never raised a hand to hit or get back at him. There was a big commotion in the café. The police were called.

My face was covered in blood. I don't remember, in the state of shock I was in, if the policeman or someone else suggested I go to the emergency room, to get my eyebrow stitched. I said that I lived right nearby, that I'd make it home and that my wife would take care of the wound. That's how the conflict ended. I went home. If I had hurt the person I mentioned somehow more seriously, he could have come with officials to get additional testimony, because he knows where I live. I'd say that it was a common conflict of living, where I was the one who had suffered, but being of a tolerant nature I forgive Stasys Urniežius for the physical damage he caused me and I don't intend to take him to court.

Respectfully,

Liudvikas Jakimavičius

Vilnius 2002 February 25

Translated by JONAS ZDANYIS

Fire on the Lake: Live from Druskininkai*

By J.C. Todd
(USA)

Friday, October 4: On the dark lake, two boats crammed with poets, on the dark shore, more poets, all inspired. Water to earth, earth to water, they are reading from the heart of the word poems about fire, voices enlarged by wine and electronics. At lakeside, a ring of seven straw totems, Ur-figures, each about ten feet high, fashioned by Lithuanian pyrotechnics. As the poets breathe fire-words, the totems are set aflame, one by one, their blaze a hot brilliance on which the poems ascend into fire-lit rain that gleams like shards of amber. Fire, Air, Water, Earth. Except for the electronics, this could be early in the world, when time was season and rhythm, and meaning did not matter as much as sound, fire, heat. This could be an autumnal pagan festival in ancient Lithuania—the poems, *dainos*, old Baltic folksongs, and the poets *Baltas*, the pale tribes of the North. But the palm pilot calendar reads 2002, and the poets speak in a heterogeneity of languages—Icelandic, Swedish, Norwegian, Estonian, Latvian, Lithuanian, Russian, Byelorussian, Polish, Dutch, Spanish, Greek, Slovenian, Thai, and a variety of English dialects. The lake is a two hour drive from the geographical center of Europe, as determined by satellite geometrics, and the beauty of the babel is threatened by the homogenizing press of global economy—if the Euro is the lone franc, will a single lingua follow?

Perhaps the question is large in my mind this night because I am among so many languages that have extinguished others or have come dangerously close to extinction themselves. Polish has erased the Prussian spoken three hundred years ago just east of here, and English has diminished the Irish lingual heritage of one poet here to a charming lilt. During the Russian occupation of Lithuania, Latvia and Estonia, business, government, legal affairs, and education were conducted in Russian, and today in Latgalia, eastern Latvia, Russian predominates strongly as a common (although not legally approved) language of commerce, government and law. Byelorussian is so uncommon that when it was sung this afternoon, some poets wondered what language they were hearing. The Yiddish I listened to yesterday on a CD of ghetto tangos from the 1940's is spoken rarely by scattered octogenarians. Despite the dominance of

* Reprint from the web magazine *The Drunken Boat* (Fall 2002) www.thedrunkenboat.com

English, the conqueror's tongue of the United States, my native land, I understand that it could become a dead tongue, too. But the preservation of my language is not my concern tonight; it is the lack of diversity, the shrunken power of heritage and inflexibility of thought that results from mono-culture, mono-language. After an evening of multi-lingual poetry readings, of listening to the music, although not the meaning, of seven languages, I am alive to the poverty as well as the wealth of a single tongue.

This is the evening of the opening day of *Poetinus Druskininku ruduo 2002*/ Druskininkai Poetic Fall, an annual festival celebrating Lithuania's fall poetry publications and the national poetic heritage. It is an especially auspicious year for the nation's literary culture because Lithuania is the guest of honor at the annual Frankfurt Book Fair the following week. The previous night, young Lithuanian poets had read for almost three hours at the Writers Union in Vilnius. This afternoon, after organizer Kornelijus Platelis officially opened the Festival and poet Sigita Geda raised the Poetic Fall flag while paper streamers flamed behind him, the young poets joined the formal convocation of critics and poets convened to discuss "Poetry and Fire." Tomorrow the new books of the season will be displayed, but tonight, everyone walks the broad promenade back to the *kavinė*, where, inspired by the winemaker and the beermaker, talking and dancing go late into the night.

Saturday, October 5: Last night in the *kavinė* photos from previous festivals were projected on a large screen. This morning in the damp of a outdoor pavilion some of the same poets are signing the 2002 almanac containing poems of forty-three Lithuanian and international poets and one class of schoolchildren, a multilingual almanac in Lithuanian and the poets' native languages. Whether or not we read the various languages, many of us page through, comparing translations with originals, sighting forms, rhymes, word plays made obvious by spelling. Soon we will compose the traditional *renga*, each of us working in our native tongue, each *tanka* composed by two poets, the *haiku* of the first three lines by one, and the coda of the second two lines by the other. Tonight, after the Fall prizes and formal readings, as the *renga* is read aloud in all its tongues, poet by poet, I imagine the music that is beyond meaning will tune us to each other.

After lunch, books published during the year are presented. They cover two tables and four languages, an ambitious showing for a small country. Lithuanian poets have a reading in the afternoon, and in the evening, the Jotvingiai Prize, the major fall award for a Lithuanian poet, is presented to Jonas Zdanyš, poet and English-language translator of the new collection, *Five Lithuanian Women Poets*, published by *Vaga Publishers*, featuring selected poems of Judita Vaičiūnaitė, Danutė Paulauskaitė, Onė Baliukonė, Nijolė Miliauskaitė, and Tautvyda Marcinkevičiūtė. The debut prize for the best poem by a younger poet is awarded to Donatas Petrošius. Ten other poetry awards are made for poems written in or translated into Lithuanian, five for an anonymous poem on any subject and five for an anonymous humorous poem on the theme of "Fire in the Water." Then there is a late-night caberet/talk show hosted by critic and poet Liudvikas Jakimavičius—jokes, stories, a puppet show, blues singer, awards of firewater that must be 100 proof, music and dancing.

Sunday, October 6: Poets drift away to Vilnius by car, minivan and bus, gathering in the early evening for readings at Town Hall and later at the Jazz & Rock Café for an evening of poetry and music. Leading off is "Sonatina for Voices of Poets, Oboe, Contrabass and Percussion," orchestrated by Vladimir Tarasov, leader of the Ganelin Trio, a contemporary jazz group as famous in the former USSR as the Beatles are in the West. Featured poets are Sigita Geda reading in Lithuanian, Gerardo Beltrán in Spanish, Kerry Shawn Keys in English and Alesksei Parschikov in Russian. Poet and songwriter Andrei Chadanovic of Belarus follows with his ballads accompanied by guitar, then Polish poet Leszek Engelking reads. Finally American Craig Czury's blues harmonica punctuates a bilingual reading from *Angliavaizdis*, Marius Burokas' new Lithuanian translation of Czury's poems.

Monday, October 7: For those who cannot quit, meaning the young, the hardy and the poetry lunatics, an informal evening reading at a famed gathering place for artists on the willow-hung bank of the Vilnia River, the *Užupis Café*. Weaving into hours of readings are guitar, harmonica, blues singing, piano, choruses of drinking songs, ballads and a karaoke performance by an Australian songwriter. There is no way to separate the poetry from the music which seems to be playing in us as we wind home through the narrow medieval streets of Old Town.

And after the festival is over, after books have been packed, planes and buses boarded, *kavinė* floors swept and hotel linens changed, what has remained? An almanac, remembered fragments of poems

and conversations, a few new and renewed friendships, a detail recorded in a journal, a poem or two drafted, a pound or two gained. For me, and I hope for others, what remains is the sense of poetry tuning us to each other, particularly through its music. A Vilnius woodcarver told this story. When he was a child, his grandfather sometimes would lie on his back in a forest clearing, a Lithuanian folk dulcimer on his chest. He would play, his torso a sounding board vibrating to the music, the earth beneath him vibrating in response. He believed the music kept him well, in harmony with nature. In the old spa town of Druskininkai, and in the cafés of Vilnius, in the nation which, a decade ago, gained independence with a “Singing Revolution,” I have felt how the music of poetry kept us well, in harmony with each other, and that has expanded my imagination for the possibility of peace among peoples of many tongues, a sonatina that supercedes differences, a glossolalia of accord.

RENGA

Renga – japoniškas kolektyvinio eilėraščio kanonas, kai vienas poetas parašo trieilį, kitas, pridėjęs dvi eilutes, sukuria penkiaeilį, o trečias padaro tą patį, pridėjęs tris eilutes prie antrojo poeto dvieilio ir taip toliau.

The *Renga* is a Japanese collective poetry canon, in which one poet writes three lines, the next adds two lines and thereby creates a five-liner, while the third does the same, adding three lines to the previous poet’s two, and so on.

Tirpioji ugnis
mane supa kaip lapą
rudenio vėjy

Melting fire
rocks me like a leaf
in the autumn wind
Kornelijus Platelis

Kartoji kūrėją, ugnie,
pakartoji kūrėją

You repeat the creator, fire,
You repeat the creator
Vladas Braziūnas

Iš ugnies į vandenį
Iš vandens gimimas
Ir vėl ugnis

From fire to water
From water – birth
And again fire
Thorvald Steen

Taip, ir pelenuos
Žiba auksiniai vaikeliai

Yes, and golden
Children shine in the ashes.
Rasa Čergelienė

Gut gut – karščiuojasi
Pasivėlavusi gegutė,
O aš susirūpinęs galiuku.

Gut, gut – agitates
The late cuckoo,
And I worry about the little end.
Stasys Stacevičius

Ar jis išties toks svarbus
O gal ne

Is it really so important?
Perhaps not
Edmundas Janušaitis

Mūsų saulės rezginiai
Šoka iš kūno karštai
Kaip ugnis amžinoji

The knitting of our sun
Jumps hot from the body
Like eternal fire

Tautvyda Marcinkevičiūtė

Nežinau ar esu ar esi
Nežinau nežinau brangusis brangioji

I don't know if I am or you are
I don't know don't know dear man dear woman

Dovilė Zelčiūtė

Bet žemė yra, saulė yra
Ir mes – iš ugnies
Kartais matomos, kartais ne.

But the earth is,
The sun is and we are made of fire
Sometimes visible, sometimes not.

Ádálstein Ásberg Sigurðsson

Druskonyje supantys
Įkaitintas geldutes

Rocking heated mussel-shells
In Lake Druskonis

Viktoras Rudžianskas

Šios ugnys
Ryto sulauks
Kaip nakties atodūsiai

These fires
Will see morning
Like the sighs of night

Dmitry Bak

Ugnis sudegina kūną
Kūnas sudegina ugnį

Fire immolates the body
The body immolates fire

Ineza Janonytė

Šitiek ugnies
Paprašysi ir druskos
Stulpas duoda

So much fire
You'll ask for salt
The pillar gives

Mindaugas Valiukas

Kelrodis naujienų smėlyje
Laikrodis kelio Stikse

A guide post in the sand of news
A clock in the road of Styx

Mykolas Katkus

Lydinčios eglės aukštos
Bet vistiek nuskęsta
Ugnies paukščių giesmėj

Guiding fir-trees are high
But drown nevertheless
Into the song of fire birds

Andres Ehin

Virpanti šviesa, sparno plastelėjimas
Pertrauktas. Šuolis, meilė

Waverly light, wing stroke
Broken. Leap, love.
J.C.Todd

Tai ugnies stichija,
Jai pakluso kadais
Prometėjas ir Empedoklis.

This is the element of fire,
That Prometheus and
Empedocles once obeyed
Kęstutis Nastopka

Ugnis yr didelė, ugnis yr maža:
Koks skirtumas, kurioje sudegsi?

The fire's great, the fire's small:
What does it matter in which you burn?
Pēters Brūveris

Ir sudegęs į plėnis
Raganos plaukais
Išplauksi vandenais...

And having burned to ash flakes
You will float away on the waters
As witch hair...
Olita Dautartaitė

Dievas Agnis suteikia daugel malonių
Protą poeto ir visatą apšviesdamas

The god Agni grants us great benefit
He lights up the world and the poet's mind
S. Surang

Rytais
Žalias dangus
Atsispindi arbatos puodely

Mornings
The green sky
Is reflected in a tea cup
Vytautas Butvilas-Mažylis

Arbatos puodely medžio drevėj.
Dangus kuris nieko nesako

In a cup of tea in a tree hollow.
A sky that says nothing
Gintaras Bleizgys

Ir kai man sako
Gesink gesink gesinu
Kol nepamiršau

And when they tell me
Put it out put it out I do
Before I have forgotten
Artūras Valionis

Geriu užsigerdama vėju
Kad apsvaigčiau bet nenudegčiau

I drink washing it down with wind
To become giddy but not singed
Sonata Paliulytė

Ant žioruojančio rudenio lapo
Visa ugnies paletė
Tik neišsigąsk!

On the glittering autumn leaf
The whole palette of fire –
Have no fear
Elena Karnauskaitė

Apšviesk ugnie, sušildyk. Kaip kad betoną

Fire, light up, warm as cement is warmed

liepsnojančios vijoklių pynės
Druskininkuose

by tangled vines
in Druskininkai
Danutė Vaskelaitė

Žiemą, po sniegu,
Kur krinta poezijos rudens žodžiai
Ir rausiasi per žemę į mano sapną

In winter under snow
Where the words of Poetry Fall
Burrow through the earth to my dream
Craig Czury

Sapnuose grįžtu į Poezijos Rudenį
Ir žiežirbas rudens išvežu Čikagon

In my dreams I return to the Poetry Fall
And I take sparks of autumn to Chicago
Kornelijus Jazbutis

Velniop viską
Žąsys skrenda į Hagą
Ha ha ha

To hell with everything
Geese are flying to the Hague
Ha ha ha
Petras Rakštikas

Aš skrendu ant žąsies, deja,
Paskui Nilsą, ne Prometėją

I fly on a goose, sadly
In the wake of Nils not Prometheus
Audinga Peluritytė

Ir lekia plėnys, plėnys pelenai
Ir nelieka čia jokio nuodėgulinio
Viskas jau atlikta, viskas sudeginta.

And ash flakes fly, ash flakes ashes
And nothing charred remains
Everything's done, everything's burned
Darius Pocevičius

Bet kažkas čia išaugs
Ar bent tuo noriu tikėti

Still something will grow here
Or that is what we like to believe
Thomas Tidholm

Žolės šaknys praaugs
Mano burną, pilną erškėčių
Mano šonkaulius pelenų

Roots of grass will grow beyond
My mouth, full of thorns,
My ribs of ash.
Liudvikas Jakimavičius

Kai grįš dezertyras Aslanas
Papurkšiu į žiebtuvėlį lako

When the deserter Aslan returns
I will spray hairspray into the lighter
Jurgita Butkytė

Tikrai negrįš žiebtuvėlis pas Laką.
Aslanas jį pametė, pametė eilę
Ir skaito ne savo kalbom

The lighter will certainly not return to Hairspray.
Aslan lost it, lost the line
And reads in languages not his own
Donatas Petrošius

Todėl visa tai labai paprasta – kaip sakė
a.a.j. – poetės juodvalkėm lakstančios

That's why it's all so simple – as a.a.j.
said – women poets flying about as Juodvalkes
Donaldas Kajokas

Prasilenkia ties teksto objekto vagystėm
Skradžiaiskeltės tik bylo
Išsilaižysiu

They pass each other at the robbery of text object
The cleaved-through just say
I'll grow well again
Julius Žėkas

Ir paliksiu virš šiukšlių kalnų
Gaivinama oro, vandens ir ugnies.

And I will rise over mountains of garbage
Refreshed by air, water and fire.
Eglė Juodvalkė

Vertė bei rengai vadovavo EGLĖ JUODVALKĖ
Translated and conducted by EGLĖ JUODVALKĖ

ANONIMAI IR MIMAI

Kornelijus Jazbutis
(Čikaga)

Žiūrim

Nu tai kas
 kad nuėjome
 į krūmus
Nu tai kas
 kad meilei pažiūrėjom
 tiesiai į akis
Nu tai kas
 kad mūsų gyvenimas
 kaip gero vyno bonka
 ištuštėjo
ir kad mes dabar
senelių namuose sėdim
ir žiūrim į lubas

Perdagas

(Bezdzionės intelekto)

Į rudenio poetų fiestą
Ataskuodžiau beveik pakviesta.
Kai žiūriu akim Bezdzionės,
Man labai patinka – žmonės!
Sentimentas mano kietas
Tam, kuris yra poetas,
O kiečiausias, kai poetės.
Ypač, jeigu jos – kaunetės!
Bet palauk: mane pakusija –
Į šlapios ugnies diskusiją.
Nastopka, pakvietęs Gedą,
Laikinais prarado žadą.
Tas pasakė, kad Niliūną
Tempia Noreika į liūną.
 Daviau Zelčiūtei degtuką,
 Įpyliau Dovilei degtinės –
 Užsiliepsnojo Šlepuko
 Perukas – byškį ugninis.
Mane keliskart kaip nesavas
Baltrušis patigrapavo...
Bet čia priėjo Bleizgys –
Klausykim, ką pableizgys:
Jei neminėsi ugnies,
Bleizgys – tavęs neminės
Ant amžių ir amžinųjų
Tarp senių irgi jaunųjų!.. –
Tuksena širdelė Kajoko:
Ne juokas – šitiek pijokų
Širdelėj klauso Navako... –
Čia mano protas pakvako.
 Degė žmonės, ir blėso ugnys
 Ant ryto skaisčios bedugnės –
 Tai ten buvo smagiai Bezdzionei:
 Regėjau – supės Šimonis...
 Vakare, parėjęs sušalęs,
 Patackas griebė bandelės.
 Atsivežė kietą dešrigalį:
 Šitas poetas – dar įgali!
Keysas prie to pačio byškio
Ugnį lašino iš viskio...
Paskiau tai jau rašė rengą –
Sušalę, storai apsirengę.
Bet... ne visai nusitašę.

Tai nekarštai ir prirašė...
Pėter, a kur tava gailis,
Sarkans iš lielos meilės? –
Riškutė beigi Sventickas –
Ir prisistatymas dickas.
Laukiau labai laureato, –
Aš nematau, nieks nemato –
Apakus aš ar abstulbus?
Tik *zyro zyro two* – dūmų stulpas
Jotvingiams atsiuntė laišką...
Jo! – kad jau taip, tai jau aišku:
Kaunetė ir suvalkietis
Padarė jotvingį kietą:
Amerikės milijoną
Gina vaikas Jonas.
Širvinskas nepasivėlijo –
Premiją davė Kornelijui.
Norvilo akmen-kelnė
Katino uodegą pelnė.
Sventickas išėjo iš kelio,
Tai pasiprašė žodelio.
Sakė, kad nežinojo,
Kas Zdanį į šoną nujojo.
...Eiliuotojų melancholija,
Anoniminė – kaip alkoholikų...
Komisija ne iš puskvailių:
Nušiko – tik pusę puslapio...
 Plėšrios valgytojų burnos,
 Bet Rudžianskas tai nedurnas:
 Jam iš vynmaišio vis kapsi... –
 Tuo apdovanotas tapsi.
 Eglė, angliškai tašyta, –
 Kaip kupiūroj parašyta.
Ir sakė vienas toks kaip išsigandęs:
Teisingi norai, bet streikuoja skrandis...
O man širdelė stoj ir lapatuoj:
Nutilsiu tuoj, jau tuoj, gal net rytoj.
...Atsiminiau – kiti dar rijo ugnį,
Nuo tų ugnių ir man prisvilo dugną
Lig sielos, kaip kad Platelis ir sakė.
 Teisingai sakė – lyg anuo į akį!
Rimti rėmėjai parėmė mane,
Tai šitaip – paremta – rimtai ir stoviu.

Tokia Bezdžionės tarp žmonių tikrovė,
Tokia karšta ugnis po uodega.
Dabar einu, paliksiu jus kaipmat.
Vandenyje pasimatysim. Kitamet.
Teisingai viską pasakiau,
Kaip reikia. O ko nereikia, –
Pasiklauskite Streikaus!

*„Bezdžionės” perdagonė,
Olitos Dautartaitės rankelė surašyta,
jai („Bezdžionei”) perplėrškiant,
už lapo kraštelio laikė
Vladas Braziūnas*

Nuotraukų autoriai/ Authors of photos

John Minihan (Barker)
Alis Balbierius (Braziūnas)
Alan Owen (Davies)
Pēteris Draguns (Draguna)
Ellen Sharp (McCann)
Art. Lebedev (Prigov)
Kjartan Thorbjornsson (Sigurbjorg)
Gatis Rozenfelds (Zandere)

Jotvingių premijos laureatai/ Jotvingiai Prize Winners

1985 – Kornelijus Platelis	1994 – Sigitas Geda
1986 – Vytautas P.Bložė	1995 – Sigitas Parulskis
1987 – Bronius Kutavičius	1996 – Marijus Šidlauskas-Jonaitis
1988 – Alfonsas Nyka-Niliūnas	1997 – Antanas A.Jonynas
1989 – Kazys Bradūnas	1998 – Marcelijus Martinaitis
1990 – Henrikas Čigriejus	1999 – Nijolė Miliauskaitė
1991 – Henrikas Nagys	2000 – Alfonsas Bukontas
1992 – Donaldas Kajokas	2001 – Jonas Strielkūnas
1993 – Knuts Skujenieks	2002 – Jonas Zdanys

PDR premija už poetinį debiutą/ DPF Prize for Poetic Debut

1998 – Darius Šimonis	2001 – Tomas S. Butkus
1999 – Gintaras Bleizgys	2002 – Gytis Norvilas
2000 – Gintaras Beresnevičius	

PDR ekspertų taryba/ DPF Board of Experts:

Kornelijus Platelis (pirmininkas), Antanas A. Jonynas (pavadootojas), Andrius Mosiejus (iždininkas), Gerardo Beltrán (Meksika), Gintaras Bleizgys, Vladas Braziūnas, Erika Drungytė, Leszek Engelking (Lenkija), Gunilla Forsén (Švedija), Antanas Gailius, Sigitas Geda, Liudvikas Jakimavičius, Benediktas Januševičius, Donaldas Kajokas, Laurynas Katkus, Kerry Shawn Keys, Mindaugas Kvietkauskas, Knut Ødegård (Norvegija), Liana Ruokytė, Zenonas Streikus, Marijus Šidlauskas, Ričardas Šileika, Alvydas Šlepikas, Vladimir Tarasov, Jonas Zdanys, Agnė Žagrakalytė.

Rengėjai/ Organizers:

Visuomeninė organizacija „Poetinis Druskininkų ruduo”
Lietuvių PEN centras
Centras „Dainava”

Rėmėjai/ Sponsors:

Kultūros ir sporto rėmimo fondas; Lietuvos Kultūros ministerija; Švedų Institutas; Švedijos ambasada; Goethe institutas; Lenkų institutas Vilniuje; Šiaurės kraštų informacijos biuras; Britų Taryba; Amerikos centras; AB „Alita”; Centras „Dainava”; Druskininkų savivaldybė; Viešbutis „Narutis”; UAB Baltexfilm (FUJI); savaitraštis „Literatūra ir menas”; „Brodvėjaus Pub’as”; IĮ „Drusva”; Sanatorija „Baltarusija”; UAB Druskininkų Rasa.